

**BAĞLANTICILIK TEMELLİ
MİKRO-ÖĞRENMENİN
YABANCI DİL ÖĞRENİMİNDE
UYGULANABİLİRLİĞİ: VOSCREEN ÖRNEĞİ**

Yüksek Lisans Tezi

Güray KARADUMAN

Eskişehir, 2018

**BAĞLANTICILIK TEMELLİ MİKRO-ÖĞRENMENİN YABANCI DİL
ÖĞRENİMİNDE UYGULANABİLİRLİĞİ: VOSCREEN ÖRNEĞİ**

Güray KARADUMAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Mehmet KESİM

Eskişehir

Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Haziran, 2018

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Güray KARADUMAN'ın "Bağlantıcılık Temelli Mikro-Öğrenmenin Yabancı Dil Öğreniminde Uygulanabilirliği: Voscreen Örneği" başlıklı tezi 25 Haziran 2018 tarihinde, aşağıdaki jüri tarafından Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca toplanan **Uzaktan Eğitim** Anabilim Dalında, **yüksek lisans tezi** olarak değerlendirilerek kabul edilmiştir.

İmza

Üye (Tez Danışmanı) : Prof.Dr.Mehmet KESİM

Üye : Dr.Öğr.Üyesi Nejdet KARADAĞ

Üye : Dr.Öğr.Üyesi Celal Murat KANDEMİR

Prof.Dr.Emel SIKLAR
Anadolu Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ÖZET

BAĞLANTICILIK TEMELLİ MİKRO-ÖĞRENMENİN YABANCI DİL ÖĞRENİMİNDE UYGULANABİLİRLİĞİ: VOSCREEN ÖRNEĞİ

Güray KARADUMAN

Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı

Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Haziran, 2018

Danışman: Prof. Dr. Mehmet KESİM

Bu çalışmada, bağlantıcı öğrenme kuramını temel alan mikro-öğrenmenin yabancı dil öğreniminde uygulanabilirliği araştırılmıştır. Bu amaçla, bağlantıcı öğrenme kuramı ile mikro-öğrenme yaklaşımının temel niteliklerini taşıyan “Voscreen” adlı uygulamadan faydalanılmıştır. Bu uygulama, mikro-öğrenmenin bir alt alanı olarak ifade edilebilecek tek-lokmalık öğrenme (*bite-sized learning*) özelliklerini taşımaktadır. “Voscreen” uygulaması bir devlet üniversitesinin hazırlık sınıflarında İngilizce öğrenen iki gruptaki 22 öğrenen tarafından 4 hafta süre ile kullanılmıştır. Araştırma verileri 2016-2017 akademik yılı bahar döneminde toplanmıştır. Bu çalışma, 22 kişilik öğrenen grubu ile başlamış ve araştırmanın derinlemesine yapılabilmesi için amaçlı örneklem yöntemiyle seçilen 6 kişilik katılımcı grubuyla devam ettirilmiş bir nitel durum çalışmasıdır. Ayrıca, katılımcılar bizzat araştırmacı tarafından çalışma boyunca gözlemlenmiş ve durum çalışmasının veri tabanını oluşturan araştırmacı günlüğü ve bireysel görüşmeler nitel veri analizi ile değerlendirilmiştir. Buna ek olarak, çalışma katılımcıları hakkında bilgi sahibi olabilmek için faydalanılan anket sonuçları da sunulmaktadır.

Araştırma sonucunda, faydalanılan uygulama ile öğrenenlerde yabancı dil öğrenmeye yönelik olumlu tutum geliştirme, öğrenenlerin derslik dışında hedef dile zaman ayırmalarını sağlama, dinleme ve telaffuz becerilerini geliştirme bağlamlarında olumlu sonuçlar elde edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: bağlantıcılık, mikro-öğrenme, tek-lokmalık öğrenme

ABSTRACT

APPLICABILITY OF CONNECTIVISM-BASED MICRO-LEARNING IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING: VOSCREEN SAMPLE

Güray KARADUMAN

Department of Distance Education

Anadolu University, Graduate School of Social Sciences, June, 2018

Supervisor: Prof. Dr. Mehmet KESİM

In this study, applicability of connectivism-based micro-learning in foreign language learning was investigated. For this purpose, an application which reflects the basic principles of connectivism and micro-learning, “Voscreen”, was used by 22 learners in two groups who were learning English at the school of foreign languages of a state university for 4 weeks. “Voscreen” has the characteristics of bite-sized learning, which could be stated as a subfield of micro-learning. Data were collected in the spring semester of 2016-2017 academic year. This is a qualitative case study which started with a group of 22 learners, and it continued with a group of 6 participants who were selected through the purposeful sampling method so that the research could be done in depth. In addition, the participants were observed by the investigator himself during the study process. The investigator’s diary and individual interviews were evaluated through qualitative data analysis. Also, the results of a questionnaire designed to get to know the participants were presented.

As a result, the application used in the study contributed positively to the development of positive attitudes towards foreign language learning, helped learners allocate time for English outside the classroom, and helped them improve their listening and pronunciation skills.

Keywords: connectivism, micro-learning, bite-sized learning

TEŞEKKÜR

Tez çalışmam boyunca, kişisel deneyimleri ve sahip olduğu bilgi hazinesiyle bana yol gösteren danışmanım sayın Prof. Dr. Mehmet KESİM'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca, çalışmamın başından sonuna kadar tüm evrelerinde değerli görüş ve önerileriyle destek veren sevgili arkadaşım Öğr. Gör. Hakan YILDIRIM'a ve değerli zamanlarını ayırarak çalışmam konusunda bana yardımlarını sunan öğrencilerime sevgiler sunarım. Ayrıca, değerli görüş ve tavsiyeleriyle tezime katkıda bulunan sayın Dr. Öğr. Üyesi Nejdet KARADAĞ'a ve sayın Dr. Öğr. Üyesi Celal Murat KANDEMİR'e teşekkürü bir borç bilirim.

Yüksek lisans eğitimim boyunca desteğini esirgemeyen, yorulup vazgeçmeyi düşündüğüm anlarda beni cesaretlendiren eşim Gönül KARADUMAN'a, hayatımın güzellikleri olan çocuklarım Kerem KARADUMAN ve Erdem KARADUMAN'a sonsuz minnettarlığımı ifade etmek isterim. Ayrıca, erken yaşta beni yabancı dil ve bilgisayar ile tanıştıran ve hayatımın şekillenmesinde önemli rolleri olan annem ve babama şükranlarımı sunarım.

Son olarak, tüm eğitim hayatım boyunca bana kattıkları ile tüm öğretmenlerime; özellikle eğitim hayatımın köşe taşlarını oluşturan sayın Fehmiye KAPLAN'a, sayın Özden DEĞİRMENCİ'ye, sayın Asu AKTAN'a, sayın Fatma ÇELİK'e, sayın Dr. Öğr. Üyesi Kenan DİKİLİTAŞ'a, sayın Doç. Dr. Ece ZEHİR TOPKAYA'ya ve sayın Prof. Dr. İsmail Hakkı ERTEN'e minnetlerimi sunarım.

Güray KARADUMAN

Eskişehir, 2018

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında, bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilemeyen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmamın Anadolu Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programı”yla tarandığını ve hiçbir şekilde intihal içermediğini beyan ederim. Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara razı olduğumu bildiririm.

Güray KARADUMAN

İÇİNDEKİLER

BAŞLIK SAYFASI	i
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
TEŞEKKÜR	v
ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLOLAR DİZİNİ.....	x
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xi
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Sorun	1
1.2. Amaç.....	7
1.3. Önem	7
1.4. Sınırlılıklar.....	8
1.5. Tanımlar.....	8
2. ALANYAZIN	9
2.1. Mikro-Öğrenme.....	9
2.1.2. Mikro-öğrenmenin prensipleri	10
2.1.3. Mikro-öğrenmenin ortaya çıkışı.....	10
2.1.4. Mikro-öğrenmenin avantajları.....	11
2.1.5. Mikro-öğrenme ile e-öğrenme ve m-öğrenme arasındaki ilişki.....	12
2.1.6. Mikro-öğrenmenin üstünlükleri ve kısıtlılıkları	17
2.1.7. Tek lokmalık (<i>bite-sized</i>) öğrenme.....	20
2.1.8. Dil öğretimi ve mikro-öğrenmeyi bir arada ele alan çalışmalar	22
2.2. Çalışmanın Kuramsal Temeli	23
2.2.1. Kuramsal temele giriş.....	23
2.2.2. Bağlantıcılık – bağlantıcı öğrenme kuramı	25
2.2.2.1. Klasik öğrenme kuramlarının kısıtlılıkları	30
2.2.2.2. Bağlantıcı öğrenme kuramının avantajları.....	33
2.2.2.3. Bağlantıcı öğrenme kuramının dayandığı kuramlar	34
2.2.2.4. Bağlantıcı öğrenme kuramının yabancı dil öğretimindeki yeri ..	36

2.2.2.5. Sonuç.....	37
3. YÖNTEM	38
3.1. Araştırma Modeli	38
3.2. Araştırma Alanı.....	41
3.2.1. Voscreen.....	42
3.3. Katılımcılar	48
3.4. Veri Toplama Araçları	51
3.4.1. Kuramsal düzey (matris).....	53
3.5. Veri Toplama Süreci	56
3.5.1. Verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması	56
3.6. Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenirliği.....	58
3.6.1. Geçerlik.....	58
3.6.2. Güvenirlik.....	59
3.7. Araştırmacının Rolü	60
3.8. Araştırmanın Güçlü ve Sınırlı Yönleri.....	61
4. BULGULAR VE YORUMLAR.....	62
4.1. Voscreen Uygulaması Katılımcılarına İlişkin Veriler	62
4.2. Araştırmacı Günlüğüne Ait Bulgular.....	65
4.3. Bireysel Görüşmelere İlişkin Bulgular	68
4.3.1. Bağlantıcı öğrenme kuramı bağlamındaki bulgular	68
4.3.1.1. Fikirlerin çeşitliliği bağlamındaki bulgular	68
4.3.1.2. Bilgi kaynaklarının bağlanması bağlamındaki bulgular	69
4.3.1.3. Ağlar üzerinde öğrenme bağlamındaki bulgular	70
4.3.1.4. İnsan dışı kaynaktan öğrenme bağlamındaki bulgular	71
4.3.1.5. Öğrenme kapasitesi bağlamındaki bulgular	72
4.3.1.6. Bağlantıları görebilme bağlamındaki bulgular	73
4.3.1.7. Doğru ve güncel bilgi bağlamındaki bulgular.....	74
4.3.1.8. Karar verme bağlamındaki bulgular.....	75
4.3.2. Mikro-öğrenme yaklaşımı bağlamındaki bulgular.....	76
4.3.2.1. Zaman bağlamındaki bulgular.....	76
4.3.2.2. İçerik bağlamındaki bulgular.....	77
4.3.2.3. Öğretim programı bağlamındaki bulgular	78
4.3.2.4. Yapı bağlamındaki bulgular.....	80

4.3.2.5.	Süreç bağlamındaki bulgular	81
4.3.2.6.	Ortam bağlamındaki bulgular	81
4.3.2.7.	Öğrenme şekli bağlamındaki bulgular	82
4.3.3.	Voscreen Uygulamasına İlişkin Bulgular	83
4.3.3.1.	Yabancı dil derslerinin Voscreen ile desteklenmesi	83
4.3.3.2.	Voscreen uygulamasının dil becerileri üzerindeki etkisi	85
4.3.3.3.	Voscreen uygulamasının yabancı dil öğreniminin devam ettirilmesine etkisi	86
4.3.3.4.	Voscreen uygulamasının güçlü ve zayıf yönleri	87
5.	SONUÇ VE ÖNERİLER	89
5.1.	Sonuç	89
5.1.1.	Bağlantıcı öğrenme kuramına yönelik sonuçlar	91
5.1.2.	Mikro-öğrenme yaklaşımına yönelik sonuçlar	95
5.1.3.	Voscreen uygulamasına yönelik sonuçlar	98
5.2.	Öneriler	99
5.2.1.	Öğrenenlere öneriler	99
5.2.2.	Öğretene öneriler	99
5.2.3.	Araştırmacılara öneriler	100
	KAYNAKÇA	102
	EKLER	
	ÖZGEÇMİŞ	

TABLolar DİZİNİ

Tablo 2.1. Mikro-öğrenmenin prensipleri	10
Tablo 2.2. E-öğrenme ile m-öğrenmenin terminoloji farkı	13
Tablo 2.3. E-öğrenme ile m-öğrenmenin pedagoji farkı	13
Tablo 2.4. E-öğrenme ile m-öğrenmenin iletişim farkı	13
Tablo 2.5. E-öğrenme ile m-öğrenmenin geribildirim farkı	13
Tablo 2.6. E-öğrenme ile m-öğrenmenin görev-sınav farkı	14
Tablo 2.7. Klasik öğrenme kuramları ile bağlantıcı öğrenme kuramının karşılaştırılması	32
Tablo 2.9. Yabancı dil öğretimi bağlamında bağlantıcı öğrenme kuramının prensipleri	36
Tablo 3.1. Bağlantıcı öğrenme kuramı ile Voscreen uygulamasının temel özelliklerinin eşleştirilmesi	43
Tablo 3.2. Kuramsal düzey	55
Tablo 4.1. Katılımcıların cinsiyete göre oranı	62
Tablo 4.2. Katılımcıların internete bağlanma tercihleri	62
Tablo 4.3. Katılımcıların akıllı telefona sahip olma oranları	63
Tablo 4.4. Katılımcıların mobil cihaz kullanım geçmişleri	63
Tablo 4.5. Katılımcıların 3G/4.5G kullanım oranları	63
Tablo 4.6. Katılımcıların wi-fi kullanma oranları	64
Tablo 4.7. Katılımcıların cep telefonları ile günlük internet kullanma oranları	64
Tablo 4.8. Katılımcıların mobil cihazları öğrenme amaçlı kullanma oranları	64
Tablo 4.9. Katılımcıların mobil cihazların öğrenme amaçlı kullanılabilirliğine ilişkin düşünceleri	64

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. E-Öğrenme ile M-Öğrenmenin Kullanılan Araçlar Bakımından Farkı.....	14
Şekil 2.2. U-Öğrenme, E-Öğrenme ve M-Öğrenme İlişkisi.....	15
Şekil 2.3. Esnek Öğrenme, U-Öğrenme, E-Öğrenme, Çevrimiçi Öğrenme ve M-Öğrenme.....	15
Şekil 2.4. E-Öğrenme, M-Öğrenme ve Mikro-Öğrenme Arasındaki İlişki.....	17
Şekil 3.1. Durum Çalışması Desenleri.....	40
Şekil 3.2. Araştırma Süreci.....	41
Şekil 3.3. Voscreen Uygulaması Ekran Görüntüsü	45
Şekil 3.4. VoStep Ekran Görüntüsü.....	45
Şekil 3.5. VoStructure Ekran Görüntüsü	46
Şekil 3.6. VoKido Ekran Görüntüsü.....	46
Şekil 3.7. VoRhythm Ekran Görüntüsü.....	46
Şekil 3.8. Voscreen Oynatma Listesi Görüntüsü.....	47
Şekil 3.9. Voscreen Uygulamasında Dil Seçimi.....	48
Şekil 3.10. Nitel Verilerin Çözümü ve Yorumlanması Süreci	57
Şekil 5.1. Çalışma hayatında 21. yüzyıl becerileri	91

1. GİRİŞ

Bu bölümde çalışmanın sorununa, amacına, önemine, sınırlılıklarına ve çalışmada geçen tanımlara yer verilmektedir.

1.1. Sorun

İçinde yaşadığımız 21. yüzyıl bilişim çağı olarak adlandırılmaktadır. Çağımız, ekonomi, politika, kültür ve teknoloji alanlarında hızlı, sürekli ve yenilikçi değişimlerin yaşandığı bir çağ olma özelliğini taşımaktadır. İçinde bulunduğumuz çağ aynı zamanda, sırasıyla bilişsel devrim, tarım devrimi ve bilimsel devrim olarak adlandırılabilir insanlığın gelişim evrelerinin üçüncüsünün yaşandığı bir dönemdir. 1900lü yılların ikinci yarısından itibaren teknolojinin hızlı gelişimi ve yaygınlaşması, hayatın her alanını etkilediği gibi eğitimi de etkilemiş ve eğitimle ilgili farklı düşüncelerin, bakış açılarının ve uygulamaların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bilgi miktarının ve bilgiye erişim kaynaklarının çoğalması ve gelişen teknoloji bireylerin ve toplumun ihtiyaçlarının değişmesine yol açmıştır. Bu değişimlerin sonucu olarak, eğitim yalnızca okulla sınırlanabilecek bir alan olmaktan çıkmıştır (Alkan, 1998, s. 5).

Geliştirilen teknolojiler ve teknolojik ürünler insanların hayatını şekillendirmektedir ve insanlığı ileri bir seviyeye ulaştırmıştır. Bu seviyeye ulaşmada, geçtiğimiz yüzyılda icat edilen modern bilgisayarın ve İnternetin etkisi yadsınamaz bir gerçektir. Bilgisayar ve İnternet teknolojilerinin sağladığı devrim, çağdaş ileri toplumları bilişim toplumu adı verilen yeni bir biçime dönüştürmektedir (Görü-Doğan, 2013, s. 15). Bilgisayar ve İnternet teknolojilerinin sosyal hayat, kültür, ekonomik hayat, savunma ve eğitim gibi alanlardaki etkisi azımsanamayacak ölçüdedir.

Bilgisayar ve İnternet öğrenme-öğretme süreçlerini de önemli oranda etkilemiştir. Bu etkiyi daha rahat bir şekilde anlayabilmek için biraz geriye – modern okulların ve eğitim sisteminin ortaya çıkışına – gitmekte fayda vardır. 1700lü yılların sonlarında ortaya çıkan modernleşme hareketinin bir sonucu olarak standart yapıda okullar inşa edilmiştir (Gündüz, 2013, s. 69). Modern tarzdaki okullar giyimden öğretilen konulara, öğretim yöntemlerinden kaynaklara kadar standart özelliklere sahiptir.

Öğrenenlerin ilgileri, yetenekleri, hazırbulunuşlukları genel anlamda göz ardı edilir. Modern tarzdaki okullar, insanların bir toplum ve kültür içinde bir arada yaşamaları için gereklidir. Ancak, öğrenenlerin bireyselliklerini arka plana attıkları ve öğrenme-yaşam arasındaki ayrılmaz ilişkiyi merkezine alamadıkları için eksik kaldıkları noktalar bulunmaktadır. Tüm öğrenenler birbirinden farklı ilgilere, yeteneklere, geçmişlere ve şartlara sahiptir ve öğrenme yaşamın her anında bulunmaktadır. Dolayısıyla, öğrenme-öğretme süreçlerinde merkezi, standart bir yaklaşım benimsemek sorunlara yol açabilmektedir. Öğrenme-öğretme süreçlerinde açık ve uzaktan öğrenmeye daha fazla yer verilmesi standartlaşmanın yol açtığı sorunlara çözüm oluşturacak ve öğrenmenin kişiselleştirilmesi öğrenme-öğretme süreçlerinin niteliğini artıracaktır. Çağımızda, istenilen bilgiye erişebilmek önemlidir ve artık okullardaki eğitsel etkinlikler öğrenmenin tek kaynağı değildir (Yıldırım, 2017, s. 1). Öğrenme, hayatın her anındadır ve sadece meslek edinmek amaçlı değildir. Illich (2017, s. 33-34), bir eğitim sisteminin üç temel amacı olması gerektiğini savunmaktadır:

1. Bir şeyi öğrenmeyi hedefleyen insanlara istedikleri zaman gerek duydukları kaynakları sağlayabilmek
2. Bilenler ile onlardan öğrenmek isteyenleri bilgi paylaşımı temelinde buluşturmak
3. Bir konuyu duyurmak isteyenlere girişimlerinin duyurulması olanağını sağlamak

Illich'in (2016, s. 33-34) düşünceleri öğrenmenin sadece okullarla sınırlanmaması, yaşamboyu öğrenmenin daha ön planda olması, açık ve uzaktan öğrenmeye öğrenme süreçlerinde daha fazla yer ayrılması gerektiğini savunan düşünceler olarak yorumlanabilir. Öğrenme sadece okullarda değil, insanların bulunabileceği her yerde gerçekleşebilir. Öğrenme, okulda verilen eğitim sona erdiğinde kesilen, okula döndüğünde tekrar başlayan bir durum değildir ve sadece okullar vasıtasıyla değil, televizyon, kitap, İnternet gibi araçlardan faydalanılarak da gerçekleştirilebilir (Yıldırım, 2017, s. 1).

İçinde yaşadığımız çağda açık ve uzaktan öğrenme kolaylıkla uygulanabilir, farklı noktalardaki hedef kitleye kolaylıkla ulaşılabilir ve öğrenen görsel, işitsel ve/veya metine dayalı çok çeşitli kaynaklarla desteklenebilir. Günümüzde uzaktan eğitim insanların öğrenmesinde önemli bir role sahiptir. Açık ve uzaktan eğitim, örgün eğitimle

karşılaştırıldığında önemli üstünlüklere sahiptir. Wedemeyer (1981, s. 36) açık ve uzaktan eğitimi örgün eğitimden ayıran temel özelliklerin öğrenen merkezlik, zaman ve mekan serbestliği ve yaşamboyu öğrenme olduğunu ifade etmektedir. Ayrıca, açık ve uzaktan eğitim ile öğrenenler eğitimlerini tamamlayabilmekte, farklı alanlarda bilgilerini geliştirebilmekte ve dünyanın farklı yerindeki bir eğitim kurumunda öğrenme imkanına sahip olabilmektedir (Yıldırım, 2017, s. 2). Açık ve uzaktan öğrenme sağladığı esneklik ve öğrenmeyi yaşamla etkili ve verimli bir şekilde bütünleştirebilmesi nedeniyle günümüz dünyasında öğrenenler için uygun bir seçenektir. Bunun nedeni, uzaktan eğitim ile mevcut teknolojiler ve değişen öğrenme anlayışları harmanlanmakta ve öğrenenler çağın gerektirdiği becerileri kazanabilmektedir (Görü-Doğan, 2013, s. 20).

Açık ve uzaktan eğitimin gerçekleştirilebilmesi için farklı araçlar kullanılmaya başlanmıştır. Bu araçlar çağın gereklerine göre değişmekte ve dolayısıyla çağa kolaylıkla uyum sağlayabilmektedir. Mektup ve kitaplar ile başlayan ve zaman içinde radyo, sesli kasetler, görüntülü kasetler, televizyon, CD-çalar ve telefon gibi araçlardan faydalanan uzaktan eğitim hayatımızda önemli bir yer tutmaktadır. Ancak, kullanılan bu araçların eksik kaldığı bir ortak nokta bulunmaktadır: etkileşimin tek yönlü olması. Bu araçlar ile bilgi öğrenene pasif bir şekilde aktarılmaktadır. Öğrenen-öğreten veya öğrenen-diğer öğrenenler arasındaki etkileşim genel anlamda mevcut değildir. Etkileşimin mevcut olduğu araçlar ile etkileşimi sağlayabilmek ise zaman ve maliyet anlamında kullanışlı değildir. Örneğin, mektup ile öğrenen-öğreten ve/veya öğrenen-diğer öğrenenler arasında etkileşim sağlanabilir ancak bu, uzun zaman gerektirmektedir. Telefon ile etkileşim sağlamak ise öğrenene ve öğretene maddi külfet yüklemekte ve öğretenin her öğrenen ile etkileşim kurabilmesi mümkün olmamaktadır (Spodick, 1995, s. 5). Bu bağlamda, fikir olarak yeni olmayan ancak günümüze daha yakın süreçte ivme kazanmaya başlayan bilgisayar ve İnternet teknolojileri, daha önce kullanılan uzaktan öğrenme araçlarına göre önemli üstünlüklere sahiptir. Günümüz teknolojileri zaman sorununu ortadan kaldırmış, maliyeti önemli oranda düşürmüştür ve daha önceden var olan etkileşim sorununu çözmüştür. 2000li yılların başından beri önemli bir hızla devam eden İnternet teknolojilerinin gelişimi masada, dizde ve en sonunda cepte bulunabilecek araçları kullanabilmemize olanak sağlamıştır. İçinde bulunduğumuz zaman dilimi mobil ve kablosuz teknolojilerin altın yıllarını yaşadığı çağ olarak nitelenebilir. DeviceAtlas

adlı web sayfasında 2016 yılında yayınlanan istatistik raporunda mobil teknolojiler ile ilgili dikkat çekici bilgiler bulunmaktadır:

- Dünya üzerinde 2,6 milyar akıllı telefon kullanıcısı bulunmaktadır ve 2020 yılında 6,1 milyara ulaşması beklenmektedir.
- Web sayfalarına yapılan ziyaretlerin % 37'si mobil araçlar üzerinden gerçekleştirilmektedir.
- Akıllı telefon kullanıcılarının % 87'si telefonlarını her zaman yanında bulundurmaktadır.
- Arama motorlarında yapılan aramalar için bilgisayarlardan daha fazla mobil cihazlar kullanılmaktadır.

(Kaynak: <https://deviceatlas.com/blog/16-mobile-market-statistics-you-should-know-2016>, Erişim Tarihi: 9 Ağustos 2017)

İnternet teknolojilerinin gelişimi ve mobil cihazların yaygınlaşması öğrenmeyi de kuşkusuz etkilemiştir. Bu teknolojiler bireye istediği anda istediği bilgiye erişebilme olanağı sağlamıştır. Günümüzde, bilgi günlük yaşamla bütünleşiktir ve birbiriyle bağlantılı olan ve farklı kaynaklarda var olan bilgiye erişim yollarını bulabilmek ve öğrenilenler arasında bağ kurabilmek öğrenme sürecinin temelini oluşturmaktadır. Bilginin ağlar üzerinde var olduğunu savunan bağlantıcı öğrenme kuramı, George Siemens ve Stephen Downes tarafından ortaya atılan ve günümüz öğrenenlerinin ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir öğrenme kuramına duyulan ihtiyaçtan doğan bir kuramdır. Geleneksel öğrenme kuramları öğrenmenin nasıl gerçekleştiği ile ilgilenmekte ve öğrenilene gereken önemi vermemektedir (Siemens, 2005, s. 5). Yakın zamanda üretilen bilgi miktarı inanılmaz derecede artmış, bilgi özgürleşmiş ve farklı kaynaklardan erişilebilir hale gelmiş, teknolojinin gelişimi insanların öğrenme tarzında büyük değişiklikler meydana getirmiş ve sonuç olarak, öğrenenlerin çağa ayak uydurmasını zorunlu kılmıştır. Çağımızın öğrenme kuramı olarak ortaya çıkan bağlantıcı öğrenme kuramı bilginin ve öğrenenlerin dönüşümü ile doğrudan ilişkilidir. Klasik öğrenme kuramları bu dönüşüme uyum sağlamakta zorlanmakta ve öğrenmeyi çağa uygun bir şekilde açıklamada kısmen yetersiz kalmaktadır. Bunun sonucu olarak eğitimde yeni yaklaşımlar tartışılmaya başlanmıştır.

Kukulska-Hulme ve Traxler (2007, s. 180), eğitimde yeni yaklaşımlara, kurumsal amaçlara, öğrenme-öğretme etkinliklerine ve araştırmaya en uygun teknolojilerin mobil teknolojiler olduğunu ifade etmektedir. Traxler (2005, s. 261) tarafından, kullanılan teknolojinin yalnızca ya da çoğunlukla elde taşınabilen ve avuç içine sığabilen araçlar olduğu öğrenme etkinlikleri olarak tanımlanan mobil öğrenme, günümüz dünyasındaki yerini gün geçtikçe genişletmektedir. İnsanlar tarafından kullanılan teknolojinin, hem altında yatan sosyal yapıyı yansıttığı hem de onu şekillendirdiği düşünüldüğünde, mobil öğrenmenin yaşam içerisinde bu kadar geniş çaplı yer alması kaçınılmaz görülmektedir. Bozkurt'a (2014, s. 603) göre, yaşadığımız çağda öğrenme ağ teknolojilerine dayalı ve çevrimiçi ortamlarda gerçekleşmektedir. Yıldırım (2017, s. 4) mobil teknolojilerin bilgiye kolay erişim sağlaması, kolay taşınabilmesi, bilgisayar özellikleri barındırması, yaşamı kolaylaştırması, eğlenceye ve sosyal ağlara anında erişim sağlaması nedeniyle öğrenme için de uygun bir ortam sağladığını ifade etmektedir.

Mobil öğrenme yaklaşımlarından biri olan mikro-öğrenme ise, bilgi ömrünün kısaldığı (Siemens, 2005, s. 3), dikkat süresinin azaldığı ve bilgi miktarının durmadan arttığı çağımızda (Grovo, 2015, s. 2), öğrenme-öğretme ortamları için etkili bir çözüm oluşturmaktadır. Bilgisayar ve İnternet teknolojilerinin gelişimi, çağımız öğrenenlerinin ihtiyaçlarını, isteklerini, öğrenmeye bakış açılarını, öğrenme şekillerini ve alışkanlıklarını değiştirmiş ve yeniden şekillendirmiştir. Mobil öğrenmenin öğrenen-merkezli olması, bilgiye anında ve farklı cihazlar kullanılarak erişilebilmesi öğrenenlere esneklik ve öğrenmelerini yönlendirebilme imkanı sağlamaktadır. Ayrıca, bilgi miktarının artması, dikkat sürelerinin azalması, bilgiye erişim sağlayan kaynakların çeşitlenmesi ve erişimin kolaylaşması öğrenenlerin öğrenme için daha kısa süre ayırmaları sonucunu ortaya çıkarmıştır. Bu nedenlerle, mobil öğrenme ve mikro-öğrenme öğrenenlerin ihtiyaç ve isteklerine cevap verebilecek kavramlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Mobil öğrenme ve mikro-öğrenme, öğrenmeyi okulla sınırlı bir olgu durumundan kurtarmaktadır. Bu durum, öğrenmenin hayata bütünleşmesi yolunda önemli bir adım olarak ifade edilebilir. Öğrenme, okullar, derslikler ve ders saatleri ile sınırlanabilecek bir olgu değildir. Aksine, hayatın her an içinde olan, doğumdan ölüme kadar devam

eden bir olgudur. Öğrenmenin bu özellikleri tüm öğrenme alanları için geçerlidir, ancak yabancı dil öğreniminde hayati bir öneme sahiptir.

Genel anlamda dil öğretiminin, özel anlamda ise yükseköğretim kurumlarında öğrencilere sunulan hazırlık sınıflarındaki yabancı dil öğretiminin mobil-öğrenme etkinlikleri ile desteklenmesi ve etkililiğinin artırılması gerekmektedir. Özünde iletişimi ve kendini ifade edebilmeyi barındıran dil öğreniminde, Driscoll'ün (2000, s. 11) öğrenme tanımında bahsettiği gibi, öğrenenlerin deneyimleri ve dünya – dolayısıyla diğer insanlar – ile etkileşim önemli bir role sahiptir. Yükseköğretim düzeyinde yabancı dil öğreniminde öğrenenlerin tercihleri Traxler (2005, s. 264) tarafından belirlenen mobil öğrenme özellikleri – spontane, özel, taşınabilir, informal, küçük parçalar halinde, kişiselleştirilmiş ve etkileşimli – ile uyum göstermektedir. Kukulska-Hulme vd. (2015, s. 15) yayınladıkları araştırma raporunda, dil öğrenenlerin dünyanın her yerinden insanlarla iletişim kurabilecekleri, sınıf dışında dil öğrenmeye devam edecekleri, kendi dil öğrenme ürünlerini ve ihtiyaçlarını analiz edebilecekleri ve öğrendiklerini paylaşabilecekleri cihazlar taşıdıklarından bahsederek yukarıdaki bilgiyi desteklemektedir. Yukarıda bahsedilenlerden hareketle, dil öğretimi çağımıza ayak uydurabilecek ve öğrenenlerin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde güncel öğrenme yaklaşımlarıyla desteklenmelidir çıkarımında bulunulabilir. Ayrıca, yükseköğretim düzeyindeki dil öğrenen kişilerin dil ile bağlantısını kuvvetli tutmak önem arz etmektedir. Son olarak, dil öğrenen kişilerle hedef dili ana dili olarak konuşan kişileri bir araya getirmek öğrenmenin etkililiğini artıracaktır. Yukarıda bahsedilen sebepler, bu araştırmanın gerekçesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda, Türkiye'de yükseköğretim kurumlarında sunulan yabancı dil eğitiminin çağın gereklerine uygun öğrenme-öğretme uygulamaları ve etkinlikleri ile desteklenmesi gerektiği savunulmaktadır. Bozkurt (2014, s. 605) geleneksel öğrenme kuramlarının dijital çağda ağlar üzerinde öğrenmeyi açıklamakta yetersiz kaldığını ifade etmektedir. Bu çerçevede, çalışmanın kuramsal temelini bağlantıcı öğrenme kuramı ve mobil öğrenme yaklaşımlarından biri olan mikro-öğrenme oluşturmaktadır. Ağlar üzerinde öğrenmeyi esas alan bağlantıcılık ve çağımız öğrenenlerinin ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir öğrenme biçimi olan mobil öğrenme temelli açık ve uzaktan eğitim uygulamalarının yükseköğretimdeki dil öğrenme-öğretme sürecine katılması, dil

öğretiminin okul dışında da sürdürülebilmesine olanak sağlayacaktır. Ayrıca, dil öğrenme-öğretme süreçlerinin çağın gerekliliklerine ve öğrenen gereksinimlerine uygun bir şekilde zenginleştirilmesi anlamında ilgili paydaşlara fayda sağlayacaktır.

1.2. Amaç

Bu çalışmanın amacı, mikro-öğrenme yaklaşımlarından biri olan tek lokmalık (*bite-sized*) öğrenme etkinliklerine uygun olarak tasarlanmış bir yabancı dil öğrenme uygulaması olan “Voscreen” özelinde, bağlantıcı öğrenme kuramının ve mikro-öğrenme yaklaşımının yabancı dil öğreniminde uygulanabilirliğinin incelenmesidir. Bu amaçla, 2016-2017 akademik yılı bahar döneminde, bir devlet üniversitesinin hazırlık sınıflarında yabancı dil (İngilizce) öğrenen bir grup öğrenciye “Voscreen” uygulaması kullanılmıştır. “Voscreen”, bağlantıcı öğrenme kuramı ile mikro-öğrenme yaklaşımının temel özelliklerini barındıran bir uygulamadır.

1.3. Önem

Bu çalışma hazırlık sınıflarındaki yabancı dil öğretiminin çağdaş açık ve uzaktan öğrenme kuram ve yaklaşımlarıyla desteklenmesi noktasında önem taşımaktadır. Ülkemizde yabancı dil öğretimi genellikle sınıf/okul içi etkinlikler ile kısıtlı kalmaktadır. Öğrenenler, hedef dili hayatları ile bütünleştirmekte sıkıntılar yaşamaktadır ve bahsedilen kısıtlılık dil öğreniminin etkililiğini azaltmaktadır. Bu çalışmadan elde edilen bilgiler, ülkemizdeki dil eğitiminin en önemli sorunlarından biri olan dil öğrenmeyi sınıf/okul dışına taşıyamama sorununa bir çözüm örneği sunması açısından önemlidir. Bu anlamda, araştırma sonuçlarının yükseköğretim kurumlarında dil öğreten öğretmenlere ve açık ve uzaktan dil eğitimi konusunda araştırma yapan araştırmacılara yol göstereceği öngörülmektedir.

Yapılan alanyazın taramasında Türkiye’de dil öğreniminde mikro-öğrenme temelli etkinlik ve uygulamaların kullanımı konusunda yapılmış bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle, araştırma ulusal alanda özgün bir değere sahip olması açısından önem taşımaktadır.

Yükseköğretim kurumlarının hazırlık sınıflarındaki yabancı dil (İngilizce) öğretiminde bağlantıcı öğrenme kuramı temelli mikro-öğrenme etkinliklerinin uygulanması, hazırlık sınıflarındaki öğrenenlere zaman ve mekandan bağımsız öğrenme etkinliklerine katılma imkanı sunması açısından önemlidir.

1.4. Sınırlılıklar

Bu araştırmanın, kapsam, katılımcılar, veri toplama süreci ve süresi bakımından bazı kısıtlılıkları bulunmaktadır. Bu kısıtlılıklar şu şekilde sıralanabilir:

1. Çalışmanın temelini oluşturan bağlantıcı öğrenme kuramı ve mikro-öğrenme yaklaşımının temel ilkeleri doğrultusunda oluşturulan kuramsal düzey ile sınırlıdır.
2. Oluşturulan kuramsal düzey doğrultusunda oluşturulmuş olan 12 görüşme sorusuyla sınırlıdır.
3. Araştırma sürecinde faydalanılan “Voscreen” adlı yabancı dil öğrenme uygulaması ile sınırlıdır.
4. Araştırma, bir devlet üniversitesinde 2016-2017 akademik yılında hazırlık sınıfında yabancı dil (İngilizce) öğrenen ve gönüllü olarak 4 haftalık Voscreen uygulamasına katılan 22 öğrenci arasından seçilen 6 öğrencinin görüşleri ile kısıtlıdır.

1.5. Tanımlar

Durum Çalışması: Bir veya daha fazla olayın, ortamın, programların, sosyal grupların, toplulukların, bireylerin veya sınırlandırılmış sistemlerin derinlemesine çözümlenmesi ve yorumlanmasıdır (McMillan, 2004, s. 271).

Mikro-Öğrenme: Kısa, sindirilebilir, iyi planlanmış parçalardan faydalanılarak gerçekleştirilen öğrenme türüdür (Grovo, 2015, s. 12).

Tek Lokmalık (Bite-Sized) Öğrenme: Tek lokmalık öğrenme, görsel ve/veya işitsel materyaller ile sunulan, video, kısa animasyon ve görselleri etkin olarak kullanan, metine dayalı iletişimi azaltan bir öğrenme düşüncesidir.

2. ALANYAZIN

Çalışmanın bu bölümünde bu çalışmanın daha rahat anlaşılabilmesi için ilgili ve önemli olduğu düşünülen konulara şimdiye kadar gerçekleştirilmiş çalışmaların ışığı altında yer verilmektedir. Alanyazın iki ana bölüm üzerinde şekillendirilmiştir: Mikro-öğrenme ve bağlantıcı öğrenme yaklaşımı.

2.1. Mikro-Öğrenme

2.1.1. Mikro-öğrenme nedir?

Mikro-öğrenme, hızla gelişen teknolojinin ve değişen yaşam şeklinin meydana çıkardığı bir kavramdır. Genellikle tek bir konu üzerinde, zaman olarak sınırlı, çabuk tüketilen ve genellikle bir yazılım ve cihaz üzerinde gerçekleşen bir öğrenme yaklaşımıdır (Job ve Ogalo, 2012, s. 92). Grovo (2015, s. 10) ise mikro-öğrenmeyi “kısa, sindirilebilir ve iyi planlanmış parçalardan faydalanılarak gerçekleştirilen öğrenme süreci” olarak tanımlamaktadır. Hug (2005, s. 9) mikro-öğrenmenin boyutlarını aşağıdaki başlıklar altında incelemiştir:

- **Zaman:** nispeten kısa çaba, işletme maliyeti, kısa zaman harcama, subjektif zaman, vb.
- **İçerik:** küçük veya çok küçük parçalar, dar konular, oldukça basit noktalar, vb.
- **Öğretim Programı:** küçük parçalı öğretim programları, modül parçaları, informal öğrenme öğeleri, vb.
- **Yapı:** parçalar, kısımlar, bölümler, “bilgi parçacıkları”, beceri elementleri, vb.
- **Süreç:** ayrık, birbirine bağlı veya gerçek, durumsal veya bütünleşik etkinlikler, yinelemeli yöntem, dikkat yönetimi, farkındalık, vb.
- **Ortam:** yüz yüze, elektronik medya, tekli medyaya karşı çoklu medya, bilgi hedefleri veya öğrenme hedefleri, sembolik değer, vb.
- **Öğrenme Şekli:** yinelemeli, eyleme dayalı, yansıtıcı, faydacı, kavramsal, yapılandırmacı, bağlantıcı, davranışçı, örneklerle öğrenme, görev veya etkinlik, hedef veya problem temelli, eylemsel öğrenme, sınıf içi öğrenme, birleşik öğrenme, bilinçli veya bilinçsiz, vb.

Yukarıda belirtilen boyutlar ve özellikleri göz önüne alındığında, mikro-öğrenme kısa zamanda; birbirine bağlı, duruma uygun modüler yapıdaki küçük bilgi parçalarına yüz yüze veya bilgi iletişim teknolojileri aracılığıyla erişilerek; yinelemeli, eyleme dayalı, bağlantıcı, problem temelli olarak sürdürülen bir öğrenme şekli olarak tanımlanabilir. Mikro-öğrenmede hedef kapsamlı bir konuyu bir bütün halinde değil, küçük parçacıklar haline getirerek sunmaktır.

2.1.2. Mikro-öğrenmenin prensipleri

Mikro-öğrenme, sınıf içi öğrenme/öğretme etkinliklerine sunular veya videolar eklemek ya da uzun bir eğitimi kısa parçalara bölmek anlamına gelmemektedir. Öğrenme içeriğinin küçük parçalar halinde ve öğrenenlerin gün içerisinde kolaylıkla erişebilecekleri esnek teknolojiler ile geliştirilmesine dayanmaktadır (Job ve Ogalo, 2012, s. 92). Bu nedenle, mikro-öğrenmenin dayandığı ilkelerin iyi anlaşılabilmesi ve bu ilkelere uygun öğrenme/öğretme materyallerinin geliştirilmesi önem arz etmektedir. Grovo'ya (2015, s. 16) göre mikro-öğrenmenin temel hedefi “uygulama”dır ve dayandığı prensipler Tablo 2.1’de sunulmaktadır:

Tablo 2.1. Mikro-öğrenmenin prensipleri (Grovo, 2015, s. 11-14)

Prensip	Açıklama
Kısadır.	“Doğru uzunluk” belirtmek zordur, birkaç saniye ile maksimum 90 dakika arasında değişebilmektedir.
Küçük, tanecikli birimler kullanır.	Süreden daha da önemli olarak genel öğrenme hedefi düşünüldüğünde birimlerin küçük olmasıdır.
Hikayeden faydalanır.	Resim/fotoğraf, kısa animasyon ve/veya birkaç cümle/kelimedenden oluşan hikayeler kullanır.
Tekrara dayalıdır.	Bilgiyi kısa zamanda öğrenmeniz gerekiyorsa, tekrar etmeniz faydalı olacaktır.
Uygulama noktalarını bulur.	Birçok beceri küçük becerilerin bir araya gelmesiyle oluşur ve bu küçük beceriler uygulama noktalarıdır.
Bütüncüdür.	Küçük parçacıklar halinde öğrenilen bilgi, öğrenme süreci sonunda bütünüyle gözden geçirilmeli ve ilgili konudaki anlayış derinleştirilmelidir.
Hızlı yaratmadan faydalanır.	Bilgi ve kullanılan platformlar hızla gelişmektedir. Bu nedenle güncelleme ve yeni bilginin hızla yaratılması gereklidir.
“Göster, anlat, yaptır” tekniğinden faydalanır.	Öğretenler, bu teknikte 1/3 oranının göz önünde bulundurmalıdır (daha az anlatım, daha çok gösterme ve yaptırma).

2.1.3. Mikro-öğrenmenin ortaya çıkışı

Mikro-öğrenmenin ortaya çıkışındaki temel etken hızla gelişen teknolojidir. İnternetin ortaya çıkması ve bilgi iletişim teknolojilerindeki gelişme ve değişimler

öğrenme/öğretme alanında farklı arayışları beraberinde getirmiştir. Mevcut teknolojik, ekonomik ve sosyal değişimler yaşamboyu öğrenmeyi destekleyecek yeni kavramlar ve stratejilere olan ihtiyacı tetiklemiştir (Buchem ve Hamelmann, 2010, s. 1). Bir diğer deyişle, teknoloji geliştikçe öğrenme, öğretme ve eğitim için yeni ve daha iyi yollara ihtiyaç duyulmuştur (Grovo, 2015, s. 5).

Mikro-öğrenme, günümüz için en uygun öğrenme yöntemidir. E-öğrenme ve mobil öğrenme ile yakından ilişkilidir. Web 2.0 uygulamalarının (mikro-web siteleri, bloglar, 'wiki'ler, 'podcast'ler, Twitter, vb.) ortaya çıkması (Bruck vd., 2012, s. 530) da mikro-öğrenmenin önemini artıran bir diğer nedendir. Gelişen teknolojinin yanı sıra dikkat süresinin kısalması, teknolojinin günümüzde hayatı devam ettirebilmek için hayati öneme sahip olması ve geleneksel eğitimin zaman, maliyet ve etkililik anlamında aksayan noktalarının bulunması (Grovo, 2015, s. 1-16) gibi nedenler de mikro-öğrenmenin önem kazanmasında etkilidir.

2.1.4. Mikro-öğrenmenin avantajları

Buchem ve Hamelmann (2010, s. 3), Web 2.0 ve sosyal medya destekli bir öğrenme yaklaşımı olan mikro-öğrenmenin esnek öğrenmeyi desteklediğini, günlük etkinliklere kolaylıkla bütünleştirilebileceğini ve bireysel öğrenme hedef ve ihtiyaçlarına yönelik olduğunu belirtmektedir. Jomah vd. (2014, 104) ise mikro-öğrenmenin avantajlarını şu şekilde sıralamaktadır:

- Mikro-öğrenme kısa zaman diliminde gerçekleşir.
- Mikro-öğrenme az çaba gerektirir.
- Mikro-öğrenme basit ve/veya dar konuları içerir.
- Mikro-öğrenme eğlencelidir ve öğrenenin ilgisini çeker.
- Mikro-öğrenme gündelik hayatla iç içedir ve gayri-resmi öğrenmedir.
- Mikro-öğrenme günümüz eğitimcilerinin sorunlarının çözümü için idealdir.
- Mikro-öğrenme içerikleri sürekli olarak güncellenir.
- Mikro-öğrenme aynı anda birden fazla görevi yerine getirebilmeye olanak sağlar.
- Mikro-öğrenme etkileşimli öğrenmeye olanak sağlar.

- Mikro-öğrenme öğrenmeye açık olmayı ve küçük faydaları edinebilmeyi gerektirir.
- Mikro-öğrenme bütünlük öğrenmeyi içerir.

2.1.5. Mikro-öğrenme ile e-öğrenme ve m-öğrenme arasındaki ilişki

E-öğrenme, öğrenenlerin istedikleri yerde ve istedikleri zamanda, bir bilgisayar, taşınabilir cihaz ve İnternet bağlantısı kullanarak sanal ortamda gerçekleştirdikleri öğrenme şeklidir (Golwalkar, 2014, s. 2). Dünyada bilgisayar, akıllı telefon ve diğer akıllı cihazları kullanan insan sayısının her geçen gün arttığı düşünüldüğünde e-öğrenmenin çağdaş öğrenme süreçlerinin bir gerçeği olduğu söylenebilir. Korucu ve Alkan (2011, s. 1926) bilgi ve iletişim teknolojilerinin son derece hızlı ve güvenilir bir şekilde geliştiğini ve geleneksel eğitim yöntemlerinin önemlerini teknoloji-temelli eğitim yöntemlerine bıraktığını söylemektedir. Bilgi iletişim teknolojileri ile internetin gelişimi e-öğrenme kavramının hayatımızda daha sık kullanılmasına yol açmış ve uzaktan öğrenme (u-öğrenme) içerisinde de kendine yer edinmiştir. Sharma ve Kitchens (2004, s. 204) uzaktan gerçekleştirilen eğitim/yetiştirme faaliyetlerinin u-öğrenmeden e-öğrenmeye ve sonrasında e-öğrenmeden m-öğrenmeye doğru bir evrim geçirdiğinden bahsetmektedir.

Zaman içerisinde, taşınabilir cihazların insanların hayatına girmesi ile e-öğrenme kavramı bazı değişimler göstermeye başlamış, taşınabilir cihazların (tablet, akıllı telefon, vb.) öğrenme amaçlı kullanılmaya başlamasıyla “mobil-öğrenme (m-öğrenme)” kavramı ortaya çıkmıştır. Mobil öğrenme, e-öğrenme kavramı ile taşınabilir cihazların birlikte değerlendirilmesi sonucu ortaya çıkmıştır (Korucu ve Alkan, 2011, s. 1925-1927). Mobil öğrenme “telefon, akıllı telefon, kişisel dijital yardımcılar ve çevre birimleri, tabletleri ve dizüstü bilgisayarları içerebilir ancak masaüstü bilgisayarlar ve buna benzer cihazları içermez (Traxler, 2005, s. 264-266).

E-öğrenme ve m-öğrenme birbiriyle yakın iki kavram olmasına rağmen aralarında terminoloji, pedagoji, iletişim, geribildirim ile görev ve sınav anlamında bazı farklılıklar vardır. Bu farklılıklar Tablo 2.2, Tablo 2.3, Tablo 2.4, Tablo 2.5, Tablo 2.6 ile Şekil 2.1’de sunulmuştur.

Tablo 2.2. E-öğrenme ile m-öğrenmenin terminoloji farkı (Laouris ve Eteokleous, 2005, s. 3)

E-Öğrenme	M-Öğrenme
Bilgisayar	Mobil cihazlar
Bant genişliği	Genel Paket Radyo Hizmeti (GPRS), G3, Bluetooth
Çoklu medya	Nesneler
Etkileşimli	Spontane
Hiper bağ	Bağlı
İşbirlikli	Ağ üzerinde
Zengin medya	Hafif
Uzaktan öğrenme	Durumlu öğrenme
Daha resmi	Gayri-resmi
Simülasyonlu öğrenme	Gerçekçi öğrenme
Hiper öğrenme	Yapılandırıcılık, durumculuk, işbirlikli

Tablo 2.3. E-öğrenme ile m-öğrenmenin pedagoji farkı (Sharma ve Kitchens, 2004, s. 206)

Mevcut E-Öğrenme Yöntemleri	M-Öğrenme (Kablosuz)
Daha fazla metin-tabanlı ve grafik-tabanlı Sınıfta ve bilgisayar laboratuvarında ders	Daha fazla ses, grafik ve animasyon-tabanlı Sahada veya hareket halinde öğrenme

Tablo 2.4. E-öğrenme ile m-öğrenmenin iletişim farkı (Sharma ve Kitchens, 2004, s. 206)

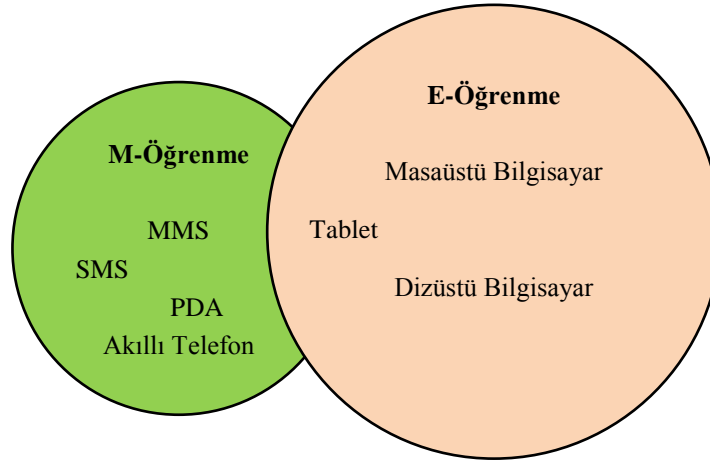
	Mevcut E-Öğrenme Yöntemleri	M-Öğrenme (Kablosuz)
Öğreten ↔ Öğrenen	Zaman gecikmeli e-posta (Öğrenenlerin iletişim için e-postalarını veya Internet sayfalarını kontrol etmeleri gerekir.) Pasif iletişim Asenkron	E-posta geldiğine dair anlık bilgilendirme (E-posta ya da ileti geldiğinde öğrenenlere anlık mesaj ile bilgi verilir.) Anlık iletişim Etkileşimli Spontane
Öğrenen ↔ Öğrenen	Yüz yüze Sesli telekonferans oldukça yaygın E-postaya karşılık e-posta Özel bir konum İnternet olan bir yere ulaşım için zaman gerekli Grup görüşmeleri için zaman ayırma gerekli Grup bilinci nedeniyle zayıf iletişim	Esnek Hem sesli hem görüntülü telekonferans 7/24 anlık Coğrafi sınır yok. Kablosuz bağlantı kullanıldığı için ulaşım için zaman gerekli değil 7/24 esnek zamanlama Birebir iletişim nedeniyle zengin iletişim, daha az engellenme

Tablo 2.5. E-öğrenme ile m-öğrenmenin geribildirim farkı (Sharma ve Kitchens, 2004, s. 206)

Mevcut E-Öğrenme Yöntemleri	M-Öğrenme (Kablosuz)
Birebir	Birebir
Asenkron ve zaman gecikmeli	Hem senkron hem asenkron mümkün
Kitlesel/standartlaştırılmış yönergeler	Kişiselleştirilmiş yönergeler
Karşılaştırma-tabanlı değerlendirme	Performans & gelişim-tabanlı değerlendirme
Simülasyonlar ve laboratuvar-tabanlı deneyler	Hayatın içinden durumlar ve yerinde deneyler
Kağıt-tabanlı	Daha az kağıt, daha az çıktı, daha az maliyet

Tablo 2.6. E-öğrenme ile m-öğrenmenin görev-sınav farkı (Sharma ve Kitchens, 2004, s. 207)

Mevcut E-Öğrenme Yöntemleri	M-Öğrenme (Kablosuz)
Sınıf içinde	Herhangi bir yerde
Özel olarak ayrılmış bir zaman	7/24 anlık
Kısıtlı zaman	Zaman sınırı yok
Standart sınavlar	Kişiselleştirilmiş sınavlar
Zayıf geri bildirim	Zengin ger bildirim
Zaman gecikmeli geri bildirim	Hızlı geribildirim
Sabit uzunlukta sınavlar	Esnek uzunluk/soru sayısı
Daha fazla metin-tabanlı sınavlar ve görevler	Daha fazla ses ve görsel animasyon-tabanlı sınavlar ve görevler

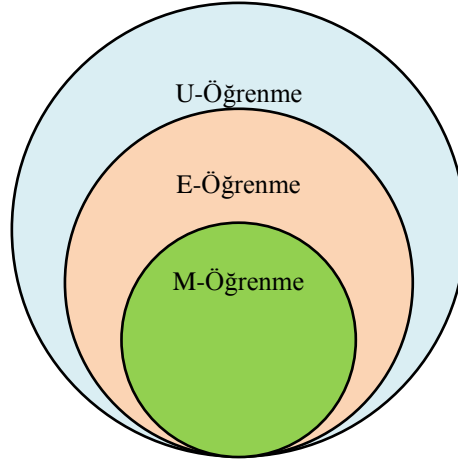

Şekil 2.1. E-Öğrenme ile M-Öğrenmenin Kullanılan Araçlar Bakımından Farkı (Traxler, 2005: s. 263)

Traxler (2005, s. 262-265), mobil öğrenme ile e-öğrenmenin hem birbirine bağlı hem de birbirinden ayrılan yönleri olduğunu kullanılan araçları belirterek göstermektedir. Ancak, bazı noktaları belirtmekte fayda vardır. M-öğrenmede kullanılan araçlardan bir kısmı – hala kullanılmakla birlikte – akıllı telefonların gölgesinde kalmıştır. Günümüzde en sık kullanılan taşınabilir cihaz akıllı telefonlardır. Bunun dışında e-öğrenme araçlarından biri olarak gösterilen dizüstü bilgisayarlar da taşınabilir bir cihazdır ve kablosuz teknolojilerle kullanım için uygundur. Dizüstü bilgisayarların kullanımı ise, m-öğrenmenin e-öğrenmenin bir parçası olduğu, kablosuz teknolojilerle yürütüldüğü ve öğrenme süreçlerinin mobil cihazlar ile gerçekleştirildiği düşüncesi ile çelişmektedir.

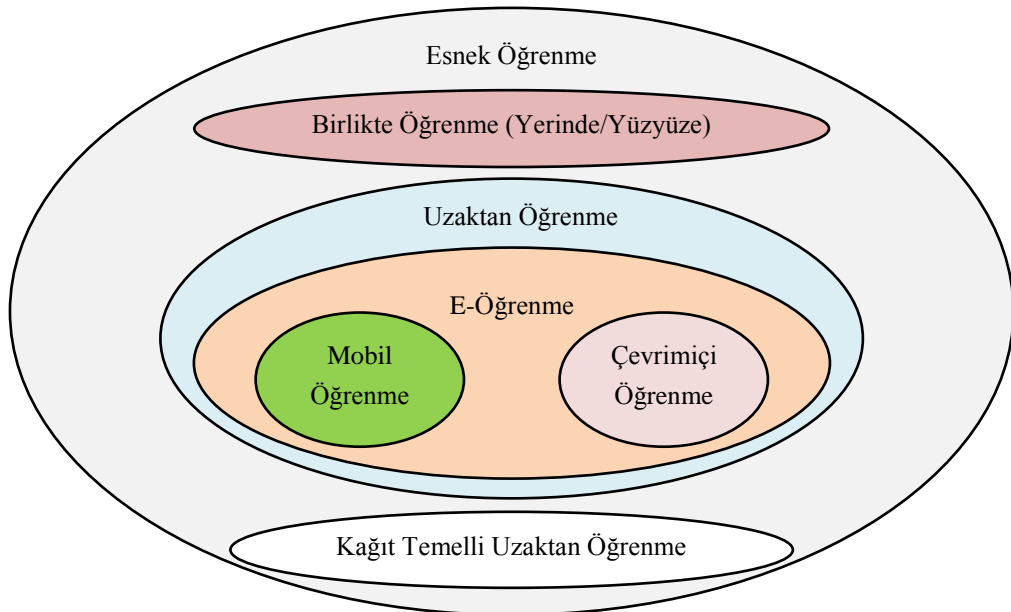
M-öğrenme ile e-öğrenmenin ilişkisi hakkında farklı görüşler de mevcuttur. Alanyazın taramasında, bazı araştırmacıların e-öğrenmeyi, uzaktan öğrenmenin (u-öğrenme) bir alt dalı olarak ele aldıkları, m-öğrenmeyi ise e-öğrenmenin eksik

noktalarını tamamlayan yeni bir öğrenme modeli olarak ele aldıkları fark edilmiştir (Georgiev vd., 2004, s. 1). Bahsedilen bu ilişki, Şekil 2.2’de görülebilir:

Şekil 2.2. U-Öğrenme, E-Öğrenme ve M-Öğrenme İlişkisi (Georgiev vd., 2004: s. 1)

E-öğrenme ve m-öğrenme arasındaki ilişki araştırmacılar tarafından tartışılmaya devam etmektedir. M-öğrenme nispeten yeni bir kavramdır, etkililiği ve verimliliği zaman içerisinde sağlam bir zemine oturacaktır. Mevcut durumda, farklı araştırmacılar ve uzmanlar kendi bakış açılarından konuyu incelemektedir. Bu konuda düşüncesini çalışmasında sunan Brown (2003, s. 5) ise daha kapsamlı bir görsel ile günümüz öğrenme yöntemleri arasındaki ilişkiyi göstermiştir (Şekil 2.3). Brown (2003, s. 5)’un düşüncesi Georgiev vd. (2004, s. 1-5) düşüncesi ile büyük oranda örtüşmektedir.

Şekil 2.3. Esnek Öğrenme, U-Öğrenme, E-Öğrenme, Çevrimiçi Öğrenme ve M-Öğrenme (Brown, 2003: s. 5)

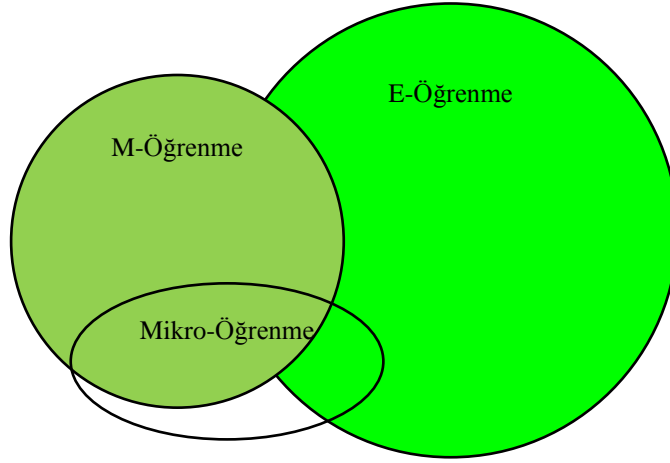
Mobil öğrenme ile e-öğrenme arasındaki ilişkiden ve farklılıklardan sonra, mikro-öğrenmenin m-öğrenme ve e-öğrenme yaklaşımlarında bulunduğu noktadan bahsetmek faydalı olacaktır.

Mikro-öğrenme, öğrenenleri bunaltmadan, küçük adımlar halinde öğrenmeye olanak sağlayan, bilginin “lokmalara” halinde sunulduğu ve öğrenenlerin ihtiyaçları doğrultusunda ve öğrenmeye açık oldukları zamanda gerçekleşen ve e-öğrenme ile el ele giden bir öğrenme yöntemidir (E-Learning Concepts, Trends and Applications, 2014, s. 75). Dünyada bilgisayara sahip olan insanların sayısı, artan İnternet hızı ve İnternete erişim olanakları öğrenme yaklaşımlarını yeniden şekillendirmiş ve e-öğrenme bu yeni ortamda kendine önemli bir yer edinmiştir. Akıllı telefon ve diğer taşınabilir cihazların yaygınlaşması ve sosyal medya geniş çaplı kullanımı ise e-öğrenmenin m-öğrenmeye evrilmesini sağlamıştır. Mobil cihazlar, öğrenenlerin öğrenme eyleminin kontrolünü ele almalarına ve sahiplenmelerine (Ally, 2009, s. 1-3), öğrenmenin istenilen zamanda ve istenilen yerde gerçekleştirilebilir olmasına (Korucu ve Alkan, 2011, s. 1925) ve öğrenmenin “tam-zamanında” gerçekleşmesine (Cornell, 2002, s. 3) olanak sağlar. M-öğrenme, her yerde bulunan ve elde taşınabilen cihazların kablosuz ağlar ve mobil ağlarla birlikte öğrenme/öğretme alanının desteklenmesi, zenginleştirilmesi ve genişletilmesi için kullanılması şeklinde tanımlanmaktadır (MoLeNET, 2011’den aktaran Bruck vd., 2012, s. 529).

M-öğrenme doğası gereği taşınabilir cihazları yaygın olarak bünyesinde barındırdığı için, öğrenme içeriğinin uzun olması ve çok sayıda bilginin bir arada sunulmasının m-öğrenmenin kullanılabilirliği üzerindeki etkisi olumsuzdur. Bu noktada, m-öğrenme eğilimlerinden mikro-öğrenme ön plana çıkmaktadır. Mikro-öğrenme, m-öğrenme içeriğini etkileşimin fazla ve dönütün hızlı olduğu küçük “külçe”ler halinde sunulmasıdır (Bruck vd., 2012, s. 530).

E-öğrenme bilgisayar ve İnternetin yaygınlaşmasıyla ortaya çıkan bir kavramdır. M-öğrenme ise e-öğrenmeden türeyen ancak kullanımı e-öğrenmeden daha yaygın hale gelen bir kavramdır. Mikro-öğrenme hem e-öğrenme ile hem de m-öğrenme ile yakından ilişkili olan bir kavramdır. Ancak hep beraber düşünüldüğünde, mikro-

öğrenmenin m-öğrenme ile ilişkisi biraz daha fazladır. Bunun nedeni, günümüz dünyasında mobil cihazların çok yaygın bir şekilde kullanılmasıdır. M-öğrenme, öğrenenin kontrolü altında, yer ve zaman kısıtlaması olmadan ve ihtiyaç anında bilgiye erişebilmeyi ifade etmektedir ve bu kolaylığı ve esnekliği mobil cihazlar kolaylıkla sağlamaktadır. E-öğrenme, m-öğrenme ve mikro-öğrenme arasındaki ilişki ele alındığında ortaya çıkan durum Şekil 2.4'te gösterilmektedir.

Şekil 2.4. E-Öğrenme, M-Öğrenme ve Mikro-Öğrenme Arasındaki İlişki

Şekil 2.4'ü yorumlamak gerekirse, mikro-öğrenmenin hem e-öğrenme hem de m-öğrenme ile birlikte karşımıza çıkabilecek bir kavram olduğu söylenebilir. Ancak, taşınabilir cihazların yaygınlaşması mikro-öğrenmenin m-öğrenme ile daha fazla ilişkilendirilmesine neden olmuştur. Mikro-öğrenmenin özünde, öğrenme küçük parçalara ayrıldığı ve küçük adımlarla gerçekleştiğinde daha etkili olduğu fikri vardır ve web 2.0 uygulamalarının çoğu içeriği küçük parçalar halinde (kısa mesaj, mikro web sayfası, blog, wiki, podcast, Twitter vb.) sunmaktadır (Bruck vd., 2012, s. 529-530).

2.1.6. Mikro-öğrenmenin üstünlükleri ve kısıtlılıkları

Mikro-öğrenmenin önemli özellikleri içeriğin küçük olması, teknolojik araçlar ile esnek bir şekilde erişilebilmesi ve öğrenen merkezli, elde edilebilir, etkileşimli ve iyi tasarlanmış olmasıdır (Jomah vd., 2014, s. 103). Öğrenenin çoğunlukla taşınabilir cihazlar ile istenilen yer ve zamanda gerçekleştirilebilmesi de mikro-öğrenmenin bir diğer üstün yönüdür. 21. yüzyıl öğrenenleri iş ve okul hayatının yoğunluğundan fırsat

buldukları zamanlarda derslerine çalışabilmeyi ve ödevlerini hazırlayabilmeyi istemektedir (Virvou ve Alepis, 2005, s. 54). Bu durum, öğrenenlere önemli bir esneklik sağlamakta ve öğrenen üzerindeki stresi azaltmaktadır. Geleneksel öğrenme yaklaşımlarına göre çağa çok daha iyi uyum sağlayan mikro-öğrenmenin geleneksel teknoloji destekli öğrenme anlayışına göre bazı üstün noktaları bulunmaktadır (Bruck vd., 2012, s. 531):

- Mikro-öğrenme, öğrenme içeriğinin hacmini küçültür, karmaşıklığını azaltır ve içeriği küçük lokmalar halinde yapılandırarak olası bir bilgi fazlalığını engeller.
- Mikro-öğrenme, küçük öğrenme birimleri paradigması doğrultusunda öğrenme süreçlerini ve ortamlarını yeniden tasarlar.
- Mikro-öğrenme, öğrenene öğrenme zamanını, yerini ve hızını kişiselleştirme gücü verir.

Golwalkar (2014, s. 4-5) ise mikro-öğrenmenin güçlü yönleri olarak kolaylık, taşınabilirlik, küçük lokmalar halinde öğrenme, her yerde erişebilme ve bütünleştirme özelliklerinden bahsetmektedir. Öğrenenler öğrenme içeriğine buldukları her fırsatta kolayca erişebilir, taşınabilir cihazlar ile her an her yerde öğrenme etkinliklerini kullanabilir, küçük adımlarla öğrenme ile öğrendiklerini özümseyebilir ve öğrenmeyi hayatlarının her anına bütünleştirebilirler.

Ancak, bütün kuram, yaklaşım ve yöntemlerde olduğu gibi, mikro-öğrenmenin de kısıtlı yönleri bulunmaktadır. Bu kısıtlılıklardan akla ilk gelen teknoloji yönüdür. Taşınabilir cihazlara sahip olma, İnternet bağlantısı, yazılım ve uygulama öğrenenlerin karşısına çıkabilecek kısıtlılıklardan bazılarıdır. Ayrıca, öğrenen profili, alışkanlıkları ve sosyo-ekonomik şartları da mikro-öğrenme ortamlarında kısıtlılıklar yaratmaktadır. Belirli sosyal şartlarda yetişen, halihazırda belirli bir yaşın üzerindeki ve gelişmelere/değişmelere mesafeli yaklaşan öğrenenler, mikro-öğrenmenin etkili olmadığı/olamayacağı düşüncesine sahip olabilir. Golwalkar (2014, s. 5) ise mikro-öğrenmenin kısıtlılıkları konusunda aşağıdaki noktalardan bahsetmektedir:

- Öğrenenlerin belirli özelliklere sahip cihazlara ve İnternet bağlantısına ihtiyacı vardır.
- Belirli sistemler için tasarlanmış öğrenme materyalleri farklı sistemlerde kullanılamayabilir.

- Kişiler arası iletişime dayalı becerilerin başarılması zordur.
- Öğrenenlerin sosyo-ekonomik şartları bir dezavantaj veya kısıtlılık oluşturabilir.
- Elektronik iletişim yüz yüze iletişime göre daha doğrusaldır.
- Öğrenenlerin bilgi iletişim teknolojileri konusundaki becerileri kısıtlı olabilir.
- Görsel ve fiziksel engelleri bulunan öğrenenler için olumsuz bir durum oluşturabilir.

Bilgisayarların ve İnternet bağlantısının yaygınlaşmasının, ekonomik, kültürel ve sosyal alt yapının geleneksel öğrenme düşüncelerinde farklılaşmaya yol açtığına ve e-öğrenmenin ortaya çıktığına daha önce değinilmişti. Süreç içerisinde taşınabilir cihazların ve kablosuz/mobil İnternet bağlantısının yaygınlaşması ise e-öğrenmenin m-öğrenmeye doğru evrilmesini sağlamıştır. Mikro-öğrenme ise m-öğrenmenin küçük lokmalar halinde sunulmasıdır. Taşınabilir cihazların öğrenme konusundaki potansiyeli çok fazladır (Bruck vd., 2012, s. 530). Ağlar üzerinde, istenilen yer ve zamanda öğrenmeye olanak sağlar. Görsel ve işitsel öğrenme materyallerden faydalanır. Mikro-öğrenme öğrenenlere ve çalışanlara bilgiyi “lokmalar halinde” alma olanağı sağlar, öğrenenler öğrendiklerini daha etkili bir şekilde özümseyebilir, uzun süreli öğrenme etkinliklerine ayıracak fırsatı olmayan öğrenenler kendi hızlarında ve bilgi içerisinden boğulmadan öğrenmeyi gerçekleştirebilirler (Golwalkar, 2014, s. 6).

Bu çalışmanın odak noktası yabancı dil öğrenme/öğretme uygulamalarından Voscreen uygulaması/İnternet sitesi özelinde mikro-öğrenme yaklaşımının ve bağlantıcı öğrenme kuramının yabancı dil öğreniminde uygulanabilirliğini incelemektir. Bu uygulama mikro-öğrenmenin “tek lokmalık (*bite-sized*)” özelliğine dayanmaktadır. Voscreen, yabancı dil olarak İngilizce öğrenen kişilere, hedef dil ile kontrollü bir şekilde, anlaşılır ve lokmalar halinde etkileşim kurma olanağı sağlamaktadır (Voscreen Academic Brief, 2016, s. 7). Bu doğrultuda, sonraki bölümde “tek lokmalık (*bite-sized*)” öğrenmenin özelliklerine değinilecek ve sonrasında Voscreen özelliklerinden yola çıkılarak aralarındaki ilişki incelenecektir.

2.1.7. Tek lokmalık (*bite-sized*) öğrenme

Mikro-öğrenme çağın gerekliliklerinden doğan bir yaklaşımdır. Çağımızda dikkat süresi oldukça azalmıştır. Taşınabilir cihazlar yaygınlaşmış ve herkesin erişebileceği bir noktaya erişmiştir. Öğrenenler, uzun süreli öğrenme etkinliklerinden ziyade kısa süreli ve erişimi kolay, bilgisayar, tablet, akıllı telefon aracılığıyla sunulan, adım adım ve sindirilebilir şekilde gerçekleşen öğrenme etkinliklerine eğilim göstermektedirler.

Tek lokmalık öğrenme, görsel ve/veya işitsel materyaller ile sunulan, video, kısa animasyon ve görselleri etkin olarak kullanan, metine dayalı iletişimi azaltan bir öğrenme düşüncesidir. Öğrenenlerin deneyimleri ile ilişkilendirmesi ve diğer öğrenenlerin deneyimlerine dayalı olarak öğrenme gerçekleştirilmesi de bir diğer önemli özelliğidir. Ayrıca, tek lokmalık öğrenme, kısa ve ilgi çekici materyaller sunması nedeniyle öğrenenlerin sıkılmasını ve kopmasını engellemeyi amaçlamaktadır. 21. yüzyıl insanların dikkat süresi, 20. yüzyıldaki dikkat süresine göre önemli oranda azalmıştır (Grovo, 2015, s. 4). Bunun sonucunda, uzun süreli öğrenme etkinlikleri günümüz öğrenenlerinin çabuk sıkılmasına neden olmaktadır. Tek lokmalık öğrenme ise öğrenenleri psikolojik olarak yormamakta, bilgi içeriğini küçük parçalar halinde sunmakta, öğrenenler kısa ancak amaca yönelik bilgiyi edinebilmektedir. Bu durum öğrenenlerin bilgiyi özümsemesini kolaylaştırmaktadır.

Tek lokmalık öğrenme öğrenenlerin enerjisinden en etkili şekilde faydalanmayı hedeflemektedir. Uzun süreli öğrenme etkinliklerinde öğrenenlerde yorgunluk ve dikkat dağınıklığı görülmektedir. Tek lokmalık öğrenme ise öğrenenlere kısa içerikler sunmaktadır ve öğrenenlerin kendilerini iyi/hazır hissettikleri zamanda bu bilgileri edinebilmelerini amaçlamaktadır. Tek lokmalık bilgiyi özümsemek, anlamlandırabilmek ve hatırlayabilmek kolaydır. Yığın halinde bilgiyi hatırlamak ise öğrenenler üzerine bir yük oluşturmaktadır. Bilgiyi lokmalar halinde almak bilginin hafızaya kaydedilmesini ve gerektiğinde geri çağırılmasını kolaylaştırmaktadır. Tek lokmalık öğrenmenin kısa, öz ve amaca yönelik olması, bilginin gerektiğinde uygulanabilmesini ve hayata uygulanabilmesini kolaylaştırmaktadır.

Tek lokmalık öğrenmenin bir diğerk özelliği – bu çalışmanın kuramsal temelini oluşturan bağlantıcı öğrenme kuramı ile uyumlu bir özelliği – benzer bilgilerin gruplandırılması ve gerekli bilgi ile gerekli olmayan bilginin kolaylıkla ayırt edilebilmesidir. Tek lokmalık öğrenme modern çağ öğrenenlerinin ihtiyaçları ve istekleri ile uyum göstermektedir. 21. yüzyılda üretilen bilgi miktarı, daha önceki yüzyıllarda üretilen bilgi miktarından katbekat fazladır ve günümüz öğrenenleri gittikçe artan bilgi ile karşı karşıyadır. Artan bilgi miktarı, bilginin niteliğini ve kullanılabilirliğini önemli hale getirmektedir. Bilgiyi filtreleyebilmek, geçerliliğini yitiren bilgiyi hızlı ve etkili bir şekilde güncelleyebilmek ve ihtiyaç halinde gerekli bilgiye ulaşabilmek hayati beceriler olarak karşımıza çıkmaktadır. Tek lokmalık öğrenme günümüz öğrenenlerinin ihtiyaçlarını karşılayabilmekte ve bilgiyi öğrenenlerin parmak ucuna getirmektedir.

Tek lokmalık öğrenmenin bir diğerk özelliği ise mobil cihazlar ile öğrenmeye çok uygun bir öğrenme düşüncesi olmasıdır. Günümüz öğrenenleri, hayatın her anında öğrenmeyi gerçekleştirebilmektedir ve bunu özellikle mobil cihazların – özellikle akıllı telefon ve tabletlerin – kullanımını sağlamaktadır. Günümüz öğrenenleri evde, ders arasında, seyahat ederken, dinlenirken, kısacası fırsat buldukları her an mobil cihazlarını kullanmaktadır. Dolayısıyla, kısıtlı zaman diliminde uzun öğrenme etkinliklerine vakit ayıramamaktadır.

Tek lokmalık öğrenme özellikle “Y Kuşağı” öğrenenlere hitap etmektedir. “Y Kuşağı” 1980 yılı ve sonrasında doğanları ifade eden bir kavramdır. “Y Kuşağı” içerisinde yer alan kişiler aynı anda birden fazla işi yapabilme özelliğine sahiptir ve bu kuşakta yer alan kişilerin dikkat sürelerinin kısadır. Bu kuşakta yer alan kişiler üzerinde teknolojinin ve İnternetin etkisi şaşırtıcı değildir (Hanson vd., 2010, s. 24). Dikkat süreleri kısa olan ve İnterneti etkin bir şekilde kullanan kişiler için tek lokmalık öğrenme uygun bir öğrenme şeklidir.

Tek lokmalık öğrenme ilk olarak öğrenenlerin daha etkin katılımını sağlamaktadır. Günümüz öğrenenleri, uzun süreli öğrenme etkinliklerini genellikle sıkıcı bulmaktadır. Bu tür öğrenme etkinliklerinde öğrenen dikkatinin dağılması sıklıkla karşılaşılan bir durumdur – ki öğrenenin dikkati dağıldığında öğrenme/öğretme sürecinin etkililiği azalmaktadır. Dikkat süresi kısa öğrenenlerde tek lokmalık öğrenme

daha verimli sonuçlar verebilir çünkü öğrenenleri psikolojik olarak öğrenmenin odağında tutmaktadır.

Çeşitli çalışmalar (Hsia, 1971, s. 52; Hulbert, 1975, s. 104) insanların bilgi işleme kapasitesinin düşük olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, öğrenme eylemi en iyi küçük lokmalar halinde sunulduğunda etkili olacaktır. Bilgi, küçük parçacıklar halinde sunulduğunda en iyi şekilde işlenebilir. Tek lokmalık öğrenmenin bilgi işleme kapasitesi için uygun olması bir diğer özelliğini oluşturmaktadır. Lokmalar halinde, yorulmadan, sıkılmadan öğrenebilme, öğrenenlere uzun, yorucu, çok fazla bilginin sunulduğu bir öğrenmeden daha cazip gelecektir. Tek lokmalık öğrenmede, bilginin öğrenenler tarafında sindirilmesi, anlaşılması ve sonrasında hatırlanıp geri getirilmesi kolaydır.

Tek lokmalık öğrenmenin bir diğer üstün yönü ise günümüz öğrenenleri için çok uygun bir öğrenme türü olmasıdır. Günümüzdeki bilgi miktarının fazlalığı, bilgi kaynaklarının çeşitliliği ve bilginin sürekli olarak güncellenmesi, öğrenenlerin farklı becerilere sahip olmasını gerektirmektedir. Bu nedenle, geleneksel öğrenme kuram ve yaklaşımlarının etkisini yitirdiği noktalar bulunmaktadır. Geleneksel okullarda, çok miktarda bilginin sunulması ve öğrenenlerin uzun derslere katılmak zorunda bırakılmaları günümüz öğrenen ihtiyaçlarına uygun değildir. Öte yandan, tek lokmalık öğrenme günümüz öğrenenlerinin ihtiyaçlarına odaklanmaktadır. Tek lokmalık öğrenme, öğrenmeyi hayatlarının bir parçası haline getiren – ya da çağımızda ayakta kalabilmek için hayatlarının bir parçası getirmesi gereken – 21. yüzyıl öğrenenlerinin ihtiyaçlarını karşılamak için uygundur. Tek lokmalık öğrenme öğrenenlere bilgiyi küçük parçacıklar halinde sunmakta ve sunulan bilgiyi istedikleri yer ve zamanda alabilmeleri özgürlüğünü onlara sağlamaktadır.

2.1.8. Dil öğretimi ve mikro-öğrenmeyi bir arada ele alan çalışmalar

Yapılan alanyazın taramasında, ülkemizde dil öğretimi konusunda mikro-öğrenme yaklaşımının incelendiği bir tez çalışmasına rastlanmamıştır. Yükseköğretim Kurumu Başkanlığı Tez Merkezi web sayfasında yayınlanmış olan ve mikro-öğrenme kavramını barındıran bir yüksek lisans veya doktora tez çalışması bulunmamaktadır. Yurtdışında

yapılmış olan bilimsel ve akademik çalışmalar incelendiğinde de mikro dil öğrenme ya da tek lokmalık dil öğrenme konusuna odaklanmış çalışmalara rastlanmamıştır. Bu bağlamda, mevcut çalışma dil öğrenme ve mikro-öğrenme kavramlarını bir arada ele almasıyla özgün bir çalışmadır ve ileride bu alanda yapılacak çalışmalar için faydalı olacaktır.

2.2. Çalışmanın Kuramsal Temeli

Çalışmanın bu bölümünde, araştırmanın probleminin çözümlenmesi, verilerin elde edilmesi, verilerin analiz edilmesi, bulguların yorumlanması ve bu çalışmanın sonucuna varılması için faydalanılan bağlantıcılık kuramına yer verilmiştir.

2.2.1. Kuramsal temele giriş

İçinde yaşadığımız 21. yüzyıl bilişim çağı olarak adlandırılmaktadır ve ekonomi, politika, kültür ve teknoloji alanlarında hızlı, sürekli ve yenilikçi değişimlerin yaşandığı bir çağ olma özelliğini taşımaktadır. Harari (2016, s. 17-411) tarafından bilişsel devrim, tarım devrimi ve bilimsel devrim olarak sırasıyla üç ana aşama olarak ifade edilen insanlığın gelişim süreci insan türünün hangi noktadan başlayıp hangi noktaya kadar ulaştığı konusunda fikir vermektedir. Aynı yazar tarafından “etrafına goriller, ateş böcekleri veya denizanalarından daha fazla etki etmeyen sıradan hayvanlar” (a.g.k. 2016, s. 18) olarak tanımlanan insanların ataları süreç içerisinde değişmeye ve gelişmeye devam etmiş ve günümüzden binlerce yıl öncesinde yeni düşünce ve iletişim biçimleri geliştirmiştir. Bu geliştirme süreci bilişsel devrim olarak adlandırılmaktadır. Bilişsel devrim sürecinde dilin etkili bir şekilde kullanılmaya başlaması, çıkarılan seslerin farklı durumları anlatmak için kullanılması, zamanla bu seslerin miktarının artması, dolayısıyla bu seslerin gruplandırılma ve depolanma gereksiniminin ortaya çıkması ve tüm bunların insan beyninin gelişimini tetiklemesi nedeniyle insan, birlikte yaşadığı diğer türlerden ve ırklardan kendini ayırabilmiştir.

Binlerce yıl devam eden bilişsel devrim süreci, insanların birbirleriyle iletişim kurmalarını, iletişim kurmaları birlikte hareket etmelerini sağlamış; bu gelişme insanlığın zihinsel gelişimine ivme kazandırmış ve insanlar hem farklı iletişim becerileri

geliştirmiş hem de hayatını kolaylaştıracak uygulamalar geliştirebilmesini sağlamıştır. Bu durum “sürekli döngü” olarak adlandırılabilir. Dilin kullanımı, birlikte hareket etmeyi sağlamış, birlikte hareket etme zihinsel gelişimi beraberinde getirmiş, zihinsel gelişim insanlığın kendini geliştirebilmesi sonucunu doğurmuştur. İnsanlığın kendini geliştirmesi, farklı iletişim ve işbirliği gerekliliğini ortaya çıkarmış ve döngü sürekli hale gelmiştir. Sürekli hale gelen bu döngü, insanlığın binlerce yıldır devam eden ve insan türü dünya üzerinde var oldukça devam edecek gelişim sürecinin kilit özelliğidir.

Zaman içerisinde insanlar tarafından bilinmesi gerekenlerin miktarı artmış ve bu durum insanların beyinlerini daha etkili bir şekilde kullanabilmeleri sonucunu getirmiştir. Artan bilgi miktarı, yazının bulunması sonucunu doğurmuş ve bilgilerin saklanması gereğini ortaya çıkarmıştır. Yazının, ardından sayıların ve dolayısıyla matematiğin kullanımı insanların düşünme ve dünyaya bakış açılarını şekillendirmiş ve sonuç olarak sürekli gelişim döngüsü daha hızlı dönmeye başlamıştır.

İnsanlığın gelişiminin üçüncü aşaması olan bilimsel devrim süreci oldukça yenidir, yalnızca birkaç yüzyıl geriye gitmektedir. Sanayileşme, makineleşme, bilgisayarın icadı ve İnternetin ortaya çıkması bilimsel devrimin alt aşamalarıdır. Bu süreç aynı zamanda en hızlı ilerleyen gelişim sürecidir. Bu sürecin hızlı olarak ifade edilmesi, insanlığın binlerce yıldır elde ettiği bilişsel gelişimin bir sonucudur. Son beş yüz yılda insanlar bilim ve araştırma ile becerilerini gittikçe daha fazla geliştirebileceklerini keşfetmişler ve hiçbir şey bilmediğimizi ifade eden “*ignoramus*” düşüncesinden hareket ederek yeni güçler edinmişler ve yeni teknolojiler geliştirmişlerdir (Harari, 2016, s. 250-251). Başlangıcında sanayi ve üretim için makineler icat etmeyi barındıran bilimsel devrim, insanlığın hayatını kolaylaştırmak için teknolojik aletler geliştirme yönüyle içinde yaşamakta olduğumuz 21. yüzyılda devam etmektedir. Bilim ve teknoloji, birbirinden ayrılmaz iki eş haline gelmiştir ve teknolojideki gelişmeler insanların hayatını şekillendirmiş ve yeniden yapılandırmıştır. Bilimsel devrimin bilişim devrimi veya bilgi devrimi olarak adlandırılacak alt aşamaları modern hayatı baş döndürücü bir hızda dönüştürmektedir.

İnsanlığın ulaştığı nokta öylesine müthiştir ki birkaç bin yıl önce taş ve ağaçtan yapılan araç gereçleri kullanan, kendini koruma ve savunma anlamında ilkel olarak

adlandırılabilir insanlar, dünyanın varlığıyla kıyaslandığında çok önemsiz bir zaman dilimi içerisinde artırılmış gerçeklik uygulamalarından, yapay zekadan, atom altı parçacıklarından, Mars'a koloniler kurmaktan bahsettikleri bir noktaya ulaşmıştır. Bu noktaya ulaşmada, tarihsel gelişim süreci içerisinde elde edilen birikim ve daha da fazlasıyla geçtiğimiz yüzyılda icat edilen modern bilgisayarın ve İnternetin etkisi yadsınamaz bir gerçektir. Bilgisayar ve İnternet teknolojilerinin sağladığı devrim, çağdaş ileri toplumları bilişim toplumu adı verilen yeni bir biçime dönüştürmektedir (Görü-Doğan, 2013, s. 15).

Bilimsel devrimin, bilgisayar ve İnternet teknolojilerini içeren alt aşamasını kendi içinde incelediğimizde, başlangıcından itibaren çok hızlı ilerleme kaydettiği söylenebilir. Bir odanın içine sığabilecek büyüklükte, bilgi depolama gücü ve işlem kapasitesi sınırlı, bağlanabilme özelliği olmayan bilgisayarlardan avuç içine sığabilen, gerektiği durumda giyilebilen, büyük miktarda veri depolayabilen, işlem kapasitesi geniş ve dünyanın her yerine hızlı bir şekilde bağlanabilen bilgisayar ve teknolojik aletlere erişmek insanlığın yalnızca birkaç on yılını almıştır. Bilgisayar ve İnternet teknolojileri ilk olarak insanların evlerine sabit olarak yerleşmiş ve sonrasında kucaklarında, ardından çantalarında ve avuçlarında kendilerine yer edinmiştir. Giyilebilir teknolojiler ise insanların hayatındaki yerini sağlamlaştırmaya devam etmektedir.

Bilgisayar ve İnternet teknolojilerinin hızlı gelişiminin sosyal hayat, kültür, ekonomik hayat, savunma ve eğitim gibi alanlardaki etkisi azımsanamayacak ölçüdedir. Bu gelişim, insan yaşamını şekillendirmektedir. Bu çalışmada bilgisayar ve İnternet teknolojilerinin eğitim ve öğrenenler üzerindeki etkisine yer verilmektedir. Daha özel olarak ifade etmek gerekirse, çağımızın öğrenme kuramı olarak ifade edilen bağlantıcılık ve mobil öğrenme yaklaşımlarından mikro-öğrenme yaklaşımının öğrenme ve öğretme sürecine etkisi ele alınmaktadır.

2.2.2. Bağlantıcılık – bağlantıcı öğrenme kuramı

Bağlantıcılık kuramı, İnternet ve taşınabilir cihazların hayat içinde giderek daha fazla yer kapladığı 21. yüzyılda ortaya konulan bir kuramdır. George Siemens ve

Stephen Downes tarafından ortaya atılmıştır. Dijital bilgi çağı olarak adlandırılabilen çağımızda öğrenenlerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir öğrenme kuramı ihtiyacından doğmuştur. Siemens (2005, s. 1)'e göre, öğrenme prensiplerini ve süreçlerini açıklayan kuramlar, altında yatan sosyal ortamı yansıtmalıdır. Günümüzde eğitim kavramı sürekli öğrenmeyi, bilgiyi bilmeyi, bilgili olmayı, bilgiyi üretmeyi ve bilgi ile yaşamayı sağlayan bir süreç olarak tanımlanmaktadır (Bozkurt, 2014, s. 602). Öğrenmeyi açıklayan mevcut kuramlar, öğrenmenin nasıl gerçekleştiği ile ilgilenmekte ve öğrenilene gereken önemi vermemektedir (Siemens, 2005, s. 3). Öğrenme, öğrenen merkezli olmadığı ve öğrenileni geri plana itmeye devam ettiği takdirde, Prensky (2001, s. 1) tarafından “dijital yerli” olarak tanımlanan 21. yüzyıl öğrenenleri ile klasik öğrenme kuram ve yaklaşımlarını benimseyen öğretmenler arasındaki uçurum büyüyecektir. Darrow (2009, s. 11), klasik öğrenme kuramlarını benimseyen öğretmenlerin, bahsedilen öğrenenlere erişebilmesinin zor olacağını belirtmektedir.

Dijital çağın öğrenme kuramı olarak tanımlanabilecek bağlantıcı öğrenme kuramının prensipleri Siemens (2005, s. 5-6) tarafından şu şekilde belirtilmektedir:

- Öğrenme ve bilgi, fikirlerin çeşitliliğinde yatar.
- Öğrenme, belirli düğümlerin veya bilgi kaynaklarının birbirine bağlanması sürecidir.
- Öğrenme, insan dışı uygulamalarda (durum veya ortamlarda) gerçekleşebilir.
- Daha fazlasını öğrenme kapasitesi, şu anda bilinenden daha hayati önemdedir.
- Devam eden öğrenmeyi sağlayabilmek için bağlantıların beslenmesi ve korunması gereklidir.
- Alanlar, fikirler ve kavramlar arasındaki bağlantıları görebilme yeteneği temel bir beceridir.
- Tüm bağlantıcı öğrenme etkinliklerinin amacı doğru ve güncel bilgidir.
- Karar verme sürecinin kendisi bir öğrenme sürecidir.

Yukarıdaki prensipler incelendiğinde, günümüzde öğrenenlerin sahip olduğu ve/veya sahip olması gereken özellikler şu şekilde sıralanabilir:

- Bilgi, tek bir kaynaktan değildir. Öğrenenlerin, farklı kaynakları bir araya getirmesi gereklidir. Dolayısıyla, günümüzde kime ve nereye başvuracağını bilmek, neyi nasıl bildiğimizden daha fazla önemlidir (Doğan, 2012, s. 72).

- Farklı kaynaklarda yer alan bilgi parçalarının öğrenenler tarafından anlamlı bir bütün haline getirilmesi gereklidir.
- Bilginin kaynağı veya uygulayıcısı sadece insanlar değildir ve öğrenenlerin bilgi nerede ise oradan ihtiyacı/ilgisi olan bilgiyi alması gereklidir. Üretilen bilgi miktarının çok fazla olduğu düşünüldüğünde öğrenenlerin doğru kanaldan bilgiye erişebilmesi gereklidir (Doğan, 2012, s. 72).
- İnsan ve/veya insan dışı kaynaklardan elde edilen bilginin kalıcı olabilmesi için, öğrenenlerin öğrendiklerini tazelemesi ve bildiklerinin üzerine yenilerini eklemesi gereklidir.
- Öğrenenlerin, elde edilen bilgi parçaları arasındaki ilişkileri algılayabilmesi gereklidir.
- Öğrenenlerin amacı, doğru ve güncel bilgiyi arayıp bulabilmesi ve bilgi güncelliğini/doğruluğunu kaybettiğinde taze ve geçerli bilgi ile değiştirebilmesi gereklidir.
- Öğrenenler, farklı kaynaklardaki bilgiyi değerlendirebilmesi ve filtreleyebilmesi gereklidir.

Değişen çağ, öğrenme-öğretme üzerindeki etkisini de ortaya koymaktadır. Son birkaç on yılda üretilen bilgi miktarı inanılmaz derecede artmış, bilgi özgürleşmiş ve farklı kaynaklardan erişilebilir hale gelmiş, teknolojinin gelişimi insanların öğrenme tarzında büyük değişiklikler meydana getirmiş ve sonuç olarak, öğrenenlerin çağa ayak uydurmasını zorunlu kılmıştır. Bu ayak uydurma ve değişim mutlaktır çünkü bilgi 21. yüzyılda insan hayatındaki en kritik konumdadır. Bilgiyi edinme isteği ise insanların varoluşundan itibaren içlerinde bulundukları bir istektir. Siemens (2005, s. 5), bilme isteğinin sonsuz olduğundan bahsetmektedir. Bilmek veya bilgi sahibi olmak ise kişisel bir olgu değildir. Kişinin bilgiye tek başına sahip olması genellikle büyük bir anlam taşımamaktadır ve bu durum gerçek olsa bile, çağımızın karmaşık yapısı belirli bir kişinin bir durumu, konuyu ya da alanı tam olarak kavrayabilmesi olanaklı değildir (Doğan, 2012, s. 71). İnsanlar öğrendiklerini başkalarıyla paylaşabilmelidir, öğrendiklerini hayatına uygulayabilmelidir, sahip olduğu bilgiden fayda sağlamalıdır ve işbirliği içerisinde öğrenme/öğretme süreçlerini yürütmelidir. İşbirliği içerisinde öğrenme/öğretme süreçlerinin gerçekleştirilebilmesi oldukça önemlidir çünkü günümüzde bilgi miktarı fazladır, bilgi kaynakları ve bilgi edinimi doğrusal değildir ve

kişisel olarak ilerleme sağlamak zordur. Doğan (2012, s. 73), bir uçak yapmanın veya bir ameliyat gerçekleştirmenin birbirine bağlanmış haldeki farklı uzman bilgisinin bir amaç doğrultusunda kullanılmasıyla mümkün olduğu örneğini vermektedir. Bu durumu farklı bir örnekle desteklemek gerekirse – ki bu çalışmanın ortaya çıkmasındaki temel taşıdır – yabancı dil öğretimi kişinin tek başına gerçekleştirebileceği bir olgu değildir; birçok paydaşın yer almasını gerektirmektedir. Öğretene, kaynaklara, görsellere, işitsel materyallere, video materyallerine, sosyal medyaya ve İnternete bağlı olarak gerçekleştirilebilir. Öğretenin sunduğu bilgi ve etkinlikler dışında bahsedilen diğer girdilerin genellikle farklı kaynaklardan edinilmesi gerekir.

Çağımızın öğrenme kuramı olarak ortaya çıkan bağlantıcı öğrenme kuramının bilginin dönüşümü ile doğrudan ilişkisi vardır. Çağımızda bilgi miktarı artmış, gerekli bilgiyi gereksiz bilgidan ayırt etme gereği doğmuş, bilgiye erişim teknoloji sayesinde kolaylaşmış, artan bilgi miktarı nedeniyle bilgi parçacıkları arasında ilişkiler kurabilmek önemli bir gereklilik haline gelmiştir. Ayrıca, bilginin niteliğini tespit edebilme ve bilgi üzerinde eleştiren düşünebilme ön plana çıkmış ve kaliteli bilgi edinebilme insanların hedefi haline gelmiştir. Bu doğrultuda, Siemens (2005, s. 4), bağlantıcı öğrenme ortamlarında öğrenenlerin sahip olması gereken becerileri ise şu şekilde sıralamaktadır:

- *Demir Atabilme*: Öğrenme sürecinde dikkat dağıtıcılara engel olup, öğrenilene odaklanabilme
- *Filtreleyebilme*: Bilgi akışını sağlayabilme ve önemli öğeleri ortaya çıkarabilme
- *Bağlantı Kurabilme*: Güncel bilgiye sahip olmak için ağlar oluşturmaya devam etme
- *İnsanlarla Birlikte Olma*: Sadece fayda amacıyla değil, sosyal ortamlar oluşturabilmek için de insanlarla etkileşim içinde olma
- *Anlam Yaratabilme/Çıkarabilme*: Çıkarımları anlama, anlam ve etkiyi kavrayabilme
- *Değerlendirme ve Özgünlük*: Bilginin değerini belirleyebilme ve özgünlüğünden emin olma
- *Değişen Süreçleri Doğrulama*: İnsanları ve fikirleri doğru bağlamda doğrulama
- *Eleştirel ve Yaratıcı Düşünebilme*: Sorgulayabilme ve hayal edebilme
- *Örüntüleri Tanıyabilme*: Eğilimleri ve örüntüleri tanımlayabilme

- *Bilgi Ortamlarında Dolaşabilme:* İstenilen amaca ulaşırken bilgi kaynağı, insanlar, teknoloji ve fikirler arasında gezinebilme
- *Belirsizliği Kabullenebilme:* Var olan bilgimizin sahip olmadığımız bilgi ile ilişkisini anlayabilmek için bilinen-bilinmeyen dengesini oluşturabilmek
- *Bağlamlandırabilme:* Bağlamın öncelikli olduğunu anlama, devamlılığı görme, temel bağlamsal noktaların gözden kaçmadığından emin olma

Yukarıdaki maddeler yorumlandığında, 21. yüzyıl öğrenenlerinin açık görüşlü, algılama ve anlamlandırma yönü kuvvetli, meraklı, öğrenmeye aç ve açık ve seçici olması gereklidir. Dijital çağda öğrenenler, otonomi, öz-yönetim ve öz-yönelim gibi özelliklere sahiptir ve kendi ihtiyaçlarına göre kendi öğrenme ortamlarını yaratırlar (Bozkurt, 2014, s. 605). Bağlantıcı öğrenme yaklaşımının dört temel özelliği ise şu şekildedir (Downes, 2012, s. 85):

- Çeşitlilik
- Otonomi
- Etkileşim
- Açıklık

Çeşitlilik özelliği, farklı düşünceleri ve fikirleri benimsemek ve çeşitliliğin öğrenme kalitesini artıran bir nitelik olduğunu bilmektir. Otonomi, öğrenme sorumluluğunu, öğrenmenin yönlendirilmesini ve öğrenme süreci ile ilgili kararların alınmasını öğrenene bırakmayı ifade etmektedir. Öğrenen, bilgi parçacıkları arasında bağlar kurar, neyi öğrenmek istediğine karar verir, öğrenme sürecine devam etme veya etmeme konusunda karar alıcıdır ve kendi öğrenmesinin sorumluluğunu alır. Etkileşim ise hem kişiler arası karşılıklı etkileşimi, hem bilgiyle olan etkileşimi hem de kişilerin deneyimleri arasındaki etkileşimi ifade etmektedir. Bir öğrenen her şeyi deneyimleyemeyeceği için farklı insanların deneyimlerinden faydalanarak öğrenmeyi gerçekleştirmesi gerekli olan bir durumdur. Açıklık özelliği ise öğrenmenin önündeki engellerin ortadan kaldırılmasını anlatmaktadır. Öğrenenler bilgiye diledikleri gibi erişebilmeli ve ağlar üzerinde serbest bir şekilde gezinerek öğrenme gerçekleştirebilmelidir.

Bir diğer çalışmada ise “dijital yerli” öğrenenlerin birden fazla çoklu-medya kaynağından hızlı bilgi almayı, birbirine hiper bağlar ile bağlanmış bilgiye rastgele erişebilmeyi, eş zamanlı olarak diğer kişilerle etkileşim içinde olmayı/bağlanmayı, tam zamanında öğrenmeyi ve ilgili ve faydalı konuları eğlenerek öğrenmeyi tercih ettiklerinden bahsedilmektedir (Bessenei, 2008, s. 8). Ayrıca, ağ teknolojileri sayesinde ortaya çıkan bilgi miktarı ve hızı, insanların bilişsel kapasitesini yetersiz kılmakta ve öğrenenleri teknoloji ve bilgi ağları ile desteklemeyi gerekli hale getirmektedir (Bozkurt, 2016, s. 63). Geleneksel öğrenme kuramları doğrultusunda öğrenme eylemini gerçekleştiren kurumlar bilgiyi tam olarak sunabilme konusunda hızlı değişime ayak uydurma sorunu yaşamaktadır (Doğan, 2012, s. 65). Bu bilgilerden hareketle, öğrenme/öğretme etkinliklerinin çağa ve öğrenenlere uygun hale getirilmesi gerektiği söylenebilir. Öğrenenlerin bilgiye erişebilme, bilgiyi değerlendirebilme ve filtreleyebilme ile güncel bilgiyi edinin hızla özümseyebilme öğrenme/öğretme süreci içerisinde yer alan herkesin odak noktası olmalıdır. Öğrenenler bu becerileri edinebilmeye, öğretenler ise öğrenenleri bu becerilerle donatabilmeye çabalamalıdır. Bağlantıcı öğrenme kuramının ortaya çıkmasında da klasik öğrenme kuramlarının öğrenmeyi çağa uygun bir şekilde açıklamada yetersiz kalması etkili olmuştur.

2.2.2.1. Klasik öğrenme kuramlarının kısıtlılıkları

Klasik öğrenme kuramları (davranışçı, bilişsel, yapılandırmacı), öğrenmenin nasıl gerçekleştiği ile ilgilenmekte ve öğrenilenin değeri ile ilgilenmemektedir ve bu kuramlar ne dijital çağda gerçekleşen öğrenme şeklini yansıtmakta ne de günümüzdeki öğrenenlerin ihtiyaçlarını karşılamaktadır (Siemens, 2005, s. 1-4). Davranışçı yaklaşım öğrenmeyi mekanik süreçlerle, bilişsel yaklaşım içsel süreçlerle ve yapılandırmacı yaklaşım ise deneyimlerle açıklamaya çalışmaktadır (Bozkurt, 2014, s. 602). Öğrenme/öğretme kuramlarının altında yatan sosyal yapıyı yansıtmaması gerektiği düşünüldüğünde, günümüzün sosyal yapısını yansıtacak ve aynı zamanda bu yapıyı şekillendirecek bir kuram ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Klasik öğrenme kuramları bireyin öğrenmesine odaklanmaktadır. Bir diğer deyişle, öğrenmenin bireyin iç dünyasında gerçekleştiğini savunmaktadırlar. Bireyin dışında gerçekleşen öğrenmeyi ve öğrenenler arasındaki öğrenmeyi göz ardı

etmektedirler. Ayrıca, bu kuramlar teknolojinin öğrenme üzerindeki etkisinin yok veya daha az olduğu zamanlarda geliştirilen kuramlar oldukları için (Bozkurt, 2014, s. 603-604) teknoloji ile öğrenme arasındaki kuvvetli bağı açıklamakta yetersiz kalmaktadırlar.

Klasik öğrenme kuramlarına göre, öğrenmenin amacı, davranış değişikliği (davranışçı yaklaşım), bir uyarının kodlanması (bilişsel yaklaşım) veya deneyimlere dayalı olarak bilginin oluşturulmasıdır (yapılandırmacı yaklaşım) (Veselá, 2013, s. 322). Bu kuramlar, bilginin nasıl edinilmesi gerektiğini açıklamaya çalışırken, hangi bilginin öğrenilmesi gerektiğinden ve bu bilginin nereden elde edilebileceğinden bahsetmemektedirler. Ancak, günümüzde “nasıl” ve “ne” sorularının yanı sıra “nereden” soru kelimesi öğrenme ile ilgili düşüncelerde önemli yer tutmaktadır (Darrow, 2009, s. 4). Bağlantıcılık kuramı, bilginin insan dışında var olduğunu ve öğrenmenin ağlar arasında bağlar oluşturarak gerçekleştiğini öne sürer (Bozkurt, 2013, s. 650). Dolayısıyla, öğrenenlerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda “ne” öğrenmek istediklerine ve “nasıl” öğrenmek istediklerine karar verip ve bilgiyi “nereden” bulacaklarına karar vermeleri gereklidir. Öğrenme (eylemlenebilir bilgi) öğrenenlerin dışında bulunabilir, bilgi parçaları arasında özel bağlar kurulmalıdır ve öğrenmeyi sağlayan ağlar şu anda bildiklerimizden daha önemlidir (Siemens, 2005, s. 5).

Klasik öğrenme kuramları öğrenmenin nasıl gerçekleştiği ile ilgilenmekte, bağlantıcılık ise bilginin değeri ve bilgiye erişilebilmesi ile ilgilenmektedir. Bu önemin farkın yanı sıra, aralarındaki bir diğer fark ise bilgiye bakış açısıdır. Klasik öğrenme kuramları bilginin doğrusal olduğunu, bağlantıcı öğrenme kuramı ise bir ağ gibi olduğunu savunur (Bozkurt, 2013, s. 650). Bir veri tabanında bulunan bilginin öğrenme olarak kabul edilebilmesi için doğru bağlam içinde doğru bir şekilde birbirine bağlanması gereklidir (Siemens, 2005, s. 6). Bilgi, doğrusal ve bir arada olmadığı için, çabuk değerlendirilmesi ve filtrelenmesi önemlidir. Öğrenmeye bağlantıcı kuram doğrultusunda yaklaşıldığında, bahsedilen ağlar üzerinde etkin ve etkili bir şekilde gezinebilme becerisinin hayati önem taşıdığı görülebilir. Harari (2016, s. 259), bilginin geçmesi gereken asıl testin insanları güçlendirip güçlendirmedeği ve kullanışlı olup olmadığıdır der ve bilginin öğrenenlere katkısının olması ve fayda sağlaması gerektiğinden bahseder. Dolayısıyla, bilginin günümüzde tarih boyunca hiç olmadığı kadar önemli olduğu söylenebilir.

Duke vd. (2013, s. 7), öğrenmeyi klasik öğrenme kuramları ile açıklamanın ciddi kısıtlılıkları olduğundan bahsetmektedir ve bunun teknolojinin hızlı gelişmesinden kaynaklandığını belirtmektedir. Grovo (2015, s. 5) günümüzde teknolojinin hızına yetişilemeyecek derecede geliştiğini söylemektedir. 21. yüzyılda eğitimin gidişatı düşünüldüğünde, etkili öğretim uygulamaları ve etkinliklerinde teknolojinin yeri yadsınamaz. Hızla gelişmeye devam eden teknoloji, insanların hayatındaki – tabii ki öğrenme süreçleri içerisindeki – yerini sağlamlaştırmaktadır. Bu değişime ve gelişime ayak uyduramayan öğretmenlerin öğrenenlere etkili bir şekilde ulaşamayacağı açıktır. Eğitimde teknoloji kullanımı benimsedikçe, yeni teknolojilerin ne olduğu kadar öğrenenlerin ne istediğini de düşünmek (Siemens, 2008, s. 6) ve öğrenme/öğretme etkinliklerini şekillendirmek gereklidir. Ayrıca, var olan bilgiyi hızlı bir şekilde güncellemek de çok önemlidir. Klasik öğrenme kuramlarını benimseyen öğrenme/öğretme etkinliklerinde bunu başarabilmek nispeten daha zor olabilmektedir.

Kesim (2008, s. 3) bağlantıcı öğrenme kuramı ile klasik öğrenme kuramlarının farklı açılardan karşılaştırmasını yapmıştır (Tablo 2.7).

Tablo 2.7. *Klasik öğrenme kuramları ile bağlantıcı öğrenme kuramının karşılaştırılması [Kesim (2008)'den uyarlanmıştır.]*

Öğrenmenin Gerçekleşmesi	
Davranışçılık	Kara kutu Odak noktası gözlemlenebilir davranışlardır.
Bilişselcilik	Yapılandırılmış, bilgisayar benzeri
Yapılandırımcılık	Sosyal Anlamın her öğrenen kendi yaratır, bireyseldir.
Bağlantıcılık	Ağ içerisinde dağıttıktır. Sosyal, teknolojik olarak zengin Yapıların farkına varma ve yorumlama odaklıdır.
Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler	
Davranışçılık	Ödül, ceza ve uyaran
Bilişselcilik	Var olan şema, önceki deneyimler
Yapılandırımcılık	Bağlılık, katılım, sosyal ve kültürel
Bağlantıcılık	Ağların çeşitliliği, bağların gücü
Belleğin Rolü	
Davranışçılık	Bellek, tekrarlanan deneyimlerin birbirine bağlanmasıdır. Ödül ve ceza bunu sağlamada en etkili yöntemdir.
Bilişselcilik	Kod çözümüleme, saklama ve geri çağırma
Yapılandırımcılık	Önceki bilgi ile mevcut bağlamın birleştirilmesi
Bağlantıcılık	Mevcut durumu yansıtan ve ağlar içinde bulunan adaptif yapılar

Tablo 2.8. *Klasik öğrenme kuramları ile bağlantıcı öğrenme kuramının karşılaştırılması [Kesim (2008)'den uyarlanmıştır.] (Devam)*

Bilgi Aktarımının Gerçekleşmesi	
<i>Davranışçılık</i>	Uyaran – tepki
<i>Bilişselcilik</i>	“Bilen”in bilgisini katlaması
<i>Yapılandırmacılık</i>	Sosyallik
<i>Bağlantıcılık</i>	Düğümlere bağlanmak (katkıda bulunmak)
Öğrenme Türleri	
<i>Davranışçılık</i>	Görev temelli eğitim
<i>Bilişselcilik</i>	Sebepler bulma, net hedefler, problem çözme
<i>Yapılandırmacılık</i>	Sosyal, belirsiz
<i>Bağlantıcılık</i>	Karmaşık öğrenme, hızlı değişim, çeşitli bilgi kaynakları

2.2.2.2. Bağlantıcı öğrenme kuramının avantajları

Altınay-Aksal vd. (2013, s. 250) yaptıkları bir araştırma sonucuna göre, öğrenenlerin bağlantıcı öğrenme uygulaması hakkındaki görüşleri şu şekildedir:

1. Artan performans
2. Öz disiplin sağlanması ve zaman kazancı
3. Öz- düzenleme
4. Fiziksel katılım olmadan öğrenme
5. Rahat öğrenme
6. Pratiğe yönelik öğrenme
7. Bilgi paylaşımı
8. Fikirlerin ifade edilmesi
9. Bilginin kaynağına erişim
10. Karmaşık soru ve tartışmalardan öğrenme
11. Bilgiye erişim
12. Öğrenme için en iyi yol ve etkinlikler
13. Somut öğrenme
14. Yaparak öğrenme

Bu görüşler değerlendirildiğinde, bağlantıcı öğrenme kuramının 21. yüzyıl dijital öğrenme çağı için uygun bir yaklaşım olduğu söylenebilir. Bağlantıcı öğrenmenin prensipleri ile yukarıda bahsedilen araştırma sonuçları arasında ortak noktalar bulunmaktadır. Araştırma sonuçlarındaki 7., 8. ve 10. maddeler bağlantıcı öğrenme kuramının “fikirlerin çeşitliliği” prensibi ile; 9. ve 11. maddeler “öğrenme kapasitesinin önemi” prensibi ile ilişkilidir. 2. ve 3. maddeler ise bağlantıcı öğrenme kuramının

dayanağını oluşturan “öz-yönetim” düşüncesi ile ilişkilidir. Bu sonuçlar ayrıca, Downes (2012, s. 85) tarafından belirtilen bağlantıcı kuramı benimseyen öğrenme/öğretme ortamlarının özellikleri (otonomi, çeşitlilik, açıklık ve etkileşim) ile uyum göstermektedir. 2. ve 3. maddeler “otonomi” özelliği ile; 7., 8. ve 10. maddeler “çeşitlilik” ve “etkileşim” özellikleri ile; 4., 5., 9. ve 11. maddeler “açıklık” özelliği ile ilişkilidir.

Şahin’e (2008, s. 445) göre bağlantıcılık, öğrenmenin etkileşim sayesinde sınıf dışına taşabilmesi ve gerçek yaşam deneyimlerine olanak sağlamasıdır. Bu tanım ile yukarıdaki maddeler karşılaştırıldığında, tanımın 7., 8., 10., 13. ve 14. maddeler ile aynı doğrultuda olduğu söylenebilir. Öğrenmenin gerçekleşmesi için bilgilerin paylaşılması, fikirlerin ifade edilmesi ve soru/tartışmalardan faydalanılması gerekmektedir. Ayrıca, sınıf dışında gerçekleşen öğrenme daha somut ve gerçek hayatla daha ilişkilidir.

Bağlantıcı öğrenme kuramının klasik kuramlara göre bir diğer avantajı ise formal ve informal öğrenme düşünüldüğünde karşımıza çıkmaktadır. Çağımızın “bağlı” ve “teknoloji-temelli” öğrenenleri için davranışçı, bilişselci ve yapılandırmacı kuramlar yeterli görülmemektedir (Şahin, 2008, s. 446). Bağlantıcı öğrenme kuramı, sınıf dışındaki öğrenmenin önemli olması ve teknolojiden öğrenme amacıyla üst düzeyde yararlanması nedeniyle öğrenenlere hem esneklik hem de kazanç sağlamaktadır. Öğrenenler, istedikleri yer ve istedikleri zamanda öğrenme etkinliklerine katılabilmekte ve zaman kazanmaktadır.

2.2.2.3. Bağlantıcı öğrenme kuramının dayandığı kuramlar

Siemens’e (2005, s. 5) göre bağlantıcı öğrenme kuramı kaos, ağlar ve karmaşa ile düzen teorilerin birleşiminden doğmaktadır. Veselá (2013, s. 323), bağlantıcı öğrenme kuramının dayandığı bu kuramları şu şekilde açıklamaktadır:

- *Kaos Teorisi:* Bu teoriye göre her şeyin diğer her şey ile bağlantısı vardır. Öğrenenin rolü, gizli şemaları bulup, aralarındaki ilişkiyi anlamlandırabilmektir.
- *Ağlar Teorisi:* Ağlar, bilgi düğümleri arasındaki bağlantılardır. Her türlü şey bir ağ olabilir ve bu ağlar daha büyük bir ağın içerisindeki düğümler olabilir.

- *Karmaşa ile Düzen Teorisi*: Bilginin bulunduğu ağlar, kendi düzenlerinden kaynaklanan bir karmaşa içerisindedir ve bu ağlar doğrusal değildir.

Bozkurt (2014, s. 603) bağlantıcılığın ağlar üzerindeki dağıtık bilgi parçaları (düğümler) arasında bağlar kurarak bilginin anlamlandırılması süreciyle ilgili olduğunu belirtirken, Veselá (2013, s. 324) ise kaos, ağlar ve karmaşa ile düzen teorilerinin bir araya gelmesinin bağlantıcılık kuramının temelini oluşturduğunu ve bu kurama göre öğrenmenin bilgi düğümleri arasında bir bağlantı kurularak gerçekleştiğini belirtmektedir. Benzer şekilde, Siemens (2006, s. 42-45) öğrenmenin ağlarda ortaya çıkan ilişkilerin anlamlandırılması ile gerçekleştiğini ortaya koymaktadır.

Bağlantıcı öğrenme kuramında öğrenmenin kaotik yapıda olması, düğümler arasında bağlar oluşturarak gerçekleşmesi ve doğrusal yapıda olmaması yaşam içerisinde gerçekleşen öğrenme ile uyum göstermektedir. Daha açık bir ifade ile anlatmak gerekirse, insanlar doğdukları andan itibaren sürekli öğrenme eylemi içerisindedir ve bu öğrenme genellikle yapılandırılmış bir öğrenme değildir. Öğrenilen bilgiler kendi başına havada asılı duran olgular değildir ve mutlaka öğrenilen başka bilgiler ile aralarında ilişki söz konusudur. Öğrenenlerin yapması gereken, bilgi parçaları arasındaki ilişkiyi bulup çıkarabilmek, bu ilişkileri yorumlayabilmek ve anlamlandırabilmektir. Ancak bu süreç genellikle doğrusal bir şekilde ilerlemez. Bir bilgiyi edindikten sonra, onunla ilgili olabilecek başka bilgileri de arayıp bulmak gerekir. Bu yönüyle, bağlantıcı öğrenme yaklaşımı informal öğrenme sürecini yansıtmaktadır. Doğrusal olmayan ve öğrenenler tarafından araştırılıp bulunması, birbiriyle ilişkilendirilmesi, anlamlandırılması, özümsemesi, güncellenmesi ve hayata uygulanması gereken bilgiyi elde edebilmek günümüz dünyası öğrenenlerinin en önemli becerileri arasındadır. Siemens (2005, s. 4-7), yarının toplumunu oluşturacak bu becerilerin ve süreçlerin formal eğitim süreçlerinde yer almadığını ifade etmektedir. Yani, günümüzde yapılandırılmış ve geleneksel öğrenme anlayışları doğrultusunda sunulan öğrenme/öğretme etkinliklerinden ziyade hayat içerisinde doğal olarak gerçekleşen öğrenme/öğretme etkinliklerine yer vermek çağa uyum sağlamayı kolaylaştıracaktır.

2.2.2.4. Bağlantıcı öğrenme kuramının yabancı dil öğretimindeki yeri

Bağlantıcı öğrenme kuramının yabancı dil eğitimindeki yeri, konu uzmanları, eğitimciler ve akademisyenler tarafından tartışılmaya devam etmektedir. Yakın zamanda ortaya çıkan bir kuram olması nedeni ile bağlantıcı öğrenme kuramı ile yabancı dil eğitimi bir araya getiren çalışmalar kısıtlıdır. Mevcut çalışmalardan destek alınarak bağlantıcı öğrenme kuramı yabancı dil öğretimi açısından incelenecektir. Veselá (2013, s. 328-329), çalışmasında Siemens (2005, s. 5-6) tarafından belirlenen bağlantıcılığın prensiplerini yabancı dil öğretimi bağlamında yorumlamıştır:

Tablo 2.9. *Yabancı dil öğretimi bağlamında bağlantıcı öğrenme kuramının prensipleri [Vesela, 2013, 8-9'dan uyarlanmıştır.]*

Bağlantıcılık Prensipleri	Yabancı Dil Öğretimi Açısından Yorumlanması
Öğrenme ve bilgi, fikirlerin çeşitliliğinde yatar.	Yabancı dil öğreniminde çeşitlilik bir kelime, sözcük öbeği veya cümlenin farklı bağlamlarda ve dil içindeki (bölgesel, sosyal) farklılıklardaki anlamları olarak düşünülebilir.
Öğrenme, belirli düğümlerin veya bilgi kaynaklarının birbirine bağlanması sürecidir.	Dil öğreniminde farklı bilgi kaynakları (kitap, İnternet, kitle iletişim araçları, bilgi ve iletişim teknolojileri gibi) kullanmak önemlidir.
Öğrenme, insan dışı uygulamalarda gerçekleşebilir.	Çevrimiçi dil öğreniminde insan dışındaki sistemler kullanılabilir.
Öğrenme kapasitesi, şu anda bilinenden daha hayati önemdedir.	Dil öğrenimi asla tam anlamıyla tamamlanamayan ve yaşam boyu devam eden bir süreçtir.
Devam eden öğrenmeyi sağlayabilmek için bağlantıların beslenmesi ve korunması gereklidir.	Sürekli pratik yapılmadığı takdirde hedef dildeki iletişim becerisi kaybolur. Yalnızca yeni düğümler ve ağlar oluşturmak değil, var olan düğüm ve ağların korunması ve güncellenmesi gereklidir.
Alanlar, fikirler ve kavramlar arasındaki bağlantıları görebilme yeteneği temel bir beceridir.	Dil, yalnızca kelimelerden/sözcük öbeklerinden oluşan bir yapı değildir. Dil ağları arasındaki bağlantıyı görebilmek önemlidir.
Tüm bağlantıcı öğrenme etkinliklerinin amacı doğru ve güncel bilgidir.	Mevcut kullanımda yer alan dil kaynaklarını kullanmak gereklidir. Özellikle İngilizce modern teknolojilerin etkisiyle sürekli olarak değişmektedir. Yeni ortaya çıkan ve yeni anlamlar kazanan kelimeler vardır.
Karar verme sürecinin kendisi bir öğrenme sürecidir.	Öğrenilecek dile karar vermek ve dil öğrenimi ile ilgili bir hedef oluşturmak motivasyonu artırır.

Bağlantıcı öğrenme kuramı, ortaya çıkışı ve prensipleri itibariyle e-öğrenme ve m-öğrenme ortamlarına çok uygundur. Bu kuram, yabancı dil öğreniminde de kullanılabilir. Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi, bağlantıcı öğrenme kuramının prensipleri yabancı dil öğretimi açısından incelendiğinde her biri rahatlıkla yorumlanabilmektedir. Al-Shehri (2011, s. 27-28) çalışmasında bu durumu destekleyici ifadelerle yer vermektedir:

- Dil öğretiminde bilgi yaratılmasında ve bilgi kaynaklarının şekillendirilmesinde öğrenenlerin katkılarını dikkate alan öğrenen-merkezli yaklaşımlara daha fazla yer verilmelidir.
- Öğreten artık bilginin tek kaynağı değildir ve bilgi başka kaynaklardan da elde edilebilir.
- Öğrenenler öğrenmelerini güçlendiren doğru ve geçerli bilgi elde edebilmelidir. Öğretenin bu aşamadaki rolü öğrenenlerin bilgi kaynaklarına erişebilmeleri konusunda yardımcı olmaktır.
- Bilgi hızla değişmektedir ve öğrenenler bilgilerini güncelleyebilme ve gerekli olmayan bilgiyi eleyebilme becerisine sahip olmalıdır.
- Öğrenenler ilginç ve değerli bilgiler ile işbirliği içerisinde çalışarak öğrenmelerini zenginleştirebilirler.
- Öğrenenler, güvenilir bilginin, güvenilir bilgi kaynaklarının tespiti ile karar verici konumundadır.

2.2.2.5. Sonuç

Çalışmanın bu bölümünde, 21. yüzyılın öğrenme kuramı olarak tanımlanan bağlantıcılık kuramına yer verilmiştir. Sırasıyla, bağlantıcı öğrenme kuramının tanım ve prensiplerinden, klasik öğrenme kuramlarının kısıtlılıklarından, bağlantıcı öğrenme kuramının avantajlarından, dayandığı kuramlardan ve yabancı dil öğretimindeki yerinden bahsedilmiştir. Tüm bunlar, alanyazın taranarak bağlantıcı öğrenme kuramı konusunda çalışmalar yapmış konu uzmanlarının görüşleri ile desteklenmiştir.

3. YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde, araştırma süreci detaylı bir şekilde açıklanmaktadır. Araştırma yöntemi ile ilgili alt başlıklar şu şekildedir:

1. Araştırma Modeli
2. Araştırma Alanı
3. Katılımcılar
4. Veri Toplama Araçları
5. Veri Toplama Süreci
6. Veri Çözümlemesi ve Yorumlanması
7. Araştırma Güvenirliği
8. Araştırmacı Güvenirliği
9. Araştırmanın Güçlü ve Sınırlı Yönleri

3.1. Araştırma Modeli

Bu çalışmada, 21. yüzyılda ortaya çıkan bağlantıcı öğrenme kuramının ve mikro-öğrenme yaklaşımının yabancı dil (İngilizce) öğrenim/öğretim süreçlerinde uygulanabilirliği araştırılmaktadır. Araştırma sürecinde, araştırma konusu ile ilgili “Niçin?”, “Nasıl?” ve “Ne şekilde?” gibi sorulara yanıt vermek hedeflenmektedir. Bu nedenle, bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden bir durum çalışması olarak desenlenmiştir. Durum çalışması, “Niçin?”, “Nasıl?” sorularını temel alan, araştırmacının kontrol edemediği bir olgu veya olayı derinlemesine incelemeye olanak sağlayan bir araştırma yöntemidir (Yin, 2009, s. 24-26).

Nitel araştırma, antropoloji, psikoloji, sosyoloji, dilbilim, siyasal bilimler, felsefe gibi değişik bakış açılarını barındıran geniş kapsamlı bir kavramdır (Patton, 2004, s. 131) ve bilimsel çalışmalarda, farklı disiplinlerle yakında ilişkili olması nedeniyle “şemsiye kavram” olarak ifade edilmektedir. Creswell (2007, s. 37), nitel araştırmanın bir varsayımdan veya dünya görüşünden ortaya çıkan bir probleme sahip; bu problemi araştırmak için bireyleri ya da grupları esas alan, veriyi doğal ortamında toplayan ve tümevarım yöntemiyle analiz eden ve desenler/temalar oluşturmayı amaçlayan bir

araştırma türü olduğunu ifade etmektedir. Yıldırım ve Şimşek (2016, s. 41) ise nitel araştırmanın gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların gerçekçi ve bütüncül olarak ortaya konulmasını hedefleyen bir araştırma süreci olduğunu belirtmektedir. Bu iki tanımlamada anlatılanlar incelendiğinde; nitel araştırma sürecinde insanların bakış açılarının ve düşüncelerinin temel oluşturduğu görülebilir.

Nitel araştırmada veriler sayılara indirgenemez (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 48) ve bu yönüyle nicel araştırmalardan ayrılmaktadır. Nitel araştırmanın asıl hedefi, kişilerin düşünce, duygu ve deneyimlerini doğrudan sunmaktır. Nitel araştırmalar çoğunlukla doğal ortamlarda gerçekleştirilir ve sözel anlatılar ve gözlemler vasıtasıyla anlamlandırılırlar (McMillan, 2004, s. 9). Nitel araştırmanın temelinde olaylar, incelenmekte olan insanların bakış açısı üzerinden görülmektedir (Yumurtacı, 2015, s. 49; Okur, 2012, s. 80). Bir başka ifadeyle, nitel araştırmalar katılımcıların ifade ettiği şekliyle olay ve eylemlerin anlamı üzerine odaklanır (McMillan, 2004, s. 259). Nitel araştırmalar, sayısal veriler veya istatistik işlemleri olmadan sonuca ulaşmayı hedefler. Bu araştırma, bağlantıcı öğrenme kuramının ve mikro-öğrenme yaklaşımının yabancı dil (İngilizce) öğreniminde uygulanabilirliğini derinlemesine betimlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmacı, konuyu genelleme ve rakamlara indirgeme düşüncesini taşımamaktadır. Bu bağlamda, ele alınan konu ile konunun araştırılması için seçilen araştırma deseni – durum çalışması – uygunluk göstermektedir.

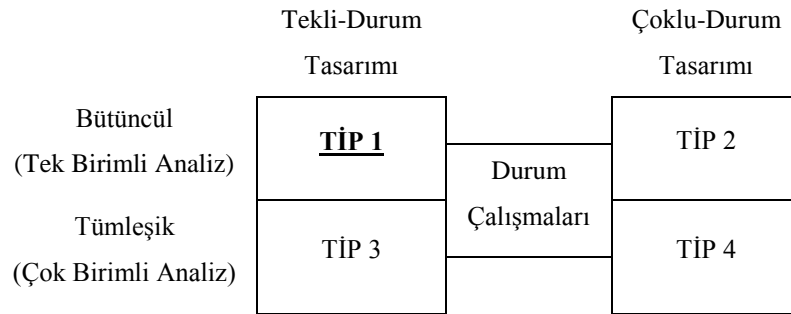
Nitel araştırmalarda kültür analizi, olgubilim, kuram oluşturma, durum çalışması ve eylem araştırması gibi desenler (gelenekler/yaklaşımlar/stratejiler) kullanılabilir. Kültür analizi, bir nedenden ötürü bir arada bulunan insan topluluğunun kültürünü araştırırken olgubilim, daha derinlemesine araştırılmak istenen olguları ele almaktadır. Eylem araştırması, uygulamada ortaya çıkan sorunları çözmeyi hedeflerken durum çalışması, olgulara ilişkin kuramlar ve belirli bir duruma ilişkin sonuçlar ortaya koymayı amaçlamaktadır. Yukarıda bahsedilen nitel araştırma desenleri araştırmacılar tarafından sıklıkla tercih edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 67-74).

Nitel araştırmalarda bir ya da birkaç durum derinlemesine araştırılmaktadır ve genelleme yapabilmek değil var olan durumun betimlenmesi amaçlanmaktadır. Bu

betimlemeyi gerçekleştirebilmek için (1) derinlemesine açık uçlu görüşmeler, (2) doğrudan gözlem ve (3) yazılı dokümanlar gibi veri kaynaklarından faydalanılabilir (Patton, 2004, s. 4). Nitel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen araştırmalarda araştırmacının rolü çok önemlidir. Creswell (2007, s. 143-144) nitel araştırmanın araştırmacı rolü üzerinde kurulmuş veri toplama, çözümlene ve yorumlama sürecini içerdiğini belirtmektedir.

Araştırmanın deseni olarak durum çalışması tercih edilmiştir çünkü nitel durum çalışmasının en temel özelliği bir ya da birkaç durumu derinlemesine araştırmak, bir duruma ilişkin etkenleri (ortam, bireyler, olaylar, süreçler, vb.) bütüncül bir yaklaşımla araştırmak ve kişilerin ilgili durumla etkileşimlerini belirleyebilmektir (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 73; McMillan, 2004, s. 271). Bloor ve Wood (2006, s. 28), durum çalışmasını sosyal bir durumun doğal ortamında detaylı bir örnek üzerinden betimlenmesi veya belirli kuramların test edilmesi ya da yeni kuramların oluşturulması olarak tanımlar. İncelemekte olduğunuz bu çalışma öğrenenlere bahsedilen kuram ve yaklaşımlar bağlamında “ne”, “niçin” ve “nasıl” soru kelimelerini yöneltmekte ve öğrenenlerin deneyimleri doğrultusunda bu sorulara yanıt aramaktadır.

Durum çalışmaları bütünsel (tek birimli) ve tümleşik (çok birimli), tekli durum ve çoklu durum tasarımı gibi farklı tasarım özelliklerine göre desenlenmektedir. Şekil 3.1’de durum çalışmalarının desenlenmesinde dört temel tür bulunmaktadır.

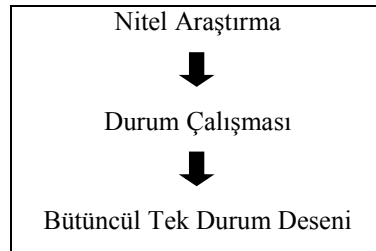
Şekil 3.1. Durum Çalışması Desenleri (Kaynak: Yin, 2009, s. 46’dan uyarlanmıştır.)

Tekli durum tasarımları çeşitli kuramsal önermeleri sınamak için kullanılabilir (Yin, 2009, s. 39). Çoklu durum tasarımları ise genellikle karşılaştırmalı durumlar mevcut olduğunda kullanılabilir (Yumurtacı, 2015, s. 51). Bu çalışma, 2016-2017

akademik yılında bir devlet üniversitesinin hazırlık sınıfında yabancı dil (İngilizce) öğrenen fakülte öğrencilerinin, Voscreen uygulaması konusundaki deneyimlerine dayalı olarak mikro-öğrenme yaklaşımı ve bağlantıcı öğrenme kuramının yabancı dil öğreniminde uygulanabilirliği konusunda bir sonuca ulaşmayı amaçlamaktadır. Öğrenenlerin bağlantıcı öğrenme kuramı ve mikro-öğrenme yaklaşımı deneyimlerinin derinlemesine analiz edilmesinde ortamın bütüncül bir bakış açısıyla ele alınması gerekir.

Bütüncül tek durum deseninde tek bir analiz birimi (bir birey, bir kurum, bir program, bir okul, vb.) bulunmaktadır (Okur, 2012, s. 81). Yıldırım ve Şimşek (2016, s. 43) ise sosyal olguların bağlı oldukları ortama göre biçimlendiklerini, araştırma sonuçlarının bu ortam içerisinde anlam kazandığını ve başka ortamlara doğrudan genelleme yapabilmenin mümkün olmadığını ifade etmektedir. Bu çalışma kapsamında ele alınan konu sosyal bir olgudur, derinlemesine betimlemeyi gerektirir, sayılabilir değildir ve genelleme kaygısı taşımamaktadır. Bu nedenle, çalışma durum çalışması desenlerinden bütüncül tekli-durum çalışması (Tip 1) temel alınarak tasarlanmıştır. Yin (2009, s. 39) bütüncül tekli durum deseninin kuramsal bilgiye derin katkılar sunabileceğini ve bütün bir alana yeni bir odak noktası sağlayabileceğini ifade etmektedir.

Araştırma sürecinde aşağıdaki aşamalar izlenerek araştırma modeli belirlenmiştir ve bu süreç Şekil 3.2’de sunulmuştur:

Şekil 3.2. Araştırma Süreci

3.2. Araştırma Alanı

Yükseköğretim kurumlarındaki hazırlık sınıflarında yabancı dil öğretiminin çağa ayak uydurabilmesinin gerekliliğinden alanyazın bölümünde bahsedilmiştir. Ülkemiz

gibi, İngilizce, Almanca ve diğer dillerin ikinci dil olarak değil, yabancı dil olarak öğretildiği/öğrenildiği ülkelerde, dil öğrenimiyle ilgili en belirgin zorluklardan birisi öğrenenlerin sınıf dışında genellikle öğrendikleri dile maruz kalmamalarıdır. Bir diğer deyişle, öğrenenler sınıf içindeki etkinlik ve çalışmalarda hedef dile maruz kalmakta, sınıftan ayrıldıktan sonra ise hedef dil ile ilişkileri ya verilen görevlere ya da kendi çabalarına bağlı olmaktadır. İçinde bulunduğumuz çağda öğrenenlerin mobil cihazlar ile yakın ilişkisi vardır, dikkat süreleri azalmıştır ve öğrenme ve eğlenceyi – “öğrence” olarak da ifade edilebilir – bir arada gerçekleştirmek istemektedirler. Yukarıdaki ifadeler ile dil öğrenirken en önemli etmenlerden birisinin hedef dile maruz kalmak olduğu birlikte düşünüldüğünde, öğrenenlerin öğrendikleri dil ve o dili anadil olarak konuşan kişileri duyabilmesi, dilin daha kolay ve etkili bir şekilde öğrenilmesi konusunda önem arz etmektedir. Öğrenenlerin ders dışında da hedef dile maruz kalması ve bunu eğlenerek, keyif alarak gerçekleştirmesi yükseköğretim kurumlarındaki hazırlık sınıfı yabancı dil öğretiminin/öğreniminin kalitesinin artmasına katkı sağlayacaktır. Günümüzde, dil öğreniminde açık ve uzaktan eğitim etkinliklerine ve uygulamalarına geniş yer vermek, dil öğreniminin etkililiğini artıracaktır. Bu nedenle, Voscreen uygulaması özelinde bağlantıcı öğrenme kuramı ve mikro-öğrenme yaklaşımının yabancı dil öğreniminde uygulanabilirliği araştırılmaktadır. Bu bağlamda, araştırmanın alanı Trakya bölgesinde yer alan bir üniversitenin yabancı diller yüksekokulu olarak belirlenmiştir. Araştırma, 2016-2017 öğretim yılı bahar döneminde yürütülmüştür.

Araştırma kapsamında, bağlantıcı öğrenme kuramı ile mikro-öğrenme yaklaşımı esas alınmıştır. Bu kuram ve yaklaşımın öğrenenlerin deneyimleri doğrultusunda incelenebilmesi için Voscreen uygulamasının kullanılması tercih edilmiştir.

3.2.1. Voscreen

Voscreen, öğrenenlerin yabancı dil (İngilizce) becerilerini – özellikle dinleme ve anlama becerilerini – geliştirmeyi hedefleyen bir uygulamadır. Voscreen uygulamasında, öğrenenlerin İngilizce becerilerini geliştirebilmek için film/dizi/belgesel/TV programı gibi görsel ve işitsel medya öğelerinden kısa kesitler bulunmaktadır. Öğrenenlerin bu kısa videoları izleyerek ve dinleyerek söylenenleri anlaması ve verilen seçeneklerden doğru olanı seçmesi gerekmektedir. Uygulamada

ünyanın farklı ülkelerinde yaşayan ve ana dilleri birbirinden farklı öğrenenlere hitap edebilmek için 21 farklı dil seçenekleri arasında yer almaktadır. Uygulama kapsamındaki videolar, bahsedilen görsel ve işitsel medya öğelerinden alınan 5-10 saniyelik kesitleridir. Genellikle 1-2 cümleyi barındırmaktadır.

Öğrenenler bu uygulamaya mobil cihazlarından ve/veya bilgisayarlarından kolaylıkla erişebilmekte, kablolu/kablosuz veya mobil ağlardan yararlanarak öğrenmeyi gerçekleştirebilmektedir. Voscreen uygulaması, Siemens (2005, s. 5-6) tarafından ifade edilen bağlantıcı öğrenme kuramının özelliklerine uygun nitelikler taşımaktadır. Bahsedilen kuram ve yaklaşımın temel özellikleri Voscreen uygulamasının özellikleri ile karşılaştırılmış ve bu benzer özellikler Tablo 3.1’de gösterilmiştir.

Tablo 3.1. Bağlantıcı öğrenme kuramı ile Voscreen uygulamasının temel özelliklerinin eşleştirilmesi

Bağlantıcı Öğrenme Kuramı	Voscreen
Fikirlerin Çeşitliliği	Voscreen uygulamasında İngilizce dilinde hazırlanmış görsel ve işitsel medya öğelerinden kısa kesitler bulunmaktadır.
Bilgi Kaynaklarının Bağlanması	Voscreen uygulaması kısa videolar ile öğrenilen konuların pekiştirilmesine yardımcı olmaktadır. Bu kısa videoların alındığı filmler, diziler, TV programları ya da belgeseller bilginin var olduğu farklı kaynakları teşkil etmektedir.
Ağlar Üzerinde Öğrenme	Voscreen uygulaması kablolu, kablosuz veya mobil ağlar üzerinde kolaylıkla kullanılabilir.
İnsan Dışı Kaynaktan Öğrenme	Voscreen uygulamasında öğrenme cep telefonu, tablet veya bilgisayar kullanılarak gerçekleştirilebilir.
Öğrenme Kapasitesi	Voscreen uygulamasında yer alan görsel ve işitsel medya öğeleri, öğrenenlerin ilgisini çekecek niteliktedir ve öğrenenleri daha fazla öğrenmeye yönlendirebilir.
Bağlantıları Görebilme	Voscreen uygulamasında öğrenilenler ile dil öğrenimi sırasında öğrenilenler arasında bağlantı kurabilmek esastır.
Doğru ve Güncel Bilgi	Voscreen uygulamasında yer alan görsel ve işitsel medya öğeleri güncellenmekte ve yeni eklenen öğeler, güncel bilgiyi barındırmaktadır.
Karar Verme	Voscreen uygulaması, İnternet bağlantısı bulunan her yerde ve zamanda kullanılabilir. Öğrenenler, uygulamayı nerede ve ne zaman kullanacaklarına kendileri karar vermektedir.

Günümüzde bir milyar civarında insanın İngilizce konuştuğu tahmin edilmektedir. İngilizce konuşan 372 milyon insan, anadil olarak İngilizce konuşmakta (<https://www.ethnologue.com/statistics/size>, Erişim Tarihi: 12 Ocak 2018), anadil olarak konuşan insanlardan çok daha fazlası ise ikinci dil veya yabancı dil olarak İngilizce konuşmaktadır. Toplam konuşan kişi sayısı bakımından dünyada en fazla tercih edilen dillerden bir tanesi İngilizcedir. Bu kadar yaygın bir şekilde kullanılan bir dil olduğu düşünüldüğünde, öğretiminin çağa uygun hale getirilmesi önem arz

etmektedir. Günümüzde öğrenenler, okulda, evde, İnternette ve birçok farklı yerde öğrenme gerçekleştirebilmektedir. Bu bağlamda, Voscreen uygulaması İngilizceyi konuşulduğu şekliyle öğrenenlere sunmaya ve öğrenen-öğrenilen arasındaki mesafeyi en aza indirmeyi hedeflemektedir.

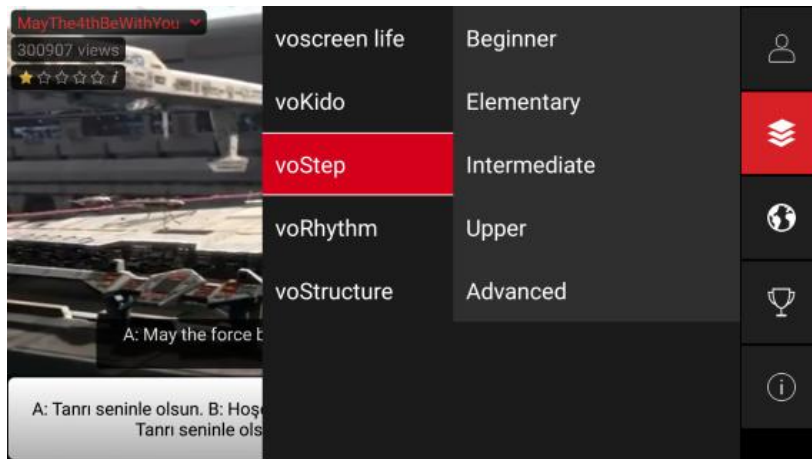
Voscreen tarafından yayımlanan tanıtım bildirisinde uygulama ile ilgili şu ifadeler yer verilmektedir (Voscreen Academic Brief, 2016, s. 1-9):

- Voscreen bir “Dil Öğrenme Hızlandırıcısı (*Language Learning Accelerator*)”dır.
- Voscreen hem sınıf içi hem dışı kullanım için uygundur.
- Voscreen, öğrenenlerin eğlenerek ve bağımsız bir şekilde dil öğrenebilmesi için geliştirilmiştir.
- Voscreen uygulamasında öğrenenler otantik dile gerçek bağlamlar aracılığıyla maruz kalırlar.
- Voscreen, yaşayan ve dinamik dili öğrenenlere sunmaktadır.
- Öğrenme sınıf içinde başlayıp bitmez ve Voscreen öğrenenlere her yerde öğrenenlere erişebilme özelliğine sahiptir.
- Voscreen uygulamasında, dil her zaman anlamlı bir bağlam içerisinde öğrenenlere sunulur.
- Voscreen uygulaması uyum sağlayıcı öğrenme algoritması kullanmaktadır. “Artificial Linguistic Intelligence for Visual Education” sistemi her öğrenenin ihtiyacına uyum sağlamaktadır ve süreç her öğrenen için kişiye özeldir.
- Voscreen uygulaması, kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimi olanağı sağlamaktadır. Voscreen uygulamasında öğrenenler kendi hedeflerini belirleyebilir ve ilerlemelerini yönlendirebilirler.

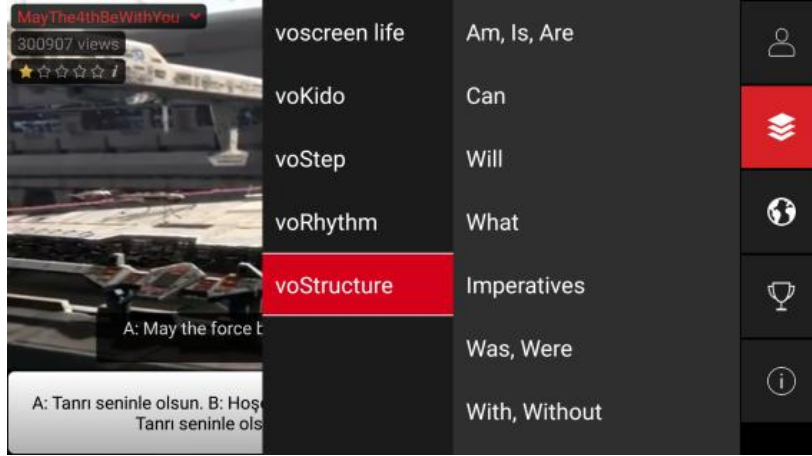

Şekil 3.3. Voscreen Uygulaması Ekran Görüntüsü

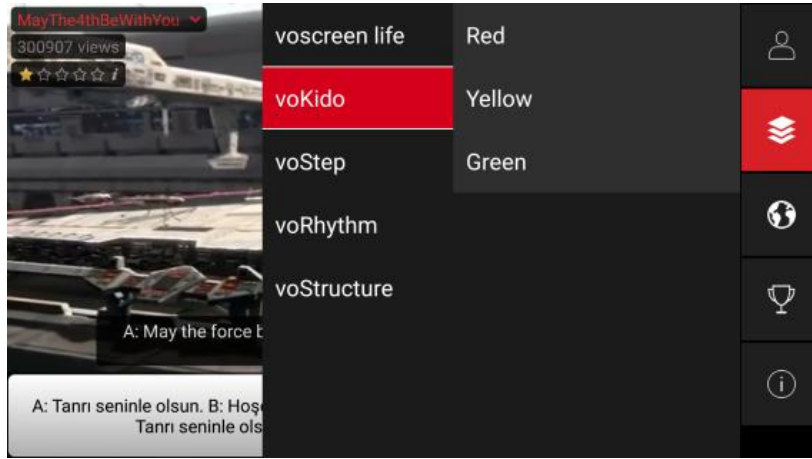
- Voscreen uygulamasında öğrenenler düzeylerine uygun olarak (A1-C2 arası) videolar izleyebilir (voStep) (Şekil 3.4), dilbilgisi yapılarını pekiştirebilir (voStructure) (Şekil 3.5) ve 3-10 yaş arasındaki genç öğrenenler yaşlarına uygun videolar izleyebilir (voKido) (Şekil 3.6). Ayrıca, öğrenenler çeşitli uzunluktaki (1-3, 4-6, 7-9, 10-12, 13+) ifadelerin günlük hayatta kullanıldıkları şekliyle duyabilir ve dildeki vurgu ve söz dizimi konularında kendilerini geliştirebilir (voRhythm) (Şekil 3.7).

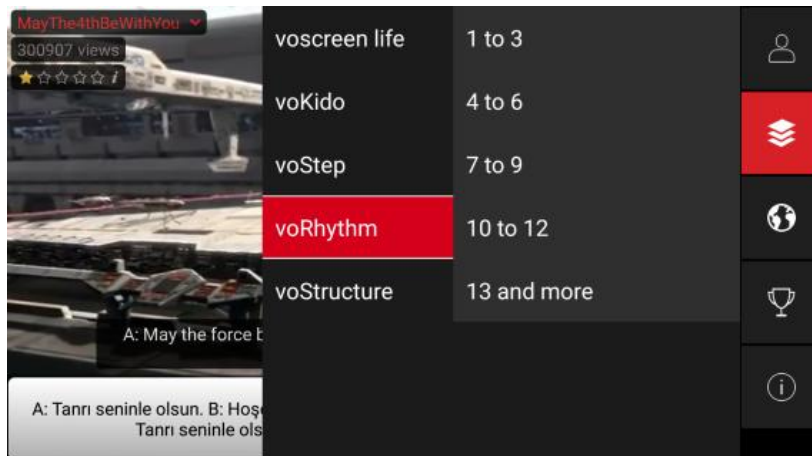
Şekil 3.4. VoStep Ekran Görüntüsü

Şekil 3.5. VoStructure Ekran Görüntüsü

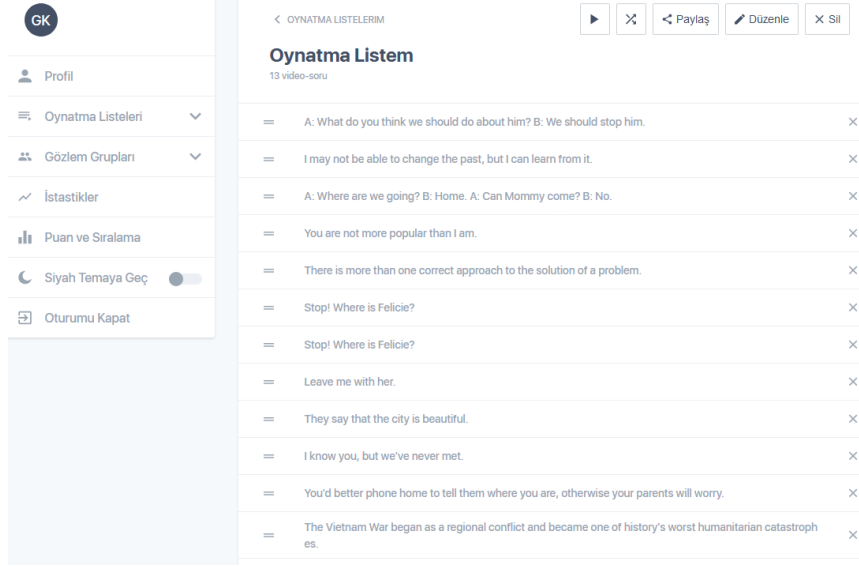
Şekil 3.6. VoKido Ekran Görüntüsü

Şekil 3.7. VoRhythm Ekran Görüntüsü

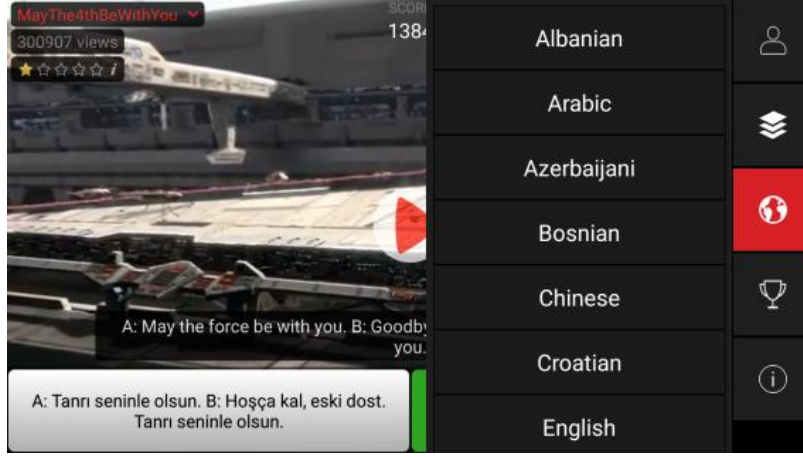
- Voscreen uygulamasında gözlem grupları oluşturulabilir ve öğrenenlerin ilerlemeleri takip edilebilir ve gerekli geri bildirim sağlanabilir.

- Voscreen uygulamasında oynatma listeleri oluşturularak problemlı noktaların tespiti ve pekiştirilmesi sağlanabilir (Şekil 3.8).

Şekil 3.8. Voscreen Oynatma Listesi Görüntüsü

- Voscreen uygulaması “oyunlaştırma”, “dinamik değerlendirme” ve “gereksinime uyarlama” sistemleri ile öğrenenlerin anlama hızını artırma, okuma becerilerini geliştirme ve yansıtıcı düşünme becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedir.
- Voscreen uygulaması yabancı dil olarak İngilizce öğrenen kişilerin anadil olarak İngilizce konuşanlarla kontrollü ve lokmalar halinde etkileşim kurma olanağını sağlamaktadır. 21 farklı dil seçeneği dünyanın farklı ülkelerinde bulunan ve anadilleri farklı olan öğrenenlere hitap edebilmesini sağlamaktadır (Şekil 3.9).

Şekil 3.9. Voscreen Uygulamasında Dil Seçimi

- Voscreen uygulaması teşvik edici bir özelliğe sahiptir ve öğrenenlerin izledikleri kısa kesitin ilerisine geçebilmesini hedeflemektedir ve öğrenenlere daha fazlasını keşfetme noktasında ilham verici özellik taşımaktadır.
- Voscreen uygulaması hem bilgisayarda hem de tablet veya akıllı telefonlarda kullanılabilir. Windows, Android ve IOS için kullanılabilir özelliğindedir. İstenilen yer ve zamanda kullanılabilir.
- Voscreen uygulaması öğrenenlerin ilgisini çeker, otantiktir, içerik bakımından zengindir ve ücretsiz bir uygulamadır.

3.3. Katılımcılar

Bu çalışmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yoluyla seçilmiştir. Amaçlı örnekleme, araştırma konusu ile en ilgili ve verimli bilgiyi sağlayabilecek bireyleri seçebilmeyi hedeflemektedir (Yin, 2011, s. 88) ve araştırmacının örnekleme oluşturacak bireylerin seçimi konusunda tercihini ortaya koyabileceği ve araştırmanın amacına en uygun bireyleri seçebileceği nitel bir örnekleme yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 118-125). Amaçlı örneklemede araştırmacı katılımcıları seçerken kendi karar verme yetisine güvenir ve katılımcılarını seçer. Bu katılımcılar araştırma sorusuyla ilgili en iyi bilgiyi sağlayan bireylerdir (McMillan, 2004, s. 113). Amaçlı örnekleme gerçekleştirilirken önemli olan nokta, seçilen katılımcıların araştırmanın hedefe ulaşmada katkısı olacak bireyler olmasıdır. Seçilen katılımcılar, araştırmacıya konu ile ilgili farklı bakış açıları sağlayabilmelidir. Araştırma konusu ile ilgili farklı düşüncelere sahip olabilecek bireyler bilinçli olarak çalışmaya dahil edilmelidir (Yin, 2011, s. 88).

Patton (1987) belli başlı amaçlı örnekleme yöntemlerini şu şekilde sıralamaktadır:

- Aşırı veya aykırı durum örnekleme
- Maksimum çeşitlilik örnekleme
- Benzeşik örnekleme
- Tipik durum örnekleme
- Kritik durum örnekleme
- Kartopu veya zincir örnekleme
- Ölçüt örnekleme
- Doğrulayıcı veya yanlışlayıcı örnekleme
- Kolay ulaşılabilir durum örnekleme

Bu çalışmanın örnekleme, maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Maksimum çeşitlilik örneklemede amaç, görece olarak küçük bir örneklem oluşturmak, bu örnekleme çalışılan probleme taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini maksimum düzeyde yansıtmak, çeşitlilik içerisinde paylaşılan olguların olup olmadığını bulmaya çalışmak ve bu çeşitliliğe göre problemin farklı yönlerini bulmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 119).

Araştırma kapsamında bağlantıcı öğrenme kuramı ile mikro-öğrenme yaklaşımının yabancı dil öğreniminde uygulanabilirliğinin betimlenmesi hedeflendiğinden, betimlenmeye çalışılan durumu en iyi şekilde betimleyebilecek katılımcıların seçilmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmanın katılımcıları belirlenirken ilk adım olarak, araştırmacının derslerini yürüttüğü iki sınıfta derslere sürekli olarak devam eden 29 öğrenci ile – iki sınıfta ayrı ayrı olmak üzere, sınıf içinde toplu olarak – yüz yüze görüşülerek araştırmaya katılım çağrısı yapılmıştır. Çalışmanın iki temel aşamadan oluştuğu bilgisi öğrencilere sunulmuştur. İlk aşamada, 4 hafta süreyle Voscreen uygulamasının kullanılacağı belirtilmiştir. Daha önce sınıf içi iletişim amacıyla oluşturulmuş olan Whatsapp grupları aracılığıyla öğrenenlere görevler verileceği, bu görevin verilen konu ile ilgili en az 20 video izlemeleri şeklinde olacağı öğrencilere anlatılmıştır. Verilen sayı üzerinde video izlemek isteyen öğrencilere, herhangi bir üst limitin olmadığı ifade edilmiştir. Uygulamaların genellikle öğrencilerin derslerinin olmadığı akşam saatlerinde gerçekleştirileceği, ancak çeşitli nedenlerle görevi

zamanında gerçekleştiremeyen öğrencilerin geriye dönük olarak video izleyebilecekleri bilgisi de öğrencilerle paylaşılmıştır. Bu bilgilendirme görüşmesinde çalışmanın ilk adımının 24 Nisan- 19 Mayıs tarihleri arasında gerçekleştirileceği bilgisi verilmiştir. Uygulama sürecinde katılımcılar gözlemlenmiş ve bu gözlemlere ait gözlem günlüğü tutulmuştur.

Katılım çağrısına olumlu dönüt veren öğrencilerle ilgili bazı temel bilgileri ve özellikleri elde edebilmek için, ekte sunulan Mobil Öğrenme Anketi çevrimiçi olarak paylaşılmıştır. Bahsedilen anket, öğrenenlerin demografik özellikleri ile mobil cihaz ve İnternet alışkanlıkları hakkında sorular içermektedir.

Bilgilendirme görüşmesi sırasında, araştırma sürecinin gönüllülük esasına dayandığı vurgulanmış, katılmak istemeyen öğrencilerin zorunlu olmadıkları belirtilmiş, katılımcıların kimliklerinin gizli tutulacağı ve çalışmada elde edilecek verilerin sadece bilimsel amaçla kullanılacağı ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacağı özellikle ifade edilmiştir.

Bilgilendirme görüşmesi sonunda, araştırmacı tarafından görüşme öncesinde hazırlanan, araştırma konusunda katılımcıları bilgilendiren, çalışmanın gönüllülük esasına dayandığını açıklayan Yüksek Lisans Tez Çalışması Gönüllü Katılım Formu (Ek 1) öğrencilere dağıtılmış ve formun imzalanmasıyla birlikte çalışma süreci başlatılmıştır. Ardından, katılım çağrısına ilk anda olumlu dönüt veren 22 öğrenci ile uygulamanın ilk aşaması başlatılmıştır. İlk aşamada öğrenenlere İngilizce derslerinde öğrendikleri konularla uyumlu ilerleyecek şekilde görevler verilmiş ve verilen konu başlığı ile ilgili en az 20 video izlemeleri gerektiği belirtilmiştir. Bu aşamada öğrenenlere 8 konu başlığı altında görevler verilmiştir. Bu konu başlıkları şu şekildedir: 1) Past Simple, 2) Modals, 3) If Clauses, 4) Passive, 5) Comparatives & Superlatives, 6) Present Perfect Tense, 7) Relative Clauses, 8) Be Going to vs. Will

Çalışmanın uygulama aşaması tamamlandıktan sonra, ilk aşamaya katılan katılımcılar arasından 6 öğrenci amaçlı örneklem yöntemiyle bireysel görüşme için belirlenmiştir. Öğrenenlerin görüşme talebine olumsuz dönüt vermeleri ihtimaline karşı, 3 farklı öğrenen ise yedek olarak belirlenmiştir. Bireysel görüşme için katılımcılar, 4

haftalık uygulama sürecindeki performansları, uygulamaya karşı tutumları, uygulamayı kullanma oranları ve verilen görevleri yerine getirme kriterleri esas alınarak belirlenmiştir. Maksimum çeşitlilik örnekleme düşüncesi doğrultusunda, görüşmeye davet edilen öğrenenlerin görüşme sürecinde farklı düşünceler belirtebilecek öğrenenler olması tercih sebebi olmuştur.

Görüşme talebini, teklif götürülen öğrenenlerin tümü kabul etmiştir. Görüşme talebini kabul eden katılımcılara uygun gün ve saatler tespit edilmiş, anlaşılan katılımcılar Yabancı Diller Yüksekokulu binasında yer alan araştırmacının ofisine gelerek görüşmeleri gerçekleştirmişlerdir. Görüşmeler, 24-26 Mayıs 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Bütün görüşmelerden önce katılımcılara, yapılacak görüşmelerin gönüllülük esasına dayandığı vurgulanmıştır. Ayrıca, katılımcıların kimliklerinin gizli tutulacağı, görüşme esnasında elde edilen verilerin bilimsel amaçla kullanılacağı, üçüncü şahıslarla paylaşılmayacağı belirtilmiştir. Araştırmacı tarafından görüşme öncesinde hazırlanan, araştırmanın amacını ve katılımcıların haklarını açıklayan Bireysel Görüşme Bilgilendirme ve Katılım Formu'nun (Ek 2) her katılımcı tarafından okunması sağlanmış ve formun imzalanmasıyla görüşmeler başlamıştır.

Gönüllülük esasına dayalı olan görüşmelerde yer alan katılımcılarla ilgili bazı bilgiler şu şekildedir:

Takma İsim	Görüşme Tarihi	Görüşme Süresi
Ata	24 Mayıs 2017 Çarşamba	13'.53"
İsmail Hakan	24 Mayıs 2017 Çarşamba	13'.35"
Yaren	25 Mayıs 2017 Perşembe	16'.04"
Ahmet	25 Mayıs 2017 Perşembe	17'.47"
Kerem	26 Mayıs 2017 Cuma	18'.12"
Erdem	26 Mayıs 2017 Cuma	19'.49"

3.4. Veri Toplama Araçları

Çalışmanın bu kısmında, araştırma sürecinde verilerin nasıl toplandığı kapsamlı olarak anlatılacaktır. Veri toplama araçlarından olan kuramsal düzey ve görüşme sorularının hazırlanması süreci ile ilgili bilgilere detaylı bir şekilde yer verilecektir.

Nitel araştırma yöntemleri çerçevesinde desenlenen bu araştırmanın veri toplama sürecinde nitel veri toplama araçlarından yarı yapılandırılmış görüşme kullanılmıştır. Araştırma, bağlantıcı öğrenme kuramı ve mikro-öğrenme yaklaşımının yabancı dil öğreniminde uygulanabilirliği betimlenmeye çalışmaktadır. Bu bağlamda, araştırma katılımcılarının kişisel deneyimleri ve düşünceleri önem arz etmektedir. McMillan (2004, s. 164) görüşmeyi, soruların katılımcılara sözlü olarak sunulduğu ve yanıtların kaydedildiği bir veri toplama yöntemi olarak tanımlamaktadır.

Görüşme sorularının hazırlanması sürecinde, hem bağlantıcı öğrenme kuramının hem de mikro-öğrenme yaklaşımının temel özelliklerinden faydalanılmıştır. Katılımcıların, Voscreen uygulaması vasıtasıyla bağlantıcı öğrenme kuramı ile mikro-öğrenme yaklaşımı hakkındaki görüşlerini almak hedeflenmiştir. Bahsedilen kuram ve yaklaşımın bu araştırma kapsamındaki özelliklerine kuramsal düzeyde (Tablo 3.2) yer verilmiştir. Oluşturulan kuramsal dizeye uzman görüşü alındıktan sonra son şekli verilmiş ve düzeyde yer alan ifadeler doğrultusunda görüşme soruları oluşturulmuştur.

Yarı yapılandırılmış bireysel görüşmeler yapılırken bütün katılımcılar için aynı yol izlenmiştir. Görüşmeye katılma davetine olumlu yanıt veren katılımcılar, anlaşılan yer ve zamanda görüşmeye katılmışlardır. Hazırlanan görüşme soruları her katılımcıya aynı sırada yöneltilmiştir. Görüşme soruları açık uçlu sorulardır ve tamamen katılımcıların görüşlerini almayı hedeflemektedir. Katılımcılar, sorularla ilgili diledikleri uzunlukta konuşabilme serbestliğine sahiptir. Araştırma sürecinde verilen yanıtlar katılımcıların kendi görüş ve deneyimlerini içermektedir. Görüşmeler, cep telefonu ses kayıt uygulaması ile kayıt altına alınmıştır ve bu konuda, görüşmeler gerçekleştirilmeden önce katılımcılardan izin alınmıştır. Görüşmeler, 13 dakika ile 19 dakika arasında sürmüştür. Görüşmeler, araştırmacının ofisinde gerçekleştirilmiştir.

Bireysel görüşme dışında, araştırma sürecinde önemli görülen durumların, duyguların, etkinliklerin ve etkileşimlerin unutulmasını engellemek için önemli olan (Alaszewski, 2006, s. 2) araştırmacı günlüğü tutulmuştur. Araştırmanın zaman alması bazı önemli noktaların unutulmasına ya da atlanmasına neden olabilmektedir. Araştırma

sürecini kayıt altına almak araştırmacıya çeşitli faydalar sağlayacaktır (Silverman ve Marvasti, 2008, s. 302):

- Araştırmacı günlüğü, araştırmacının sürece ilişkin kendi yansıtmasını yapmasına yardımcı olur.
- Araştırmacı günlüğü, zamanın etkili yönetilmesine yardımcı olur.
- Araştırmacı günlüğü, araştırmanın sonraki aşamalarıyla ilgili fikirlerin oluşmasına yardımcı olur.

3.4.1. Kuramsal dizey (matris)

Çalışma kapsamında, ulusal ve uluslararası yayında çağdaş öğrenme kuramları ve mikro-öğrenme yaklaşımı hakkında kapsamlı bir alanyazın taraması gerçekleştirilmiştir. Alanyazın taraması ile mobil cihazlarla ve ağlar üzerinden öğrenmeye olanak sağlayan, 21. yüzyıl öğrenenlerinin ilgi ve ihtiyaçlarına karşılık veren ve çalışma konusu ile örtüşen bağlantıcı öğrenme kuramı ve mikro-öğrenme yaklaşımı hakkında okuyucuların bilgi sahibi olması amaçlanmıştır. Bu kuram ve yaklaşımları temel alarak çalışmalar yapan ve söz sahibi olan uzmanların, düşünürlerin ve akademisyenlerin düşüncelerine yer verilmiş; bu düşünceler doğrultusunda çalışmanın temeli şekillendirilmiştir.

Çalışmanın kuramsal altyapısını oluşturabilmek ve çalışmanın nitel veri toplama aracını geliştirebilmek için bir kuramsal dizey oluşturulmuş ve bağlantıcı öğrenme kuramı ile mikro-öğrenme yaklaşımının temel özelliklerini oluşturan ilkeleri kuramsal dizeyde karşılaştırılmıştır. Kuramsal dizey oluşturulurken söz konusu kuram ve yaklaşımın birbiriyle uyum gösteren ilkeleri eşleştirilmiş ve birlikte değerlendirilmiştir.

Kuramsal dizeyin geçerlilik ve güvenirliğini sağlamak için, açık ve uzaktan eğitim alanına hakim olan iki uzman kişinin görüşüne başvurulmuştur. Uzman görüşleri ve geri bildirimleri doğrultusunda kuramsal dizey gözden geçirilmiş, eksik olan ya da düzeltilmesi gereken noktalar yeniden düzenlenmiş ve kuramsal dizey güçlendirilmiştir.

Tablo 3.2’de bağlantıcı öğrenme kuramı ve mikro-öğrenme yaklaşımının temel ilkelerinin keşiştirilmesi ile oluşturulan kuramsal dizey görülmektedir. Yatay düzlemde bağlantıcı öğrenme kuramının temel ilkeleri olan 8 ilke bulunmaktadır: (1) Fikirlerin

Çeşitliliği, (2) Bilgi Kaynaklarının Bağlanması, (3) Ağlar Üzerinden Öğrenme, (4) İnsan Dışı Kaynaktan Öğrenme, (5) Öğrenme Kapasitesi, (6) Bağlantıları Görebilme, (7) Doğru ve Güncel Bilgi, (8) Karar Verme

Kuramsal dizeyin dikey düzleminde ise mikro-öğrenme yaklaşımının temel ilkeleri olan 7 ilke bulunmaktadır: (1) Zaman, (2) İçerik, (3) Öğretim Programı, (4) Yapı, (5) Süreç, (6) Ortam, (7) Öğrenme Şekli

Tablo 3.2. Kuramsal düzey

MİKRO ÖĞRENME YAKLAŞIMI								
	Zaman	İçerik	Öğretim Programı	Yapı	Süreç	Ortam	Öğrenme Şekli	
Fikirlerin Çeşitliliği		İçerik, farklı öğrenenlerin katkısı ile oluşturulur.		İçerik, bilgi küllüçeleri halindedir.				
Bilgi Kaynaklarının Bağlanması		Farklı kaynaklardaki içerikler arasında bağlantı kurulmalıdır.	Bilgi modüllerdir ve farklı kaynaklarda bulunur.					
Ağlar Üzerinde Öğrenme						Öğrenme, ağlar üzerinde gerçekleşir.		
İnsan Dışı Kaynaktan Öğrenme						Öğrenme, insan dışı kaynaklarda ve ortamlarda gerçekleşebilir.		
Öğrenme Kapasitesi							Öğrenme kapasitesi, mevcut bilgiden daha önemlidir.	
Bağlantıları Görebilme					Ayrık bilgiler arasında bağlantı kurulması gerekir.			
Doğru ve Güncel Bilgi		İçerik güncelliğini veya geçerliliğini yitirdiğinde güncellenmelidir.						
Karar Verme	Öğrenen, öğrenme yerini ve zamanını belirler.							

B A Ğ L A N T I C I Ö Ğ R E N M E K U R A M I

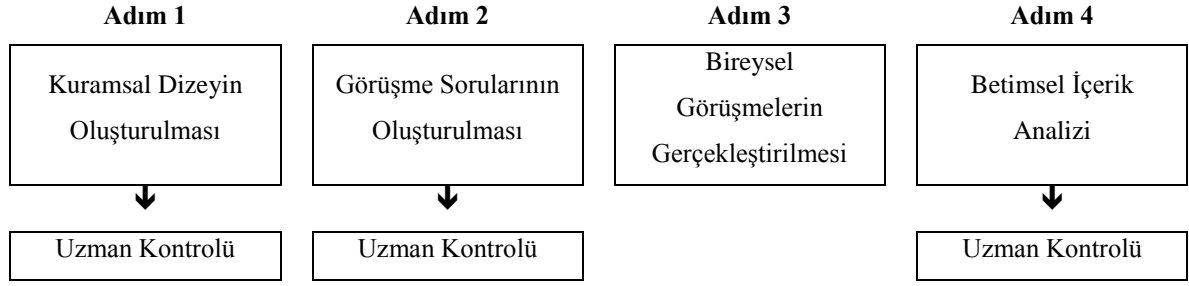
3.5. Veri Toplama Süreci

Araştırma, 2016-2017 akademik yılı bahar döneminde yapılmıştır. Katılımcı bilgi anketi Google Forms üzerinde hazırlanmış ve sonrasında anket bağlantısı katılımcılarla Whatsapp grubu üzerinden paylaşılmıştır. Araştırmanın, uygulama aşaması 24 Nisan 2017 ile 19 Mayıs 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış bireysel görüşmeler ise 24-26 Mayıs 2017 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmacı günlüğü uygulamanın başladığı 24 Nisan 2017 tarihinden son görüşmenin yapıldığı 26 Mayıs 2017 tarihine kadar tutulmuştur.

3.5.1. Verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması

Öğrenenlerle gerçekleştirilen bireysel görüşmelerden elde edilen nitel veriler araştırmanın veri temelini oluşturmaktadır. Bireysel görüşmelerde öğrenenlere yöneltilen soruların oluşturulmasında ise Tablo 3.2’de sunulmuş olan kuramsal düzey temel teşkil etmiştir. Kuramsal düzey oluşturulduktan sonra uzman görüşüne başvurulmuş ve bu doğrultuda kuramsal dizeye son şekli verilmiştir. Kuramsal düzeyin gözelerinden oluşturulan görüşme sorularının da uzman görüşüne sunulmasının ardından öğrenenlerle bireysel görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bireysel görüşmelerde öğrenenlere Ek 4’te sunulan görüşme soruları yöneltilmiş ve bu görüşmelerden elde edilen veriler çözümlenmiştir.

Nitel araştırmalar hayatı doğal akışı içerisinde incelemeye odaklanmaktadır ve verilerin çözümlenmesinde çok farklı bakış açılarını barındırmaktadır (Doğan, 2012, s. 121). Bir diğer deyişle, nitel araştırmalarda veri çözümü çeşitliliğe, yaratıcılığa ve esnekliğe olanak tanımakta ve farklı çözümlene ve yorumlama yaklaşımlarından faydalanmayı gerektirmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 237). Bu araştırma için geliştirilen veri çözümlene ve yorumlama planı Şekil 3.10’da gösterilmektedir:

Şekil 3.10. Nitel Verilerin Çözümü ve Yorumlanması Süreci

Şekil 3.10’da görüldüğü gibi, nitel verilerin analiz edilmesi sürecinde dört ana adıma yer verilmiştir. İlk adımda, araştırmacının kuramsal temelini oluşturan bağlantıcı öğrenme kuramı ile mikro-öğrenme yaklaşımının temel özelliklerinden yola çıkılarak kuramsal düzey oluşturulmuştur. Oluşturulan kuramsal düzey hakkında uzman görüşü alındıktan sonra kuramsal dileye son şekli verilmiştir. İkinci adımda, kuramsal düzeyden yola çıkılarak 12 görüşme sorusu oluşturulmuştur. Görüşme soruları da uzman görüşüne sunulmuş ve şekillendirilmiştir. Üçüncü adımda, öğrenenler ile bireysel görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Son aşamada ise bireysel görüşmelerin betimsel içerik incelemesi gerçekleştirilmiştir.

Bireysel görüşmelerin tamamlanmasından sonra görüşme kayıtları için bilgisayar ortamında bir klasör oluşturulmuştur. Ses kayıt dosyaları, oluşturulan klasöre aktarılmıştır ve öğrenenlerin takma isimleri kullanılarak yeniden adlandırılmıştır. Daha sonra, katılımcıların görüşme çözümlemeleri için takma isimler kullanılarak Microsoft Office Word 2010 programı vasıtasıyla metin belgeleri oluşturulmuştur. Öğrenenlerin ses kayıtları araştırmacı tarafından dinlenmiş ve görüşmelerde geçen konuşmalar olduğu gibi metin biçimine dönüştürülmüştür. Her katılımcının ses kaydı için ayrı bir metin dosyası oluşturulmuştur. Ses kayıtları ile metin dökümleri arasında herhangi bir farklılık olup olmadığını kontrol etmek için ses kayıtları ve metin dökümleri, araştırmacı ile aynı kurumda görev yapan bir kişiye daha kontrol ettirilmiştir. Nitel verilerin analiz edilmesinde içerik çözümlemesi yapılmıştır ve bu sürecin sonuçları da uzman kontrolüne sunulmuştur.

3.6. Araştırmanın Geçerliği ve Güvenirliği

3.6.1. Geçerlik

Nitel araştırmalarda geçerlik, araştırmacının veri doğruluğunu çeşitli yöntemler takip ederek kontrol etmesi durumunu ifade etmektedir (Creswell, 2007, s. 190). Yıldırım ve Şimşek'in (2016, s. 284-285) geçerlik konusundaki görüşleri ise şu şekildedir:

“Nitel araştırmada ... daha çok ‘geçerlik’ yani ‘inandırıcılık’ ... ön planda gelir. Araştırmacının ön yargılarından ve varsayımlarından arındırılmış verilere ulaşma ve bu verilerin doğasına uygun bir analiz yöntemi benimseyerek anlamlı sonuçlara ulaşma önemlidir. Ancak pozitivist araştırmada varsayılan sonuçların ‘tekrar edilebilirliği’ mümkün değildir, çünkü özellikle sosyal bilimlerde olay ve olgular, onunla ilgili ‘bireyler’ ya da katılımcılar tarafından belirlenir ve bunlar hiçbir zaman tam olarak tekrar edilemez.” (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 284-285)

Nitel araştırma yöntemlerinden tekli durum çalışmasının tek bir durumu araştırması, araştırmaların geçerliğini tartışmalı kılmaktadır (Ozan, 2013, s. 80). Ayrıca, bilimsel araştırmalar genelinde, gözlemlenebilen göstergelerle (veya kişilerin yanıtladığı sorularla) ölçülmesi amaçlanan kavram veya kavramlar arasında bir çıkarım ilişkisi mevcuttur ve geçerlik bu çıkarımla ilişkilidir (Punch, 2005, s. 97). Bu bağlamda, geçerlik, araştırmacının araştırdığı olguyu, olduğu biçimiyle ve olabildiğince yansız olarak gözlemesi anlamına gelmektedir. Geçerliği saplayabilmek için, araştırmaların geçerliğinin sağlanması ve ulaşılan sonuçların doğrulanması için yardımcı bazı ek yöntemlerden (çeşitlilik, katılımcı teyidi, uzman teyidi, vb.) faydalanılması gerekmektedir.

Nitel araştırmalarda geçerlik aşağıda yer alan altı boyutta açıklanabilir (Punch, 2005, 30):

- *Verilerin Geçerliği:* Verilerin işaret ettikleri olguları ne ölçüde temsil ettiğini ifade etmektedir.

- *Araştırmanın Bütünsel Geçerliği:* Araştırmanın farklı kısımlarının ne ölçüde uyumlaştırılmış olduğunu ifade etmektedir.
- *İçsel Geçerlik:* Araştırmanın tasarımında araştırılan gerçeğin doğru bir yansıma olup olmadığını ifade etmektedir.
- *Dışsal Geçerlik:* Araştırma bulgularının hangi ölçüde genelleştirilebilir ya da aktarılabilir olduğunu ifade etmektedir.
- *Betimleyici/Bağlamsal Geçerlik:* Araştırmadaki betimlemelerin tam ve eksiksiz olup olmadığını ifade etmektedir.
- *Yorumsal Geçerlik:* Araştırmadaki betimlemeleri, araştırmaya konu olan insanların yaşadığı deneyimle ilgili olup olmadığını ifade etmektedir.

3.6.2. Güvenirlik

Patton (2004, s. 552), nitel araştırmalarda güvenirliliğin birbirinden farklı fakat birbiriyle ilişkili üç unsura bağlı olduğunu ifade etmektedir:

- *Titizlikle Tasarlanmış Yöntemler:* Güvenirliliğin temel unsurları göz önünde bulundurularak toplanan yüksek kalitedeki verinin sistematik olarak çözümlenmesi ve yorumlanmasıdır.
- *Araştırmacının Güvenirliliği:* Eğitim, deneyim, geçmiş performans, statü ve kişinin kendini sunuşu ile ilgili unsurlardır.
- *Nitel Araştırmanın Değerine Olan Felsefi İnanç:* Araştırmanın doğasını kavrayış, nitel yöntemler hakkında bilgi sahibi olma, tümevarımsal çözümleme ve yorumlama, amaçlı örneklem ve bütüncül yaklaşıma ilişkin bakış açısına sahip olmaktır.

Bu araştırmada geçerlik ve güvenirliliği sağlamak için aşağıdaki noktalara dikkat edilmiştir:

- Öğrenenlerle gerçekleştirilen bireysel görüşmelerin soruları, araştırmanın kuramsal temelini oluşturan bağlantıcı öğrenme kuramı ile mikro-öğrenme yaklaşımının temel özelliklerinden yola çıkılarak oluşturulmuştur.
- Araştırmanın katılımcıları amaçlı örneklem yoluyla seçilmiştir.

- Bireysel görüşme soruları oluşturulurken alan uzmanlarının görüşüne başvurulmuştur.
- Bireysel görüşmeler, veri kaybının önlenmesi amacıyla cep telefonu vasıtasıyla kayıt altına alınmış ve bu görüşme kayıtları bilgisayar ortamına aktarılarak metin dökümleri çıkarılmıştır.
- Araştırmanın tüm aşamaları detaylı bir şekilde açıklanmıştır.
- Araştırma sürecinde elde edilen tüm veriler farklı ortamlarda (bulut sunucu, USB bellek, farklı bilgisayarlar gibi) yedekleri bulunacak şekilde arşivlenmiştir.
- Araştırmanın güçlü ve sınırlı yönleri ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır.

3.7. Araştırmacının Rolü

Araştırmacı, lisans eğitimini İngiliz Dili Eğitimi alanında tamamlamış ve 9 yıldır bir devlet üniversitesinin yabancı diller yüksekokulu bünyesinde öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır. Bu görevinde, ağırlıklı olarak hazırlık sınıflarında İngilizce derslerini yürütmektedir. Bunun yanı sıra, son 4 yıldır uzaktan eğitim yoluyla yürütülen Ortak Zorunlu Yabancı Dil ders içeriklerinin geliştirilmesi, hazırlanması ve uygulanması konusunda çalışmalar yürütmektedir. Araştırmacı, yabancı dil eğitimi sınıf dışı etkinlik ve çalışmalarla zenginleştirme ve mobil cihazlardan faydalanarak öğrenme konularıyla ilgilenmektedir. Araştırmacı, yükseköğretim kurumlarının hazırlık sınıflarının mevcut durumu hakkında bilgi ve tecrübe sahibidir. Ayrıca, görev yaptığı devlet üniversitesinin uzaktan eğitim merkezi müdür yardımcılığı görevini yapmaktadır. Bu görevinde, uzaktan eğitim ders içeriklerinin üretiminde çalışmakta ve öğrenenler ile öğretim elemanlarına eğitsel, yönetsel ve teknik destek sağlamaktadır. Ortak zorunlu derslerin sanal sınıflarının planlanmasında görev almaktadır.

Araştırmacı, araştırma sürecinde kuramsal düzeyin ve görüşme sorularının oluşturulması, verilerin toplanması, çözümlenmesi ve yorumlanması aşamalarında, açık ve uzaktan eğitim ile nitel araştırma yöntemleri konularında uzman kişilerin görüşlerine başvurmuştur. Verileri kaynağında doğrudan elde ederek araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğinin sağlanmasında gerekli önlemleri almıştır. Araştırmanın aşamalarını uzman görüşleri doğrultusunda gerçekleştirmiştir. Araştırma adımlarını açık ve detaylı

bir şekilde anlatmış ve araştırmanın güvenilirliğini artırmak için araştırmacı rolünün ve amaçlı örneklemin ayrıntılı açıklamasını yapmıştır. Bunun yanı sıra, araştırmacı araştırmayı kendi yürüttüğü bir derste gerçekleştirmiştir, katılımcıları ile ilgili gözlemler yapmıştır ve bu gözlemlerini araştırmacı günlüğünde not almıştır. Araştırma katılımcıları gönüllülük esasına göre çalışmada yer almış ve kendilerinden gerekli izinler alınmıştır.

3.8. Araştırmanın Güçlü ve Sınırlı Yönleri

Bu araştırma, nitel bir durum çalışmasıdır. Çalışmanın amacı, bağlantıcı öğrenme kuramının ve mikro-öğrenme yaklaşımının yabancı dil öğreniminde uygulanabilirliğini betimlemektir. Araştırma kapsamında, hazırlık sınıflarındaki yabancı dil (İngilizce) eğitiminin mevcut durumundan ve niteliğini artırmak için yapılabileceklerden yola çıkılmıştır. Alanyazın taranarak bağlantıcı öğrenme kuramı ve mikro-öğrenme yaklaşımı konularında farklı düşünür, eğitimci ve araştırmacıların görüşlerine yer verilmiştir.

Araştırmada verilerin doğrulanması ve zenginliğinin artırılması amaçlanmış ve bu doğrultuda bireysel görüşmeler ve uzman görüşünün alınması gibi farklı veri toplama araçlarından faydalanmıştır. Öğrenenlerle gerçekleştirilen Voscreen uygulaması araştırmacı tarafından denetlenmiş ve yönlendirilmiştir.

Çalışmanın kısıtlı kaldığı bazı noktalar bulunmaktadır. İlk olarak, araştırma kapsamında belirlenen süre ve çalışmanın kuramsal temelini oluşturan bağlantıcı öğrenme kuramı ve mikro-öğrenme yaklaşımı ile sınırlıdır. Ayrıca, söz konusu kuram ve yaklaşımın temel özelliklerinden yola çıkılarak oluşturulan kuramsal düzey, kuramsal düzey doğrultusunda hazırlanan görüşme soruları ve amaçlı örneklem yoluyla seçilen katılımcıların görüşleri ile sınırlıdır.

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Çalışmanın bu bölümünde, araştırmanın bulguları ve elde edilen bulgulara ilişkin yorumlara yer verilmektedir. İlk olarak, Voscreen uygulamasına katılan öğrenenlere uygulanan anketten elde edilen veriler sunulmuştur. İkinci bölümde araştırmacı tarafından uygulama sürecinde tutulan araştırmacı günlüğü yorumlanmıştır. Son bölümde ise görüşme sürecine katılan katılımcılardan elde edilen veriler doğrultusunda bağlantıcı öğrenme kuramı ve mikro-öğrenme yaklaşımına ilişkin bulgular yorumlanmıştır.

4.1. Voscreen Uygulaması Katılımcılarına İlişkin Veriler

Araştırmanın başlangıcında, araştırmacı öğrenenlere araştırması ile ilgili duyuru yapmış ve araştırmada yer almak isteyen 22 öğrenen ile 4 hafta süren bir uygulama süreci gerçekleştirmiştir. Uygulama sürecinin başında, katılımcılardan Ek 3'te yer alan bilgi anketini doldurmalarını talep etmiştir. Araştırmacı, anketi Google Forms üzerinde hazırlamış ve sınıf içi haberleşme amacıyla kurulmuş olan Whatsapp gruplarında bağlantı adresini paylaşarak katılımı artırmayı ve süreci hızlandırmayı hedeflemiştir. Çalışmanın ilk adımına katılan öğrenenlerle ilgili anketten elde edilen bazı bilgiler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4.1. Katılımcıların cinsiyete göre oranı

Cinsiyet	Sıklık (f)
Kadın	9
Erkek	13

Tablo 4.2. Katılımcıların internete bağlanma tercihleri

	İnternete Bağlanma Tercihleri	Sıklık (f)
İnternete nereden ve nasıl bağlanıyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)	Evden Kabloyla	3
	Yurttan/Aparttan Kabloyla	2
	Mobil Modemle	1
	Evden Kablosuz	8
	Okuldan Kablosuz	9
	Arkadaşımdan Kablosuz	3
	Telefon Hattıyla Kablosuz	13

Uygulama katılımcılarının internete bağlanma tercihleri çeşitlilik göstermektedir. Bir katılımcı birden fazla yol kullanarak internete bağlanabilmektedir. En çok tercih

edilen yöntem telefon hattı üzerinden mobil internet seçeneğidir (13 katılımcı). İkinci en çok tercih edilen yöntem ise okulun öğrenenlere sağladığı internet bağlantısı seçeneğidir ve bu seçeneği tercih eden 9 katılımcı bulunmaktadır. Üçüncü en çok tercih edilen yöntem ise evden kablosuz bağlantı kullanarak internete bağlanma seçeneğidir (8 katılımcı). Bu yöntemlerin dışında, evinden kablolu bağlantı kullanarak internete bağlanan 3 katılımcı, arkadaşının evinden kablosuz bağlantıyla internete bağlanan 3 katılımcı, yurttan veya aparttan kabloyla internete bağlanan 2 katılımcı ve mobil modem kullanarak internete bağlanan 1 katılımcı bulunmaktadır.

Tablo 4.3. Katılımcıların akıllı telefona sahip olma oranları

	Akıllı Telefona Sahip Olma	Sıklık (f)
Akıllı telefonunuz var mı?	Var	22
	Yok	0

Uygulama katılımcılarının tümü akıllı telefona sahiptir. Bu durum, Voscreen uygulamasının, bilgisayar üzerinden kullanılabilmesinin yanı sıra mobil olarak da kullanılabilmesini kolaylaştırmıştır.

Tablo 4.4. Katılımcıların mobil cihaz kullanım geçmişleri

	Mobil Cihaz Kullanım Geçmişi	Sıklık (f)
Kaç yıldır mobil cihaz kullanıyorsunuz?	1-2 Yıl	3
	3-4 Yıl	6
	5 Yıl ve Üzeri	13

Uygulama katılımcıları mobil cihaz kullanımı konusunda deneyimlidir. 13 katılımcı 5 yıldan fazla bir zamandır mobil cihaz kullandığını belirtmiştir. 6 katılımcı 3-4 yıldır mobil cihaz kullandığını belirten şekilde anketi yanıtlamıştır. Yalnızca 3 katılımcı ise 2 yıldan daha kısa bir süredir mobil cihaz kullanmaktadır.

Tablo 4.5. Katılımcıların 3G/4.5G kullanım oranları

	3G/4.5G Kullanımı	Sıklık (f)
Telefonunuzla 3G/4.5G üzerinden internete bağlanıyor musunuz?	Evet	20
	Hayır	2

20 katılımcı akıllı telefonlarının 3G ve/veya 4.5G özelliğini kullanarak internete bağlandıklarını belirtmiş, 2 katılımcı ise bu özelliği kullanmadığını belirtmiştir.

Tablo 4.6. Katılımcıların wi-fi kullanma oranları

	Wi-Fi Kullanımı	Sıklık (f)
Telefonunuzla Wi-Fi üzerinden internete bağlanıyor musunuz?	Evet	22
	Hayır	0

Uygulama katılımcılarının tümü kablosuz bağlantı özelliğini kullanarak internete bağlandığını belirtmiştir.

Tablo 4.7. Katılımcıların cep telefonları ile günlük internet kullanma oranları

	Cep Telefonu ile Günlük İnternet Kullanımı	Sıklık (f)
Günde kaç saat cep telefonunuzdan İnternete bağlanıyorsunuz?	1-2 Saat	8
	3-5 Saat	9
	6-7 Saat	4
	8 Saat ve Üzeri	1

Uygulama katılımcılarının cep telefonları ile günlük internet kullanım oranlarına bakıldığında ise şu sonuçlar ortaya çıkmaktadır. 9 katılımcı günde 3-5 arasında internette zaman geçirmekte, 8 katılımcı 1-2 saat arasında internette zaman geçirmekte, 4 katılımcı 6-7 saat arasında internette zaman geçirmekte ve 1 katılımcı ise 8 saatten fazla internette zaman geçirmektedir.

Tablo 4.8. Katılımcıların mobil cihazları öğrenme amaçlı kullanma oranları

	Mobil Cihazların Öğrenme Amaçlı Kullanımı	Sıklık (f)
Sahip olduğunuz mobil cihazları öğrenme amaçlı kullanıyor musunuz?	Evet	20
	Hayır	2

Mobil cihazları öğrenme amacıyla kullanıp kullanmadıklarına ilişkin anket sorusunu 20 katılımcı evet, 2 katılımcı ise hayır olarak yanıtlamıştır. Katılımcıların çoğunluğunun mobil cihazları öğrenme amaçlı kullanmış ve/veya kullanıyor olması, uygulaması sürecini kolaylaştırmıştır.

Tablo 4.9. Katılımcıların mobil cihazların öğrenme amaçlı kullanılabilirliğine ilişkin düşünceleri

	Mobil Cihazların Öğrenme Sürecine Katkı Sağlar Mı?	Sıklık (f)
Mobil cihazların öğrenme sürecine katkı sağlayacağına inanıyor musunuz?	Evet	21
	Hayır	1

Uygulama katılımcılarının 20'si mobil cihazları öğrenme amaçlı kullandığını ve/veya kullanıyor olduğunu belirtmiş, 2'si ise kullanmadığını ve/veya kullanmıyor

olduğunu belirtmiştir. Mobil cihazların öğrenme sürecine katkı sağlayıp sağlamayacağına ilişkin soru yöneltildiğinde ise, olumlu yanıt veren 21 katılımcı olduğu görülmektedir. Bu, mobil cihazları öğrenme amaçlı kullanmamış ve/veya kullanmıyor olan bir katılımcının da bu cihazların öğrenmeye fayda sağlayacağını düşündüğünü göstermektedir.

4.2. Araştırmacı Günlüğüne Ait Bulgular

Uygulama ve görüşme sürecinde alınan notlar; sürecin hatırlanmasını kolaylaştırmak, ilerleyen süreçte bilgilerin kaybolmasını önlemek, çalışmayı etkileyebilecek söz ve davranışların akılda kalmasını sağlamak için, düzenlenmiş ve araştırmacı günlüğü şekline dönüştürülmüştür. Bu kısımda, araştırmacı günlüğüne ilişkin bulgulara yer verilecektir.

“Bugün öğrencilerime tez çalışmama katılma çağrısında bulundum. Toplam 29 öğrencim var, 22’si Voscreen uygulamasına katılmayı kabul etti. Voscreen dil öğrenenler için faydalı bir uygulama, bu yüzden çoğunun ilgisini çekti. Birçoğu daha önce Voscreen uygulamasını duymamış. Bazısının bilgisi var, ancak onlar da sürekli olarak kullanmamış. Sadece bir öğrencimin Voscreen uygulamasında üyeliği var ve çok sayıda video izlemiş. Yeni kullanmaya başlayacak öğrencilerim uygulamayı nasıl kullanacakları konusunda çeşitli sorular sordular.” (Araştırmacı, İlk Gün Notları)

Araştırmacının, uygulama konusunda öğrenenler ile görüştüğü günkü izlenimleri genel anlamda olumludur. Voscreen uygulaması öğrenenlerin ilgilerini çekmiş ve uygulamanın faydalı olabileceğini belirtmişlerdir. Uygulamanın ücretsiz olması ve hem bilgisayardan, hem tablettten hem de akıllı telefonlardan erişilebilir olması öğrenenlere cazip gelmiştir.

“Öğrencilerime, Voscreen uygulamasından haftada iki konu olmak üzere toplam 8 konuda video izlemeleri gerektiğini belirtmişim. Öğrenmeye doğrudan faydası olabilmesi için uygulama sürecinde öğrenecekleri konular arasından 8 tanesini belirledim ve sırasıyla not ettim. Öğrencilerim Voscreen uygulamasında hesaplarını oluşturuyorlar. Hepsi tamamlandığında ilk görevlerini onlarla paylaşacağım. Bugün, Whatsapp üzerinden bir katılımcı bilgi anketini onlarla paylaştım. Uygulamaya katılan öğrencilerle ilgili faydalı sonuçlar vereceğini düşünüyorum.” (Araştırmacı, İkinci Gün Notları)

“Öğrencilerimden bir tanesi, Voscreen uygulamasını çok sevdi. Daha ilk günden yüzlerce video izlemiş. Uygulamanın çok hoşuna gittiğini belirtiyor.” (Araştırmacı, İkinci Gün Notları)

Uygulama ilk andan itibaren genelde olumlu bir hava yaratmıştır. Öğrenenlerin büyük çoğunluğu kullanmaya hevesli görünmektedir.

“Bugün öğrencilerime ilk konu başlığını Whatsapp üzerinden gönderdim. Passive Verb Forms konusunda en az 20 video izlemelerini söyledim. Daha fazla video izlemek isteyen olursa istediği kadar video izleyebileceğini ifade ettim.” (Araştırmacı, Üçüncü Gün Notları)

“Öğrencilerimden geri dönüşler başladı. Onları Voscreen uygulamasında açtığım Gözlem Grubu'na dahil etmişim. Hangi gün, hangi konuda kaç video izlediklerini ve performanslarını takip edebiliyorum. İlk gün kaçırıldığını belirten öğrencilerime geriye dönük videolar izleyebileceklerini söyledim. Önemli olan uygulamayı kullanmaları...” (Araştırmacı, Beşinci Gün Notları)

Uygulama öğrenenler tarafından sevildi. Birçok öğrenen verilen görevleri düzenli olarak yapmaya özen gösteriyor. Yine de birkaç öğrenen, uygulamaya katılmak istediğini belirtmesine rağmen, uygulama sürecine katılmak konusunda isteksiz.

“Öğrencilerimin bir kısmı uygulamayı düzenli olarak kullanmıyor. Bugün dördüncü konu başlığını paylaştım ve şu ana kadar 6-7 öğrencim çok az video izlemiş durumda. Bu öğrencilerimin çok ilgisini çekmediğini düşünüyorum. Bu öğrencilerimden birisiyle konuştuğumda ve neden izlemediğini sorduğumda geçme notuna etkisi olmamasını sebep olarak sundu. Bir diğeri de tekrar üniversite sınavına girmeye hazırlandığını ve zaman bulamadığını belirtti.” (Araştırmacı, On Birinci Gün Notları)

“Bugün öğrencilerimden birisi artık uygulamaya devam etmeyeceğini belirtti. Whatsapp grubu üzerinden dersle ilgili olarak bana sorduğu bir soruyu cevaplamadığım için o da artık video izlemeyecekmiş.” (Araştırmacı, On İkinci Gün Notları)

Uygulamaya katılan öğrencilerimin 14 tanesi verilen görevleri yerine getirmeye ve videoları izlemeye devam ediyorlar. 8 öğrencimin performansı ise düşük düzeyde. Not kaygısı, üniversite sınavına tekrar hazırlanma gibi sebeplerle uygulamayı geri plana

iten öğrencilerim oldu. Öğrencilerin öncelikleri uygulamanın kullanılış düzeyini etkiliyor.

“Bugün öğrencilerimden birisinden güzel bir dönüt aldım. Uygulamayı çok sevdiğini ve her gün kullandığını söyledi. Benim verdiğim görevlerde alt sınır 20 video idi ancak, bu öğrencim çok daha fazlasını izliyor. Gözlem grubumdan performansını kontrol ettim. Farklı konularda dahil olmak üzere 800 civarında video izlemiş.” (Araştırmacı, On Altıncı Gün Notları)

“Dün bahsettiğim öğrencim ile bir başka öğrencim yarış içerisinde girmiş. Kimin daha fazla video izleyeceği konusunda rekabet içindeler.” (Araştırmacı, On Yedinci Gün Notları)

Öğrencilerin birbiriyle iletişimi ve rekabet isteği uygulama kullanımını olumlu yönde etkiliyor.

“Bugün öğrencilerimden birisinden uygulama ile ilgili olumsuz bir dönüt aldım. Ben istediğim için videoları izlediğini belirtti. Ancak, film ya da dizilerin birkaç saniyelik kesitlerini izlemek yerine bütün hepsini izlemenin daha iyi olabileceğini ve uygulamayı çok sevmediğini ifade etti. Gözlem grubundan performansını inceledim ve sadece benim onlara sunduğum başlıklarda ve ilk başta belirttiğim sayıda video izlemiş.” (Araştırmacı, Yirmi İkinci Gün Notları)

Öğrencilerin uygulamayı kullanıp kullanmama veya ne sıklıkta kullanacakları konusunda farklı tercihleri olabiliyor. Bu durum, öğrencilerin öncelikleri ve ihtiyaçları ile yakından ilişkilidir.

“Bugün son konu başlığım olan Relative Clauses’ı öğrencilerimle paylaştım. Bu konuda video izlemek için birkaç günleri olacak. Öğrencilerimin baştan itibaren uygulamaya katılım performansları beni memnun etti diyebilirim. 8 öğrencim uygulama konusunda çok katılımcı olmadı ancak düzenli kullanan öğrencilerimin performanslarını incelediğimde sevindirici olduğunu görüyorum.” (Araştırmacı, Yirmi Dördüncü Gün Notları)

“Uygulama süreci sona erdi. Bundan sonra öğrencilerin Voscreen uygulamasını kullanıp kullanmayacakları kendilerine bağlı.” (Araştırmacı, Son Gün Notları)

Uygulama süreci sona erdi. Bu süreçten sonra, katılımcılar kendi kararları doğrultusunda Voscreen uygulamasını kullanmaya devam edebilirler.

4.3. Bireysel Görüşmelere İlişkin Bulgular

Araştırma katılımcıları ile yapılan bireysel görüşmenin soruları bağlantıcı öğrenme kuramı ile mikro-öğrenme yaklaşımının temel özellikleri dikkate alınarak hazırlanan kuramsal düzey doğrultusunda hazırlanmıştır. Bu kısımda, öğrenenlerle yapılan bireysel görüşmelerde sorulan sorulara verilen dönütler doğrultusunda elde edilen bulgulara yer verilmektedir.

4.3.1. Bağlantıcı öğrenme kuramı bağlamındaki bulgular

Katılımcılarla yapılan görüşmelerde bağlantıcı öğrenme kuramının özellikleri bağlamında elde edilen öğrenen görüşleri aşağıda sunulmuştur.

4.3.1.1. Fikirlerin çeşitliliği bağlamındaki bulgular

Günümüzde, bilgi farklı kaynaklarda bulunmaktadır. Dünyanın çeşitli yerlerinde bulunan insanlar, bilginin geliştirilmesine ve değiştirilmesine katkıda bulunmaktadır. “Bilmenin yolları, fikirlerin çeşitliliğinden türetilmektedir. Birey tek başına kontrol sahibi değildir, var olan fikirlerin işbirliği mevcut gerçeklik olarak görülmektedir.” (Duke vd., 2013, 10). Dolayısıyla, günümüz öğrenenlerinin sahip olması gereken öğrenme becerileri arasında bilgiyi nereden ve nasıl elde edebileceğini bilmesi ve farklı öğrenenlerle işbirliği yapabilmesi önemli yer tutmaktadır. Ancak, bilginin farklı kaynaklarda bulunmasının ve dolayısıyla fikirlerin çeşitli olmasının, bilgi zenginliği sağlayabildiği gibi bilgi kirliliği meydana getirebileceği de unutulmamalıdır. Bu bağlamda, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“İnternette birçok bilgi var. Bu bilgi çokluğu, bilgi kirliliği yaratıyor aslında. Gelişme ve değişime açık olma becerimizi de artırıyor tabii ki çünkü birçok bilgi öğreniyoruz. Birçok gelişme öğreniyoruz dünyadaki.” (Ata)

“İnternette çok fazla bilgi var. Bir sürü kaynak var.” (İsmail Hakan)

“İnternet ortamında çok fazla bilgi, çok fazla kaynak var. Bilgiye ulaşabileceğimiz birçok yol var. Bu (durum), bilgi çokluğu sağlayabildiği gibi bilgi kirliliği de sağlayabiliyor. Bir konu hakkında birçok farklı bilgi görüyoruz ve bunların hangisinin doğru hangisinin yanlış olduğunu düşünme-değerlendirme becerisi, yorumlama becerisi sağlıyor bize İnternette farklı bilgilerin olması.” (Yaren)

4.3.1.2. Bilgi kaynaklarının bağlanması bağlamındaki bulgular

Gelişen teknoloji sayesinde, bilginin farklı kaynaklarda ve farklı ortamlarda bulunabilmesi mümkündür. Öğreten, geleneksel öğretim uygulamalarında olduğu gibi bilginin tek kaynağı rolünde değildir. Öğrenenler farklı kaynaklarda ve ortamlarda yer alan bilgiyi alarak aralarında bağlantı kurabilmeli, ihtiyacı olan bilgiyi ayırt edebilmeli ve nitelikli bilgiyi bulabilmelidir. Bireyler bilgiye katkıda buldukça, tüm ağ toplumu/öğrenme ekolojisi bundan faydalanır (Darrow, 2009, 52). Bu durum, 21. yüzyıl öğrenme becerilerinden “eleştirel düşünme” ile doğrudan ilişkilidir. Bu bağlamda, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“İnternette birçok bilgi var. Bunları hemen almak gerekmiyor. Önce süzgecimizden geçirmek gerekiyor. Aldığımız bilgileri yorumlamamız gerekiyor, direk almamamız gerekiyor ve bu şekilde ayırt edebilme becerimiz gelişiyor ve daha da artıyor.” (Ata)

“İnternette çok fazla bilgi var. Bir sürü kaynak var. Bu kaynaklar ve bilgiler, bizi doğru olup olmadığımızı düşünmeye yönlendirir. Eleştirel bakış açısı kazandırır.” (İsmail Hakan)

“İnternet ortamında çok fazla bilgi, çok fazla kaynak var. Bu durum, gördüğümüz bilgilerin hangisinin doğru hangisinin yanlış olduğunu ayırt edebilme becerisi sağlıyor bize. Aynı zamanda, eleştirel bakış açısı sağlıyor.” (Yaren)

“Aynı konuda farklı kaynaklardan edinilen bilgileri karşılaştırarak doğru bilgiyi ayırt edebiliriz. Bilgiyi ayırt ederek, eleştirerek, yorumlayarak doğru bilgiye ulaşabiliriz.” (Kerem)

“Çok fazla değişik fikir olduğu için... Örneğin, 4 sitenin 3 tanesinde aynı bilgi yer alır. Bir tanesinde daha farklı... Bu bilgiler daha fazla farklılık gösterebilir. İnsanların bunu ayırt edebilmesi ve yorumlaması, en doğru kararı, orta yollu bir cevap bulabilmesi düşünme ve değerlendirme becerilerini gayet geliştirir.” (Erdem)

4.3.1.3. Ağlar üzerinde öğrenme bağlamındaki bulgular

Bağlantıcı öğrenme kuramı, ağlar üzerinde öğrenme kuramı olarak da ifade edilebilir. Ağlar, düğümlerden (*nodes*) ve bu düğümlerin birbirine bağlandığı ve bilgi akışının sağlandığı bağlantılardan (*connections*) oluşmaktadır. Bilgi ekonomisinde, bilginin akışı sanayi ekonomisindeki petrol hattına eşittir (Siemens, 2005, s. 6). Günümüz öğrenenlerinin bu ağlara erişiminin mümkün ve kolay olduğu düşünüldüğünde, ağlar üzerinde öğrenmenin etkili ve önemli bir kavram olduğu ifade edilebilir. Ağlar üzerinde öğrenme, öğrenenlerin istedikleri yer ve zamanda bilgiye erişimini sağlamaktadır. Bu bağlamda, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“Herkesin elinde İnternet var, telefon var. (Kişi) her zaman her yerde öğrenebilir. Mesela en ufak bir bilgiyi bile, en ufak bir detayı bile öğrenebilir istediği her yerde.” (Ata)

“Mobil cihazlar artık hayatımızın her yerinde. Bu, tabii ki, insanların öğrenme yetisini etkiliyor. İsteddiği zaman öğrenmeyi, hızlı öğrenmeyi, istediği her yerde – otobüste, evinde – yani herhangi bir zaman sıkıntısı olmadan insanlar bilgiyi kolayca edinebiliyor. Bu konuda gerçekten yararlı olduğunu düşünüyorum.” (İsmail Hakan)

“Mobil cihazlar birçok şeyi kolaylaştırıyor, birçok şeye hızlı ulaşmamızı sağlıyor. Bilgiye ulaşma konusunda da mobil cihazlar daha kolay ulaşmamızı, daha hızlı ulaşmamızı sağlıyor. Örneğin, telefondan bahsedebiliriz. İstedğimiz yerde, istediğimiz zaman bilgiye ulaşabiliriz telefon sayesinde. Onun haricinde, İnternet herkesin elinde olan bir şey... Önceki zamanlardan bahsederseniz, atıyorum, kütüphaneye gitmek hem yorucu oluyordu hem zahmetli oluyordu. Kimi zaman para da gerektirebiliyordu. İnternetten, mobil cihazlardan bilgiyi öğrenmek çok daha kolay, çok daha zahmetsiz...” (Yaren)

“İnternet artık şu anda bizim elimizden düşmüyor. Devamlı kullanıyoruz, sosyal medya olsun, bilgiye ulaşma yönünden olsun, fotoğraf çekmek olsun, konuşmak, mesajlaşmak olsun... Ama öğrenme üzerindeki etkisi, her zaman elimizin altında olduğu için erişimi kolaylaştırır, hızlandırır ve serbestlik sağlar.” (Ahmet)

4.3.1.4. İnsan dışı kaynaktan öğrenme bağlamındaki bulgular

İçinde bulunduğumuz çağ, teknolojinin büyük ilerleme kaydettiği ve bu ilerlemenin sonucu olarak öğrenme-öğretme konusundaki düşüncelerde değişimlerin yaşandığı bir çağ özelliği taşımaktadır. Geleneksel öğrenme-öğretme kuramlarında, öğreten genellikle merkezi noktada ve bilginin tek kaynağı konumunda iken, bu durum günümüzde daha farklı bir hal almıştır. Öğreten merkezli yaklaşım yerini öğrenen merkezli yaklaşıma bırakmıştır. Öğreten bilginin tek kaynağı değildir. Bilgi, bir veri tabanında bulunabilir ve doğru kişiyle doğru zamanda bir araya geldiğinde öğrenme gerçekleşir (Siemens, 2005, s. 7). Dolayısıyla, öğrenenlerin insan dışı kaynaklarda bulunan bilgiye erişebilmesi önemlidir. Bilgi ve bilgiye erişebilme, küreselleşen dünyada rekabet edebilme ve hayatta kalabilmenin anahtarıdır (Bozkurt, 2014, s. 601). Bu bağlamda, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“Mobil cihazlar öğrenme hızını artırır, hızlandırır. Kolaylaştırır. Serbestlik sağlar. Özgürlük sağlar bize. Yer ve zaman önemli değildir çünkü hepimizin telefonu var. Herkesin elinde İnternet var, telefon var.” (Ata)

“Bir şeyi merak ettiğimiz anda bulabiliyoruz İnternette. 7/24 öğrenme imkanımız var telefonlarla, bilgisayarlarla, tabletlerle. Hepimizin elinin altında teknolojik aletler var.” (Ata)

“Mobil cihazlar artık hayatımızın her yerinde. Bu, tabii ki, insanların öğrenme yetisini etkiliyor.” (İsmail Hakan)

“Bilgiye ulaşma konusunda da mobil cihazlar daha kolay ulaşmamızı, daha hızlı ulaşmamızı sağlıyor.” (Yaren)

“Teknoloji sayesinde istediğiniz zaman öğrenebilirsiniz. 7/24 öğrenme imkanı sağlıyor bize teknoloji.” (Yaren)

“Taşınabilir oldukları için, bilgiye ulaşmada kolaylık sağladıkları için çok faydalı olduğunu düşünüyorum. Bilgiye ulaşımı kolaylaştırıyor, hızlı öğrenmeyi sağlıyor mobil cihazlar.” (Kerem)

“Mobil cihazların öğrenme üzerindeki etkisi, her zaman elimizin altında olduğu için erişimi kolaylaştırır, hızlandırır ve serbestlik sağlar.” (Ahmet)

“Mobil cihazlar herkesin elinde olduğu için ve taşınabilir olduğu için öğrenme konusunda gayet faydalı çünkü insanlar istediği yer ve istediği zamanda bunlara kolayca erişebilir.” (Erdem)

4.3.1.5. Öğrenme kapasitesi bağlamındaki bulgular

“21. yüzyılda, dünya birbirine bağlı ve daha karmaşık bir hale gelmiştir. ... Böyle birbirine bağlı bir ortamda, ... bütün öğrenenlerin yeni fikirler, yeni ürünler ortaya koyması ve yenilikçi olması gereklidir. ...” (Şahin, 2012, s. 438). Bu ifade, öğrenmenin günümüzde ne kadar önemli bir kavram olduğunu göstermektedir çünkü fikir, bilgi veya ürün ortaya koyabilmek için ön gereklilik öğrenmedir. Bir kişinin her şeyi bilmesi mümkün değildir, ancak bilmediğini öğrenebilmesi mümkündür. Bugün bilinen önemlidir ancak yeni bilgiler öğrenilme daha önemlidir. Yeni teknolojiler, bilginin çabuk üretilmesine olanak sağlamış, ancak bilginin ömrünün kısalmasına neden olmuş ve bilgiye ulaşmayı bilginin kendisinden daha önemli hale getirmiştir (Bozkurt, 2014, s. 601). Bu bağlamda, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“Teknolojik aletler, bildiğiniz gibi, çok kolay kullanılabiliyor artık çünkü herkesin elinde var ve bilgiye kolay erişebiliyoruz bu sayede. İstedığımız bilgiyi anında elde edebiliyoruz. Anlık, hemen... Bir şeyi merak ettiğimiz anda saniyede bulabiliyoruz İnternette. 7/24 öğrenme imkanımız var telefonlarla, bilgisayarlarla, tabletlerle. Hepimizin elinin altında teknolojik aletler var.” (Ata)

“Teknoloji sayesinde bilgiye daha kolay erişebiliyoruz. Daha fazla bilgiye ulaşabiliyoruz. İsteddiğimiz bilgiyi, istediğimiz yerde bulabiliyoruz. Farklı konular hakkında bilgi sahibi olabiliriz. Onun haricinde, teknoloji sayesinde istediğiniz zaman öğrenebilirsiniz. 7/24 öğrenme imkanı sağlıyor bize teknoloji.” (Yaren)

“Teknoloji ile ulaşabileceğimiz çok fazla bilgi var ve eleştiri yaparak doğru bilgiye ulaşmamızda bize yardımcı oluyor. Bilgiye kolay ulaşabilmeyi sağlıyor.” (Kerem)

“Tabii ki bilgiler her zaman elimizin altında... Öğrenebiliyoruz, ama eskisi gibi, eski çağlardaki gibi ezberlememize gerek yok çünkü mobil cihazlar devamlı yanımızda... Herhangi bir bilgiye anlık olarak ulaşabiliriz.” (Ahmet)

“Bilme kapasitesini kolaylaştırır. Akılda tutulmasını birazcık zorlaştırır. Kolayca erişilebildiği için insanların kafasında çok fazla yer edinmesine gerek yok. Ne zaman nerede isterlerse tekrar ulaşabilirler. Yedi gün yirmi dört saat yine istediğiniz herhangi bir yerde açıp öğrenebilirsiniz.” (Erdem)

4.3.1.6. Bağlantıları görebilme bağlamındaki bulgular

Dijital bilgi çağında, bilgi miktarının artması ve kaynakların çeşitlenmesi, bilgiye nereden ve nasıl erişilebileceğinin bilinmesini ve erişilen bilginin nitelikli ve güncel olup olmadığının anlaşılabilmesini gerekli kılmaktadır. Öğrenebilme kapasitesi bilinenden daha önemlidir. Öğrenilenlerin, ihtiyaca uygunluk, güncellik, doğruluk gibi süzgeçlerden geçirilmesi, günümüz öğrenenlerinin öğrenme süreçlerinde oldukça önemlidir. Bu noktada eleştirel düşünme, değerlendirme, yorumlama becerilerine sahip olmanın çağdaş öğrenmenin gereklilikleri olduğu söylenebilir. Bu gereklilikleri birlikte düşündüğümüzde ise öğrenme süreçlerinde mantığın ön planda olması gerektiği ifade edilebilir. Siemens (2005, s. 11) öğrenilenler arasındaki bağlantıları görebilme hakkında şunu ifade etmektedir:

Mantık, öğrenme sürecinde bir temel taşıdır. Bildiklerimizin (ve öğrendiklerimizin) çoğu, düşünme ve yansıtmanın ürünüdür. ... Düşünme süreci, öğrenme ağlarının düzenlenmesini ve yapılandırılmasını kapsamaktadır. Yansıtıcı bir aktivite olarak mantık, düğümlerden ağlar oluşturabilmek için zaman sağlayabilir. Ağlar bilinçli hareket edilmeden de oluşturulabilir, ancak süreç aslında odaklanmış düşünme ile yönlendirildiğinde gelişir. ...”

Denilebilir ki, öğrenilenler arasındaki bağlantıları görebilmek için mantıklı hareket etmek ve öğrenilenleri süzgeçten geçirmek önemlidir. Bu bağlamda, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“İnternette birçok bilgi var. Önce süzgecimizden geçirmek gerekiyor bu bilgileri. Aldığımız bilgileri yorumlamamız gerekiyor, direk almamız gerekiyor.” (Ata)

“İnternet ortamında çok fazla bilgi, çok fazla kaynak var. Bilgiye ulaşabileceğimiz birçok yol var. Bir konu hakkında birçok farklı bilgi görüyoruz ve bunların hangisinin doğru hangisinin yanlış olduğunu düşünme-değerlendirme becerisi, yorumlama becerisi sağlıyor bize İnternette farklı bilgilerin olması. Ayrıca, gördüğümüz bilgilerin hangisinin doğru hangisinin yanlış olduğunu ayırt edebilme becerisi sağlıyor bize. Aynı zamanda, eleştirel bakış açısı sağlıyor.” (Yaren)

“Aynı konuda farklı kaynaklardan edinilen bilgileri karşılaştırarak doğru bilgiyi ayırt edebiliriz. Bilgiyi ayırt ederek, eleştirerek, yorumlayarak doğru bilgiye ulaşabiliriz.” (Kerem)

4.3.1.7. Doğru ve güncel bilgi bağlamındaki bulgular

Günümüzde bilgi daha kısa sürede üretilebilen ve paylaşılabilen bir nitelik kazanmıştır, ancak kısa sürede üretilen ve paylaşılan bilginin geçerlilik süresi de kısalmıştır. Artık öğrenenler için sadece “ne” ve “nasıl” öğrenmeliyim sorularının yanında bilgiye “nereden” erişebilirim sorusunu sormak da gereklidir (Darrow, 2009, s. 4). Bu sorulara bir öğrenenin sürekli olarak kendine sorması gereken sorulardır çünkü günümüzde bilginin yaşam ömrü kısalmıştır. Bugün öğrendiğimiz yarın geçersiz hale gelebilir. Gonzalez (2004, s. 2) bilginin ömrü ile ilgili şu ifadeleri kullanmaktadır:

“... Bilginin ömrü bilginin edinildiği zaman ile geçerliliğini kaybettiği zaman arasındaki süredir. Günümüzde bilinenlerin yarısı 10 yıl önce bilinmiyordu. Dünyadaki bilgi miktarı son 10 yılda ikiye katlanmıştır ve Amerikan Eğitim ve Dokümantasyon Topluluğu’na göre her 18 ayda ikiye katlanmaktadır. ...”

Bağlantıcı öğrenme kuramına göre, öğrenen bilgilerin bilgiye erişim yollarını bulabilmeli ve bilginin niteliğini, ihtiyacına uygunluğunu, doğruluğunu ve geçerliliğini tespit edebilmelidir. Tüm bağlantıcı öğrenme etkinliklerinin amacı doğru ve güncel bilgiye erişimdir. Bu bağlamda, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“Sonuçta bilgiler de eskiebiliyor. Sürekli, zaten teknolojik bir çağdayız, yeni bir şeyler çıkıyor, bilgi sürekli güncelleniyor. Sürekli geliştiriliyor herhangi bir şey. En ufak şeyle bile hemen değişebiliyor. Anlık değişiyor ve biz bunları sosyal medyadan, haber sitelerinden,

forum sitelerinden öğrenebiliyoruz. Biz de geliştirebiliyoruz ayrıca, biz de güncelleyebiliyoruz.” (Ata)

“Bilginin güncellenmesi... Aslında bu katılım olayı... Katılım olduğu sürece bilgi güncellenir, yenilenir.” (İsmail Hakan)

“Geçmişte olan bazı doğrular bugün de hala doğru olmuyor olabilir. Güncellenmesi ve yenilenmesi gerekir. Taze bilgiler her zaman bizi daha ileriye taşır.” (Ahmet)

4.3.1.8. Karar verme bağlamındaki bulgular

Karar verme sürecinin kendisi bir öğrenme sürecidir. Öğrenenler, neyi, nerede, ne zaman ve nasıl öğrenecekleri konusunda karar verebilmelidir. Öğrenme süreçlerinde, öğrenenin merkezinde yer almaktadır. Bu nedenle, öğrenme süreçlerinde öğrenenlerin kendileriyle ilgili kararları alabilmesi önemlidir. Öğrenme süreçlerinde doğru kararlar alabilme becerisi, öğrenenlere artılar sağlar. Öğrenenler, öğrenme süreçlerinde aldıkları kararlar ile öz-yönelimli öğrenme gerçekleştirebilir ve kendi kararları doğrultusunda öğrenme dünyalarını oluştururlar. Bu bağlamda, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“Öğrenciler neyi, nerde, ne zaman ve nasıl öğrenebileceğine kendi karar veriyor artık. Böyle bir özgürlükleri var. Sonuçta, okulda yapabiliyor bu öğrenme işini, evde yapabiliyor, otobüste giderken, telefonda oynarken, her şekilde öğrenebiliyor.” (Ata)

“Ben nasıl öğrenmek istiyorsam ya da ne zaman öğrenmeyi bırakmak istiyorsam, bunu bırakabilmem gerekiyor. Nasıl öğrenmek istiyorsam öyle öğrenmem gerekiyor.” (İ. Hakan)

“Eğer istediğimiz şeyi istediğimiz yerde öğrenme sorumluluğu bize bırakılırsa öğrenmek bizim için daha kolay olur. İnsanın istediği şeyi öğrenmesi daha kolaydır diye düşünüyorum. Neyi, nerede, ne zaman öğreneceğimize kendimizin karar vermesi daha iyi olur diye düşünüyorum.” (Yaren)

“Yetişkin insanlarız. Neyi öğrenebileceğimizi seçebiliriz. Nasıl öğrenmek istediğimize kendimiz karar verebiliriz. İlgimizi çekmezse bırakabilmeliyiz. İlgimizi çeken konularda kendimizi geliştirebilmeliyiz.” (Kerem)

4.3.2. Mikro-öğrenme yaklaşımı bağlamındaki bulgular

4.3.2.1. Zaman bağlamındaki bulgular

Son yıllarda teknolojinin gelişimi ve bu gelişimin insanlar üzerindeki etkisi öğrenme-zaman ilişkisini etkilemiştir. 21. yüzyıl öncesinde daha uzun zaman alan öğrenme süreci, bilgi iletişim teknolojilerinin ve İnternetin gelişimi ve yaygınlaşması sayesinde önemli oranda kısalmıştır. Dolayısıyla, günümüz öğrenenleri öğrenme için uzun süre ayırmak istememektedir. Bunun nedenleri arasında dikkat süresinin kısalması, teknolojinin hızlı değişimi ve bilgi ömrünün kısalması (Grovo, 2015, s. 3-5) sayılabilir. Makro-öğrenme olarak adlandırılabilir öğrenme süreçleri uzun zaman alırken, mikro-öğrenme süreçleri saniyeler ya da dakikalar sürmektedir (Buchem ve Hamelmann, 2010, s. 5). Öğrenme süreçlerinin ve insanların öğrenme için ayırdığı sürenin azalmasında, hayatın yoğunluğu (iş, okul, aile, vb.) da etkilidir. Günümüz öğrenenleri, günlük hayatlarını aksatmadan öğrenmeyi tercih etme eğilimindedir. Bu durum da öğrenmenin günlük hayatın bir parçası haline gelmesi ve yaşamboyu öğrenmenin yaygınlaşması açısından önem arz etmektedir. Bu bağlamda, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“Bir şeyi merak edebiliyoruz. O an öğrenmek istiyoruz bunu. Hepimiz telefonda, direk İnternette araştırıp bulabiliyoruz. Sadece okula bağlı olmuyoruz bilgiyi bulmak için, herhangi bir kütüphaneye bağlı olmuyoruz. Öğrenmeyi hayatın parçası haline getiriyoruz bu şekilde. Her zaman, her yerde öğreniyoruz.” (Ata)

“Öğrenme dediğimiz şey hayatın her yerinde var. Günlük yaşamın her yerinde – otobüse olsun, evimizde olsun – herhangi bir sıkıntı yaşamadan öğrenmeyi kolayca sağlayabiliyoruz. Dediğim gibi, öğrenme hayatın içinde, yani her yerinde var.” (İ. Hakan)

“Yer ve zaman kısıtlaması olmadan istediğimiz zaman öğrenebiliriz. Boş bir zamanda zamanımızı dolduracak şekilde öğrenebiliriz. Serbestlik sağlar. Günlük yaşamı aksatmadan öğrenmemize yardımcı olur. Öğrenciyi hemen bilgiye ulaştırabilir.” (Kerem)

“Öğrenciyi ve öğrenmeyi nasıl etkiler? Okul dışındaki günlük hayatımızda da öğrenmeye yer vermemizi sağlar. Herhangi bir boşluğumuzu, boş anımızı öğrenmeyle geçirebilmemizi sağlıyor.” (Ahmet)

4.3.2.2. İçerik bağlamındaki bulgular

Öğrenenlerin, öğrenme sürecine etkili ve verimli bir şekilde katılabilmesi için, öğrenenlere hitap edecek, iyi tasarlanmış, anlamlı, görsel ve işitsel öğeler barındıran içeriklerin hazırlanması ve sunulması önemlidir. Mikro-öğrenme bağlamında düşünüldüğünde ise, bahsedilen içerik özelliklerinin yanına bazı farklı nitelikler eklenmelidir (Grovo, 2015, s. 5):

- *Erişilebilir:* Öğrenme içeriğine akıllı telefon, dizüstü bilgisayar, tablet bilgisayar gibi farklı araçlardan erişilebilmelidir. Böylelikle öğrenme herhangi bir yer ve zamanda gerçekleştirilebilir.
- *Esnek ve Öğrenen-Yönlendirmeli:* Öğrenme sürecinde, en yavaş öğrenenin hızıyla hareket etmek yerine ders içeriğinde düzenlemelere gidebilir.
- *Modüler:* Öğrenme içeriği modüler olduğunda tasarlama, üretim ve güncelleme kolay olacaktır.
- *Bütüncül:* Mikro-öğrenme, öğrenenin bir konudaki anlayışını derinleştirmek için kapsamlı bir bakış açısı sunmaktadır.
- *Tekrara Dayalı:* Mikro-öğrenmede daha az öneme sahip, tekil parçalara odaklanmadan önce geniş kapsamlı bir bakış açısı edinmeye olanak sağlar.

Mikro-öğrenme içerikleri bağlamında, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“Bu çağda hiçbir insan uzun metinler okumak istemiyor. Yani, onun için zamanı yok; ona ayırabilecek bir zamanı yok hiç kimsenin. Kimse gidip 100 sayfalık bir kitaba bakmaz bir bilgiyi bulmak için. O yüzden, kısa, görsel ve işitsel öğeler çok önemli. Şu an teknolojik hayatta da zaten öyle. Bunların etkileri kalıcı olması, anlaşılabilir olması ve öğrenilmesinin daha kolay olması. Bu bizim için çok önemli. İnsanlar anlatmak istedikleri bir şey resimle anlatabiliyorlar veya bir video çekip anlatabiliyorlar uzun uzun yazmak yerine. Bunlar bizim öğrenmemizi de etkiliyor. Daha hızlandırıyor. Zaman kaybını önüyor.” (Ata)

“Görsel ve işitsel öğeler içeren bilgi parçacıklarının insanların öğrenmesinde daha bir kolaylık sağlayacağına inanıyorum. Eğer bir metin varsa karşımızda, sayfalar dolusu sadece bir konuyu anlatıyor. (Tek) bir konu bize gerçekten sıkıcı olabiliyor bir zaman sonra. Paragraflarca aynı şeyi tekrarlayabiliyorlar. Bundan gerçekten insanlar

sıkılabiliyor ama görsel ve işitsel bir öge olduğu zaman öğrenme daha kalıcı oluyor, daha kolay oluyor.” (İsmail Hakan)

“Kısa, görsel ve işitsel öğeler içeren bilgi parçacıklarının daha etkili olduğunu düşünüyorum. Günümüz insanında sabırsızlık var ve – herhangi bir şeyde, sadece bilgiye ulaşmada değil – herhangi bir şeye hızlı ve kolay ulaşmak istiyoruz.” (Yaren)

“Kısa, görsel ve işitsel içeren bilgi parçacıkları etkilidir çünkü uzun, metine dayalı bilgi kütlelerinde fazlasıyla kelime kalabalığı olacağı için bilgi uçabilir. Kalıcı olmayabilir.” (Kerem)

“Kısa, görsel ve işitsel öğeler içeren bilgi parçacıkları daha kalıcı olur çünkü kısa ve öz şeyleri akılda tutmak kolaydır. Tabii ki bazı insanların görsel ve işitsel hafızaları daha kuvvetli olduğu için öğrenmeyi kolaylaştırır.” (Ahmet)

“Kısa, görsel ve işitsel öğeler içeren bilgi parçacıkları daha da kolaylaştırır çünkü bir insanın aynı anda bir şeyi dinleyip ve onun yapılışını görmesi çok fazla yer kaplar. Bu, akılda kalır. Ayrıca, öğrenilmesi metinde, paragrafta istediğin bilgiyi aramaktan daha kolay olduğu için çok rahat öğrenebilirler.” (Erdem)

4.3.2.3. Öğretim programı bağlamındaki bulgular

Mikro-öğrenme yaklaşımı, öğrenme programı kavramını geleneksel öğrenme yaklaşımlarına göre daha farklı ele almaktadır. Geleneksel öğrenme yaklaşımlarında öğrenme yapılandırılmış, doğrusal ve öğreten-yönlendirmelidir. Geleneksel öğrenmede, öğrenme süreci başlamadan hedefler belirlenir, planlar yapılır, öğrenme süreci birbirini izleyen ve belirli bir yönde ilerleyen konulardan oluşur (programdan sapmalar ya da aksamalar sorunlar oluşturabilir) ve öğretim programının belirleyicisi ve yönlendiricisi öğretendir. Genellikle, öğrenen ve öğretenin aynı yer ve zamanda bir arada olması beklenir. Aynı zamanda, bilgi kütleler halinde sunulur ve öğrenenin kısa sürede çok şey öğrenmesi beklenir. Bu durum öncelikle açık ve uzaktan öğrenme ile zıt bir durum oluşturmaktadır. Açık ve uzaktan öğrenmede, yer ve zaman serbestliği önemlidir. Öğrenen istediği yer ve zamanda öğrenmeyi gerçekleştirebilir. Ayrıca, öğrenme süreci genellikle tam-yapılandırılmış değildir. Öğrenen(ler)in ilgileri, istekleri, hedefleri, hazırbulunuşlukları ve beklentileri gibi değişkenler doğrultusunda süreç içerisinde şekillenir. Mikro-öğrenme, öğrenenlerin istedikleri yer ve zamanda öğrenebilmelerine,

bilgi parçacıkları ile kısa zamanlı öğrenebilmelerine olanak tanımaktadır. Dolayısıyla, mikro-öğrenme ile öğrenmeyi hayatın bir parçası haline getirebilmek mümkündür. Bu bağlamda, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“Kişi her zaman her yerde öğrenebilir. Mesela en ufak bir bilgiyi bile, en ufak bir detayı bile öğrenebilir istediği her yerde.” (Ata)

“İstediği zaman öğrenmeyi, hızlı öğrenmeyi, istediği her yerde – otobüste, evinde – yani herhangi bir zaman sıkıntısı olmadan insanlar bilgiyi kolayca edinebiliyor.” (İ. Hakan)

“İstediğimiz bilgiyi, istediğimiz yerde bulabiliyoruz. Farklı konular hakkında bilgi sahibi olabiliriz. Bir konu hakkında bir araştırma yaparken, İnternette gördüğümüz başka konular hakkında da bilgi sahibi olabiliriz aynı zamanda.” (Yaren)

“Tabii ki bilgiler her zaman elimizin altında... Öğrenebiliyoruz, ama eskisi gibi, eski çağlardaki gibi ezberlememize gerek yok çünkü mobil cihazlar devamlı yanımızda... Herhangi bir bilgiye anlık olarak ulaşabiliriz.” (Ahmet)

“Sadece okula bağlı olmuyoruz bilgiyi bulmak için, herhangi bir kütüphaneye bağlı olmuyoruz. Öğrenmeyi hayatın parçası haline getiriyoruz bu şekilde. Her zaman, her yerde öğreniyoruz.” (Ata)

“Öğrenme dediğimiz şey hayatın her yerinde var. Öğrenmek için kendimizi sıkmamıza, öğrenmek için bir yere gitmemize, birine danışmamıza gerek kalmıyor. Günlük yaşamı herhangi bir şekilde aksatmıyoruz. Günlük yaşamın her yerinde – otobüse olsun, evimizde olsun – herhangi bir sıkıntı yaşamadan öğrenmeyi kolayca sağlayabiliyoruz.” (İ. Hakan)

“Ben Voscreen uygulamasını okul dışında kullandım. Çok yorucu bir günün ardından bile, yatağa girdiğimde izleyebildim videoları. Bu bana özgürlük verdi. Bilgiyi öğrenmede özgür olduğumu hissettim. Sadece okula bağlı kalmak sıkıcı olabiliyor.” (Yaren)

“Çok olumlu etkiler çünkü yer ve zaman kısıtlaması olmadan istediğimiz zaman öğrenebiliriz. Boş bir zamanda zamanımızı dolduracak şekilde öğrenebiliriz. Serbestlik sağlar. Günlük yaşamı aksatmadan öğrenmemize yardımcı olur.” (Kerem)

“Okul dışındaki günlük hayatımızda da öğrenmeye yer vermemizi sağlar. Herhangi bir boşluğumuzu, boş anımızı öğrenmeyle geçirebilmemizi sağlıyor.” (Ahmet)

“İnsan istemediği zaman ne kadar zorlansa da öğrenmeyeceği için bu rahatlığın sağlanması... İsteddiği herhangi bir zaman, ben de bu şey yapayım, bunu biraz daha çalışmam lazım deyip istediği zaman ulaşabilir. Herhangi bir zamanda da ihtiyacı yok. Herhangi bir boş zamanında, otobüste giderken bile boş zamanını değerlendirir ve öğrenmesini ciddiye kolaylaştırır.” (Erdem)

4.3.2.4. Yapı bağlamındaki bulgular

Öğrenme içeriklerinin yapısı öğrenmenin etkili ve verimli hale getirilmesi noktasında önemlidir. Öğrenen-yönlendirmeli öğrenme süreçlerinde çağa uygunluk ve öğrenene hitap edebilecek yapının oluşturulması gereklidir. Günümüzde öğrenenler kısa bilgi parçacıklarını uzun bilgi kütlelerine tercih etmektedir. Dolayısıyla, mikro-öğrenmede yapı “bilgi lokmaları (*knowledge nuggets*)” şeklinde olmalıdır (Hug, 2005, s. 9). Dikkat sürelerinin azaldığı günümüzde, kısa, farklı öğrenme türlerine hitap edebilecek, erişilebilir ve öğrenenleri öğrenme içerisinde tutabilecek bir yapı oluşturulmalıdır. Mikro-öğrenmede yapının iki önemli özelliği vardır: elverişlilik (*convenience*) ve taşınabilirlik (*mobility*) (Golwalkar, 2014, s. 4). Mikro-öğrenmenin yapısı kısa süreli olduğu için hayatla kolaylıkla bütünleştirilebilir. Bu bütünleşme durumu Gassler vd. (2004, s. 2-3) tarafından “Bütünleşik Mikro-Öğrenme (*Integrated Micro-Learning*)” olarak ifade edilmiştir. Mikro-öğrenmenin bir diğer önemli özelliği olan taşınabilirlik ise “her zaman her yerde (*ubiquitous*)” öğrenmeyi ifade etmektedir ve bu yönüyle mikro-öğrenme bağlantıcı öğrenme kuramı birbiri ile uyumludur. Bu bağlamda, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“Kısa, görsel ve işitsel öğeler çok önemli. Şu an teknolojik hayatta da zaten öyle. Bunların etkileri kalıcı olması, anlaşılabilir olması ve öğrenilmesinin daha kolay olması. Bu bizim için çok önemli. İnsanlar anlatmak istedikleri bir şey resimle anlatabiliyorlar veya bir video çekip anlatabiliyorlar uzun uzun yazmak yerine.” (Ata)

“Eğer bir metin varsa karşımızda, sayfalar dolusu sadece bir konuyu anlatıyor. Bundan gerçekten insanlar sıkılabilir ama görsel ve işitsel bir öğe olduğu zaman öğrenme daha kalıcı oluyor, daha kolay oluyor. Örneğin, Voscreen uygulamasında birçok video var. Bu videolar gerçekten eğlenceli ve kısa videolar. Videoların kısa olması, öğrenmeyi daha da kolaylaştırıyor.” (İsmail Hakan)

“Kısa, görsel ve işitsel içeren bilgi parçacıkları etkilidir çünkü uzun, metine dayalı bilgi kütlelerinde fazlasıyla kelime kalabalığı olacağı için bilgi uçabilir.” (Kerem)

“Kısa, görsel ve işitsel öğeler içeren bilgi parçacıkları daha kalıcı olur çünkü kısa ve öz şeyleri akılda tutmak kolaydır.” (Ahmet)

4.3.2.5. Süreç bağlamındaki bulgular

Mikro-öğrenme süreci modülerdir, modüller birbirine bağlıdır ve devamlılık gösterir, günceldir, durumsaldır ve bütünleşiktir, tekrarlamalıdır öğreneni süreç içinde tutmayı hedeflemektedir (Hug, 2005, s. 10). Aynı zamanda, çağın gerekleri düşünüldüğünde, öğrenme sürecinin çoğunlukla bilgi ve iletişim teknolojileri üzerinden ilerlemesi kaçınılmazdır. Özellikle mobil cihazlar çağımızın öğrenme süreçlerinde en önemli ve yaygın araçları olma özelliğine sahiptir çünkü hızlı ve kolay öğrenmeye olanak sağlamaktadırlar. Bu bağlamda, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“Mobil cihazlar öğrenme hızını artırır, hızlandırır. Kolaylaştırır.” (Ata)

“Öncelikle mobil cihazlar hayatımızın birçok alanında kullanılan şeyler... Herhangi bir şeyde mobil cihazları kullanıyoruz ve (mobil cihazlar) birçok şeyi kolaylaştırıyor, birçok şeye hızlı ulaşmamızı sağlıyor. Bilgiye ulaşma konusunda da mobil cihazlar daha kolay ulaşmamızı, daha hızlı ulaşmamızı sağlıyor.” (Yaren)

“Bilgiye ulaşımı kolaylaştırıyor, hızlı öğrenmeyi sağlıyor mobil cihazlar.” (Kerem)

“Mobil cihazlar her zaman elimizin altında olduğu için erişimi kolaylaştırır, hızlandırır ve serbestlik sağlar.” (Ahmet)

4.3.2.6. Ortam bağlamındaki bulgular

Mikro-öğrenmede ortam yüz yüze, tekli medya veya çoklu medya araçlarının kullanıldığı ortamlar olabilir. Yani, öğrenen yer ve zaman konusunda kısıtlı değildir. Bu durum, öğrenmenin günlük hayatın bir parçası haline getirilmesi açısından önemlidir ve açık ve uzaktan öğrenmenin öğrenme için ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Mikro-öğrenme, öğrenenin günlük hayatına bütünleşik olduğu için ayrı öğrenme seanslarına gerek bırakmayan bir paradigma değişimidir ve mobil araçlara mükemmel derecede uygundur (<https://blog.capterra.com/future-learning/>, Erişim Tarihi: 6 Ağustos 2017). Bu bağlamda, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“Yer ve zaman önemli değildir çünkü hepimizin telefonu var. Herkesin elinde İnternet var, telefon var. Kişi her zaman her yerde öğrenebilir.” (Ata)

“İnternet herkesin elinde olan bir şey... Önceki zamanlardan bahsederseniz, atıyorum, kütüphaneye gitmek hem yorucu oluyordu hem zahmetli oluyordu. Kimi zaman para da gerektirebiliyordu. İnternette, mobil cihazlardan bilgiyi öğrenmek çok daha kolay, çok daha zahmetsiz...” (Yaren)

“İstediğimiz bilgiyi anında elde edebiliyoruz. Anlık, hemen... Bir şeyi merak ettiğimiz anda saniyede bulabiliyoruz İnternette. 7/24 öğrenme imkanımız var telefonlarla, bilgisayarlarla, tabletlerle. Hepimizin elinin altında teknolojik aletler var.” (Ata)

4.3.2.7. Öğrenme şekli bağlamındaki bulgular

Hug’a (2005, s. 9) göre, mikro-öğrenme sürecinin farklı özellikleri vardır: tekrara dayalı, etkinliğe dayalı, yansıtıcı, faydacı, kavramsalıcı, yapılandırmacı, bağlantıcı, davranışçı, örneklerle, görevlerle veya alıştırmalarla öğrenmeye dayalı, hedef veya sorun odaklı, eyleme dayalı öğrenme, sınıf içi öğrenme, işbirlikli öğrenme, bilinçli veya bilinçsiz öğrenme, vb.

Farklı özellikleri bünyesinde barındıran mikro-öğrenme, günümüz öğrenenleri için uygun bir yaklaşımdır. 21. yüzyılda öğrenme anlayışında değişimler yaşanmıştır. Öğrenme, eskiden olduğu gibi kitaplardan bilgi edinmekten ibaret değildir. Öğrenenlerin farklı bilgi kaynaklarına erişebilmesi, bu kaynaklardan ihtiyaç duyduğu bilgiyi elde edebilmesi, öğrendiklerini eleştirel bakış açısıyla değerlendirebilmesi, sorun çözme odaklı öğrenmeyi sağlayabilmesi gereklidir. Bütün bunların yanında, öğrenenlerin kendi öğrenme süreçlerini yönetebilmesi ve öğrenme süreçleriyle ilgili kararlar alabilmesi de çağdaş öğrenenlerin sahip olması gereken özellikler arasındadır.

Bu bağlamda, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“Öğrenciler neyi, nerde, ne zaman ve nasıl öğrenebileceğine kendi karar veriyor artık. Böyle bir özgürlükleri var.” (Ata)

“Ben öğrenmeyi sorumluluk alarak, kendi fikirlerim doğrultusunda gerçekleştiriyorum.” (İsmail Hakan)

“İstedığımız şeyi istediğimiz yerde öğrenme sorumluluğu bize bırakılırsa öğrenmek bizim için daha kolay olur. İnsanın istediği şeyi öğrenmesi daha kolaydır diye düşünüyorum. Neyi, nerede, ne zaman öğreneceğimize kendimizin karar vermesi daha iyi olur diye düşünüyorum.” (Yaren)

“İlgilendiğim bir şeyi öğrenmek isterken daha hevesli oluyorum, fakat okul gibi dayatma olan bazı şeyleri öğrenmek canım istemiyor açıkçası.” (Ahmet)

“Öğrencinin kendi öğrenme sürecinde sorumluluk alması onu daha çok geliştirir. Az önce de söylediğim gibi, hiç kimseye iteleyerek, zorlayarak hiçbir şey öğretemezsin. Ancak, insanın ona karşı bir ilgisi varsa, içinden geldiği zaman öğreneceği için, nerde, ne zaman, nasıl öğreneceğine kendi karar verir. Kendini daha kolay geliştirebilir.” (Erdem)

4.3.3. Voscreen Uygulamasına İlişkin Bulgular

4.3.3.1. Yabancı dil derslerinin Voscreen ile desteklenmesi

Okullarımızdaki yabancı dil eğitimi öğrenenlerin yabancı dil düzeylerini artırmak için yeterli değildir ve bunu öğrenenlerin okul dışında kullanabilecekleri araçlar sunarak sağlayabiliriz (Taylan, 2018, s. 60). Ülkemizde, ilkokuldan itibaren öğrenenlerin bir sınav baskısı altında oldukları bir gerçektir ve öğrenenler bütün aşamaları sınavlarda başarılı olmaya odaklanarak geçirmektedir. “Çoktan seçmeli öğrenenler” olarak adlandırılacak öğrenen grubu ise kendini ifade etmeyi, farklı bakış açılarına sahip olmayı ve birden fazla doğrunun olabileceğini kabul etmeyi gerektiren yabancı dil öğrenmede zorlanabilmektedir. Bunun yanı sıra, ülkemizdeki öğrenenlerin sınıf ortamı dışında yabancı dil konuşmak zorunda olmamaları da önemli bir etkidir. Öğrenenleri sınıf ortamı dışında, açık ve uzaktan kullanabilecekleri materyaller, programlar ve

uygulamalar ile desteklemek ise günümüzde yerine getirilmesi gereken önemli görevlerdendir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Eğitimde feda edilecek bir fert yoktur." sözünden hareketle, öğrenenlerin öğrenme sürecinden en üst faydayı elde etmesi sağlanmalıdır. Yabancı dil özelinde düşünüldüğünde, öğrenenlere ders dışında kullanabilecekleri açık ve uzaktan eğitim araçlarını sağlamak daha kolaydır. Öğrenenlerin sınıf ortamı dışında yabancı dil ile daha çok meşgul olması sağlanabilirse, ülkemizdeki yabancı dil öğrenme düzeyi artacaktır. Yabancı dil öğrenmek sınavlarda sorulara cevaplar vermektense ibaret değildir. Hedef, yabancı dili anlayabilen ve konuşabilen nesiller yetiştirmektir ve bu hedefe ulaşmak için hayatın her alanında kullanılan teknolojilerden faydalanmak gereklidir (Taylan, 2018, s. 61). Yabancı dil derslerinin Voscreen uygulaması ile desteklenmesi bağlamında, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

"Bence kesinlikle kullanılması lazım... Tüm öğrencilerin... Hatta bunun üniversiteden değil, liseden-ilkokuldan başlaması lazım bence çünkü telaffuz sorunu var Türkiye'de. O filmlerden, dizilerden çok rahat bir şekilde öğrenebiliyoruz telaffuzunu, kelime anlamını."
(Ata)

"Mesela, sınavlarda Listening (bölümlerinde), dinleme kısımlarında gerçekten başta zorlanıyordum. Ama bu uygulamayı gördükten sonra, kullanmaya başladıktan sonra, bu benim için gerçekten kolay hale gelmeye başladı. Voscreen'in dinleme anlamada gerçekten fayda sağladığını düşünüyorum. Videolar kısa olduğu için eğlenceli oluyor. İnsanları sıkıtmıyor. Yani bence mutlaka Voscreen uygulaması kullanılmalı diye düşünüyorum."
(İsmail Hakan)

"Yararlı olabileceğini düşünüyorum çünkü kısa videolar ve öğrencilerin sıkılmayacağı videolar... Filmler, uzun şeyler ya da metinler sıkıcı olabiliyor. Voscreen bize kısa videolar sunuyor ve sıkılmadan, eğlenceli bir şekilde öğrenebilmemizi sağlıyor."
(Yaren)

"Bence yer verilmelidir çünkü dinleme ve anlama yeteneğini geliştiriyor Voscreen. Farklı aksanlarda dinleme imkanı buluyor (kişiler). Bu yüzden hem konuşma-dinleme, çevirebilme yeteneklerini geliştirebilmek için Voscreen uygulaması kullanılmalıdır."
(Kerem)

"Tabii ki olabilir çünkü buradaki hocalarımızın çoğu Türk asıllı ve her ne kadar iyi olsalar da anadili gibi konuşamıyorlar. Ancak, Voscreen uygulamasıyla filmlerde anadili olarak İngilizce konuşan insanları duyabiliyoruz."
(Ahmet)

“Voscreen’de farklı dillerde, mesela ne bileyim herhangi bir İspanyol’dan, Hintli’den, Arap’tan, Fransız’ın ağzından İngilizcenin duyulması, farklı kişilerden duyulması daha da kolaylaştırır. O yüzden yer verilmelidir.” (Erdem)

4.3.3.2. Voscreen uygulamasının dil becerileri üzerindeki etkisi

Voscreen uygulaması, yabancı dil öğrenen bireylerin dinleme, anlama, telaffuz ve kelime hazinesi gibi farklı yönlerini geliştirmeyi hedefleyen bir uygulamadır. Film, dizi veya TV programlarından alınan kısa video gösterimleri ile dil öğrenmeyi daha etkili, verimli ve ilgi çekici hale getirmeyi hedeflemektedir. Ayrıca, öğrenenlerin sınıf ortamı dışında yabancı dil (İngilizce) ile meşgul olmalarını sağlayan bir uygulamadır. Videoların kısa olması yabancı dil öğrenmeye yeni bir yaklaşım sağlamış (Taylan, 2018, s. 60) ve ülkemizde ilkokuldan itibaren yabancı dil dersleri alan ancak yine de yeterli iletişim becerilerine sahip olamayan (Paker, 2012, s. 89) öğrenenlere katkı sağlayacak bir uygulama olarak ortaya çıkmıştır. Voscreen uygulamasının dil becerileri üzerindeki etkileri bağlamında, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“Gerçekten, dinleme ve anlama daha iyi oldu. Kesinlikle kelime bilgisi de artırıyor. Anlama yeteneğimiz zaten gelişiyor. Kelime ve yapıların kullanımı... Kalıpların kullanımı...” (Ata)

“Dinlemeyi ve anlamayı kolaylaştırdı. Yeni bir dil öğreniyorsunuz. Yeni bir dilde terimler vardır, ne bileyim, Türkçede atasözleri gibi söyleyişler vardır, kalıp cümleler vardır. Bu kalıpların ne demek olduğunu ya da nasıl telaffuz edildiğini anlamamız daha kolay hale geliyor.” (İsmail Hakan)

“Çevirebilme yeteneğini geliştirdi. Kelimelerin nerelerde nasıl kullanıldığını, aksanları anlama becerisini geliştirdi.” (Kerem)

“Ben 3 senedir Voscreen kullanıyorum. Dinleyip yorumlayabiliyorum. Bir de onu İngilizceden Türkçeye çevirebiliyorum. Dikkat de gerektiriyor zaman kısıtlaması olduğu için. Bence gayet faydalı bir uygulama...” (Ahmet)

4.3.3.3. Voscreen uygulamasının yabancı dil öğreniminin devam ettirilmesine etkisi

Yükseköğretim kurumlarının hazırlık sınıflarındaki yabancı dil (İngilizce) öğrenimi bittiğinde öğrenenler sıklıkla dilden uzaklaşmaktadır. Fakültelerine devam eden öğrenenlerin öncelikleri ve gereksinimleri değişmekte ve bu durum da öğrenenlerin yabancı dil becerilerinin gerilemesine neden olmaktadır. Öğrenenlerin meşguliyeti artmaktadır ve yabancı dil becerilerini geliştirmeye yeterli zaman bulamamaktadırlar. 21. yüzyıl öğrenenlerinin mobil cihazlarla – özellikle akıllı telefonlarla – ilişkisi göz önüne alındığında Voscreen öğrenenlerin yabancı dil öğrenimini devam ettirebilmesi için kullanışlı bir uygulamadır. Öğrenenlerin İnternet bağlantısı olan her yerde ve her zamanda kullanabilecekleri bir uygulama özelliğine sahiptir. Voscreen uygulamasının yabancı dil öğreniminin devam ettirilmesine etkisi bağlamında, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“Dört sene boyunca İngilizceden uzak kalacağız. Bu uygulama ile en azından kendimiz unutmamaya çalışırız ve unutmayız diye düşünüyorum. Bu uygulama için çok fazla bir zaman ayırmamıza gerek yok. Sonuçta, bir dizi veya film izlediğimiz zaman en az 2-2,5 saatimiz geçiyor. Biz ders çalışmak zorundayız. Fazla bir zamanımız olmayacak. Ancak, Voscreen 10-15 saniyelik, 20 saniyelik videolardan oluştuğu için her zaman her yerde dinleyebiliriz ve İngilizcemizi geliştirebiliriz.” (Ata)

“Bir bilgiyi öğrenmeye çalışıyorsanız, bunu sürekli hale getirmelisiniz ki aklınızda kalsın. Bunu kullanmalısınız. Voscreen uygulaması(nı) da evde, okulda, otobüste, yolda, herhangi bir yerde kullanabileceğim için İngilizcemin geri düşmemesini sağlıyor.” (İsmail Hakan)

“Biz genelde yabancı dil öğrenirken, dersi işliyoruz, bitiyor ve dersten sonra hiçbir şekilde, mecbur olmazsak, bir şey yapmıyoruz dili öğrenme konusunda. Ders çalışmak bize sıkıcı geliyor. Voscreen, öğrencinin okul dışında isteyerek ve sıkılmadan öğrenmesini sağlıyor. İngilizceyi geliştirmek için eğlenceli bir yol olduğunu düşünüyorum.” (Yaren)

“Her an, her zaman ulaşabileceğimiz için yabancı dile ilgiyi artırdığını düşünüyorum. Kısa videolarla öğrettiği için ilgi çekici olduğunu düşünüyorum. Zorlamadan öğrettiği için ilgi çekici olduğunu düşünüyorum.” (Kerem)

“Kullanılabilir çünkü kimsenin buna ekstra bir zaman ayırmasına gerek yok... Herhangi bir boş vaktinde, istediği bir zaman açıp, isterse 1-2 video, isterse baktı gitgide etkileniyor, 100-200 tane bile izleyebilir ardı ardına.” (Erdem)

4.3.3.4. Voscreen uygulamasının güçlü ve zayıf yönleri

Çıkış noktası öğrenenlerin dinleme, anlama, telaffuz ve kelime hazinesi gibi becerilerini geliştirmeyi hedefleyen ve 70ten fazla ülkede 1.7 milyondan fazla kullanıcı olan Voscreen uygulaması, 2016 yılında da Wharton Business School, UPENN (ABD) tarafından düzenlenen bir girişimcilik yarışmasında “En İyi Üçüncü Eğitim Uygulaması” ödülünü kazanmıştır (Taylan, 2018, s. 62). Voscreen uygulamasının yabancı dil öğrenimine önemli katkısı vardır. Kullanıcılar tarafından genellikle güçlü yönleri ifade edilen Voscreen uygulamasının zayıf ya da geliştirilebilecek yönlerinin olması da mümkündür. Bu bağlamda, bireysel görüşmelerde katılımcılardan elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

“Her yerde erişimdir. Her yerde, ortamda dinleyip oradan çözebilmemiz. Evde, okulda, yolda, otobüste, her yerde yani... İstedğim kadar vakit ayırabilirim. Diyelim, 5 dakikalık zamanım var. Boş geçeceğine, video izleyebilirim. İngilizcem için iyi olur. Ondan sonra, istediğim zaman yarıda bırakabilirim, istediğim zaman devam edebilirim.” (Ata)

“Videolar gerçekten çok iyiydi. Seviyeye göre seçebiliyorduk konumuzu. Dilbilgisine göre izleyebiliyorduk. Bu, pozitif bir yönü...” (İsmail Hakan)

“Her yerden izleyebiliyor olmam, istediğim zaman videolara erişebiliyor olmam kesinlikle güçlü yönleri... Kısa kısa videolar olması, sıkılmadan, istediğim kadar vakit ayırarak izlememe yardımcı oluyor. İstedğim zaman bırakıp, istediğim zaman devam edebiliyorum. Bu da güçlü bir yönü... Bunun haricinde, şundan bahsedebilirim: Farklı seviyelere göre, farklı başlıklara göre videolar izleme şansımız var.” (Yaren)

“... Boş vakitleri doldurabilecek bir uygulama... O yönü güçlü... Kısa videolarla, sıkılmadan, eğlendirerek öğrettiği için güçlü olduğunu düşünüyorum.” (Kerem)

“Güçlü yönleri her daim ulaşabiliyoruz. Mobil cihazlara yönelik bir uygulama... Kısıtlaması yok. Her an, her yerde bu uygulamayı bırakabilirim. ...” (Ahmet)

“Bu uygulamada, bütün yapılar düzenli olduğu için sen nasıl bir yapıyı öğrenmek istiyorsan tıklayıp değişik filmlerden, dizilerden, animasyonlardan kesitlerle öğrenebilirsin. Zayıf olarak... bir filmin devamlılığı gibi devamlılık söz konusu olmadığı için insanları sıkabilir. Çok fazla kalamayabilirler. Ama düzenli olması bir güçlü yanı. ...” (Erdem)

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın sonucuna ve yapılabilecek yeni araştırmalar için önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuç

Bu çalışmada, bağlantıcı öğrenme kuramının ve mikro-öğrenme yaklaşımının yükseköğretim kurumlarının hazırlık sınıflarında yabancı dil (İngilizce) öğretiminde uygulanabilirliği araştırılmıştır. Bağlantıcı öğrenme kuramı ve mikro-öğrenme yaklaşımı birlikte ele alınarak oluşturulan çerçevede, ifade edilen kuram ve yaklaşımın temel özelliklerini taşıyan bir yabancı dil öğrenme uygulaması – Voscreen – bir devlet üniversitesinin hazırlık sınıflarında uygulanmıştır. Kullanılan uygulama, öğrenmenin ağlar üzerinde nasıl gerçekleştiğini açıklamayı hedefleyen bağlantıcı öğrenme kuramı ile 21. yüzyıl öğrenenlerine hitap edebilecek mikro-öğrenme yaklaşımının niteliklerini taşımaktadır.

Çalışma kapsamında ulaşılan sonuçlar, ağlar üzerinde öğrenmenin ve mikro-öğrenmenin yabancı dil öğrenme-öğretme süreçlerinde kullanılabilir olduğunu göstermektedir. Çalışmanın kuramsal düzeyinin hazırlanmasında bağlantıcı öğrenme kuramı ile mikro-öğrenme yaklaşımının özellikleri temel alınmıştır. Amaçlı örneklem yoluyla seçilen 6 katılımcıdan elde edilen veriler, bulgular bölümünde bağlantıcılık ile mikro-öğrenme temel özellikleri esas alınarak analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, katılımcıların ağlar üzerinde öğrenmeyi sosyal hayatlarında ve nispeten akademik hayatlarında kullandıkları belirlenmiştir. Ayrıca, mikro-öğrenme yaklaşımı ile öğrenmeyi de kullanılabilir buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Yabancı dil öğreniminde, ağlar üzerinde öğrenmenin ise gelişim açısından faydalı ve etkili olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

İnternet, öğrenenlere eğlenceli, esnek, dinamik, güncel ve öğretici içerikler sunmaktadır. Bu bağlamda, alanyazında da belirtildiği gibi, “dijital yerliler” olarak adlandırılan, dikkat süreleri kısalmış, çoklu görevler yapabilen ve her an her yerde bilgiye erişimi isteyen öğrenenler, keyif ve eğlence sunan öğrenme ortamlarını tercih

etme eğilimindedir. Bu durum, öğrenme süreçlerinin gözden geçirilmesini, öğrenme içerik, etkinlik ve materyallerinin günümüz öğrenen ihtiyaç ve istekleri doğrultusunda hazırlanmasını, görsel ve işitsel öğelere daha fazla yer verilmesini gerekli kılmaktadır. Öğrenme, rutin olmaktan çıkıp hayatla daha bütünleşik hale gelmeli ve öğrenenleri öğrenme sürecinde tutabilecek şekilde tasarlanmalıdır. Bu niteliklere sahip öğrenme içerikleri, etkinlikleri ve materyalleri daha etkin bir şekilde kullanılmalıdır.

Öğrenme ile ilgili kuram ve yaklaşımlar konusunda yeni düşünceler ve bakış açılarının ortaya çıktığını söylemek mümkündür. Bu durum, bilişim teknolojileri ve İnternetin hızlı gelişiminin ve yaygınlaşmasının bir sonucudur. Bilişim teknolojileri ve İnternet sayesinde yabancı dil öğrenmek, birkaç on yıl öncesine göre oldukça kolay hale gelmiştir. Dünyayı büyük bir köy haline getiren bu değişim süreci, dünya üzerindeki eğitim kurumlarının da kendi aralarındaki etkileşimini artırmıştır. Gelişen teknolojik araçlar ve cihazlar ile öğrenenlere sunulan öğrenme materyalleri çeşitlilik kazanmış, farklı öğrenenlere hitap edebilir hale gelmiş ve erişilebilirlikleri artmıştır. Bu gelişmelerin takip edilmesi ve yabancı dil öğrenme süreçlerinde güncel kuram-yaklaşımlardan faydalanılması önem arz etmektedir. Bu yönüyle, bu çalışma yabancı dil öğrenme süreçlerinde güncel kuram ve yaklaşımlardan faydalanmıştır. Çalışma sonuçları ise, yabancı dil öğrenme süreçlerinde yapılabilecekler konusunda, öğretenlere, öğrenenlere ve araştırmacılara yol gösterici bir niteliğe sahiptir.

21. yüzyıl öğrenenleri, istedikleri yerde-zamanda ve anlık olarak bilgiye erişebilmeyi istemekte, çoklu görevler yapabilmekte ve ağlara bağlı yaşamaktadır – ki bu durum öğrenenler için sorunlar meydana getirebilmektedir (Prensky, 2001, s. 3-4). “Dijital yerliler” olarak da adlandırılan 21. yüzyıl öğrenenleri Web 2.0 araçlarını etkili ve verimli bir şekilde kullanabilen, kendi verilerini yönetebilen, farklı kaynaklardan elde ettikleri zengin bilgiyi kendi bilgileriyle bütünleştirebilen ve bu bilgileri başkalarıyla da paylaşma eğiliminde olan kişilerdir (Tonta, 2009, s. 745-746). Bahsedilen bu nitelikler bağlantıcı öğrenme kuramının temelinde de yer almaktadır. Bağlantıcı öğrenme kuramı da ağlar üzerinde öğrenmeyi, öğrenme sürecini yönetebilmeyi, farklı kaynaklardan bilgiye erişebilmeyi ve bilgiyi ağlar üzerinde paylaşabilmeyi esas almaktadır. Bu bağlamda, araştırmada elde edilen bulgular bağlantıcı öğrenme kuramının temel niteliklerini destekler niteliktedir.

5.1.1. Bağlantıcı öğrenme kuramına yönelik sonuçlar

Katılımcıların bağlantıcı öğrenme kuramına yönelik düşüncelerine ilişkin sonuçlar şu şekilde sıralanabilir:

- Günümüz dünyasında, bilgi farklı kaynaklarda bulunmaktadır. Günümüz öğrenenlerinin bilgiyi nereden ve nasıl elde edebileceğini bilmesi önem arz etmektedir. Araştırma katılımcılarının görüşleri incelendiğinde, bilginin farklı kaynaklarda bulunması öğrenenlere gelişime-değişime açık olma, düşünme-değerlendirme ve yorumlama becerilerine katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Ancak, bilginin farklı kaynaklarda bulunmasının bilgi kirliliği de yaratabildiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenenlerin düşünme-değerlendirme ve yorumlama becerilerine sahip olması 21. yüzyıl becerileri arasından “eleştirel düşünme” kavramına atıfta bulunmaktadır. Dünya Ekonomi Forumu’nun 2016 yılında yayımladığı “Future of Jobs Report” adlı raporda, 2020 yılına kadar eleştirel düşünme becerisinin iş hayatında bireylerin ihtiyaç duyacağı beceriler arasında üst sıralarda yer almaktadır (Şekil 5.1). Bu nedenle, öğrenenlerin eleştirel düşünme becerisine sahip olması, profesyonel yaşamlarında avantaj yaratacak bir durumdur.

Top 10 skills

in 2020

1. Complex Problem Solving
2. Critical Thinking
3. Creativity
4. People Management
5. Coordinating with Others
6. Emotional Intelligence
7. Judgment and Decision Making
8. Service Orientation
9. Negotiation
10. Cognitive Flexibility

in 2015

1. Complex Problem Solving
2. Coordinating with Others
3. People Management
4. Critical Thinking
5. Negotiation
6. Quality Control
7. Service Orientation
8. Judgment and Decision Making
9. Active Listening
10. Creativity

Source: Future of Jobs Report, World Economic Forum

Şekil 5.1. Çalışma Hayatında 21. Yüzyıl Becerileri

- Günümüzde, geleneksel öğrenme kurumlarındaki öğretmenler bilginin ana kaynağı değildir. Bilgi farklı kaynaklarda ve ortamlarda (insan dışı ortamlarda) bulunmaktadır. Öğrenenin farklı kaynaklar arasında bağlar kurarak nitelikli bilgiyi ayırt edebilmesi ve öğrendiklerini eleştirel bakış açısıyla değerlendirebilmesi önem arz etmektedir. Araştırma katılımcılarının görüşleri incelendiğinde, katılımcıların bilgiye farklı kaynaklardan ve ortamlardan erişebilmeyi kabul ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenenlerin bilginin kaynağını araştırıp öğrenmeye açık oldukları, ancak bunu yaparken eleştirel düşünmenin gerekli olduğu ulaşılan bir diğer sonuçtur. Araştırma katılımcıları, farklı kaynaklardan bilgi edinmenin hayatlarının bir parçası olduğunu, istedikleri yer-zamanda bilgiye erişimin öğrenmelerini kolaylaştırdığını ve öğrenme süreçlerini kendilerinin yönetebileceğini ifade etmektedir. Bilginin kaynağını, geçerliliğini ve güncelliğini sorgulayabilmek 21. yüzyıl becerileri arasında yer alan “yargılama ve karar verme” kavramlarına atıfta bulunmaktadır (Şekil 5.1.).
- İstenilen yer ve zamanda ağlar üzerinde öğrenmenin gerçekleştirilebilmesi, öğrenenlere kolaylık, esneklik ve zaman kazandırması açısından önem arz etmektedir. Araştırma katılımcılarının görüşleri incelendiğinde, ağlar üzerinde öğrenmenin öğrenenlerin hayatlarının her yerinde olduğu, öğrenme yetilerini etkilediği, bilgiye erişimi kolaylaştırdığı, zaman kazandırdığı ve serbestlik sağladığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuçlar, öğrenmenin bireyin ağlar ve ağlar üzerinde yer alan bilgi kaynaklarıyla etkileşimi sonucu oluştuğunu ifade eden bağlantıcı öğrenme kuramı ile uyumluluk göstermektedir.
- Gelişen teknoloji ile artan bilgi kaynaklarına erişebilmek, bilginin değerinde değişim meydana getirmiştir. Çağımızda, bilgi ve bilgiye erişim hayati değer kazanmıştır. İnsan dışı kaynaklar, özellikle mobil cihazlar, öğrenenlerin bilgiye erişimini kolaylaştırması açısından önem arz etmektedir. Siemens (2005, s. 6), bilginin bir veri tabanında bulunabileceği ve doğru kişiyle doğru zamanda bir araya geldiğinde öğrenmenin gerçekleşeceğini ifade etmektedir. Araştırma katılımcılarının görüşleri incelendiğinde, insan dışı kaynak olarak mobil cihazlardan bahsettikleri görülmüş ve mobil cihazların öğrenmeyi hızlandırdığı, daha zahmetsiz hale getirdiği, serbestlik sağladığı ve anlık öğrenmeye olanak

sağladığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca, 7/24 öğrenme katılımcıların görüşlerinden elde edilen bir diğer sonuçtur. Öğrenme sürecinde zaman ve yer kısıtının ortadan kalkması ve 7/24 öğrenme ifadeleri, yaşamboyu öğrenme ile doğrudan ilişkilidir. Öğrenenleri yaşamboyu öğrenme becerileri ile donatmak günümüzde eğitim kurumlarının ve öğretmenlerin başarması gereken bir niteliktir (Collins, 2009, s. 620).

- Bir kişinin her şeyi bilmesi mümkün değildir, ancak bilmediğini öğrenebilmesi mümkündür. Gelişen teknoloji, bilinmeyen öğrenilmesi noktasında bireylere kolaylık sağlamaktadır. Bilgi ömrünün kısaldığı, geçerliliğini ve güncelliğini kaybedebildiği bir ortamda, öğrenmeye istekli ve açık olmak, öğrenenler için önem arz etmektedir. Bir kişinin her şeyi bilmesi mümkün değildir, ancak bilmediğini öğrenebilmesi mümkündür. Bugün bilinen önemlidir ancak yeni bilgiler öğrenilme daha önemlidir. Günümüzde bilgi çabuk üretilebilmektedir ancak bilginin ömrü kısalmıştır. Bu nedenle, bilgiye ulaşma bilginin kendisinden daha önemli hale gelmiştir. Araştırma katılımcılarının görüşleri incelendiğinde, öğrenenlerin, istedikleri bilgiye anında erişebilmesinin, daha fazla bilgiye erişebilmesinin öğrenme sürecinde önem arz ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, bilgiye anlık erişimin ezber yapmaya gerek bırakmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ancak, bu durumun bilginin akılda tutulmasını zorlaştırdığı da katılımcılar tarafından ifade edilmiştir.
- Artan bilgi miktarı, çeşitlenen bilgi kaynakları ve farklılaşan bilgiye erişim yolları, bilginin niteliğinde değişime yol açmıştır. Öğrenilenlerin ihtiyaca uygunluk, güncellik, doğruluk gibi süzgeçlerden geçirilmesi ve farklı kaynaklardan elde edilen bilgi parçacıkları arasında bağlantılar kurulması önem arz etmektedir. Farklı kaynaklarda yer alan bilginin öğrenen süzgecinden geçmesi, öğrenenlere önemli bilişsel yetiler sağlar. Araştırma katılımcılarının görüşleri incelendiğinde, bu yetilerin yorumlama, düşünme-değerlendirme, ayırt edebilme ve eleştirel düşünebilme olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Bilgi kaynakları arasında bağlantı kurulması, sosyal ağlar teorisi ile de doğrudan ilişkilidir. Sosyal ağ teorisi, ağlar üzerindeki kullanıcılar arasındaki ilişkileri

ifade eder ve bu teoriye göre, ağların yapısı kişisel kullanıcılardan daha önemlidir (Scott, 2017, s. 12-13).

- Günümüzde bilgi daha kısa sürede üretilebilen ve paylaşılabilen bir nitelik kazanmıştır. Öte yandan, kısa sürede üretilen ve paylaşılan bilginin geçerlilik ve güncellik ömrü de kısalmıştır. Dolayısıyla, günümüz öğrenenleri için “ne” ve “nasıl” öğrenmeliyim sorularının yanı sıra, “nereden” öğrenmeliyim sorusuna yanıt verebilmek önem arz etmektedir. Bu noktada, bilgi ve iletişim teknolojileri bilginin üretilmesinde, paylaşılmasında, geliştirilmesinde ve güncellenmesinde önemli bir role sahiptir ve tüm bu bahsedilen süreçleri hızlandırmıştır. Katılımcıların görüşleri incelendiğinde, bilginin eskiyebilen bir olgu olduğu, teknoloji sayesinde kolaylıkla güncellenebildiği, bilginin tazelenmesinin bireylerin katılımı ile gerçekleştiği ve taze bilginin toplumu ileriye götüreceği sonuçlarına ulaşılmıştır. Denilebilir ki, günümüzde dünya küresel bir okul haline gelmiştir ve farklı noktalarda bulunan katılımcıların katkısıyla öğrenme ve bilginin güncellenmesi gerçekleşmektedir.
- Günümüzde öğrenme, teknoloji sayesinde hayatla daha bütünleşik özelliktedir. Öğrenenlerin öğrenme süreçlerinde kendi kararlarını alabilmesi, kendi öğrenme dünyalarını oluşturabilmesi ve kendi öğrenme süreçlerini kendilerinin yönlendirebilmesi önem arz etmektedir. Araştırma katılımcılarının görüşleri incelendiğinde, öğrenenlerin neyi, nerede, ne zaman ve nasıl öğreneceklerine kendilerinin karar vermek istedikleri ve bu kararı ilgi ve istekleri doğrultusunda almak istedikleri sonuçlarına ulaşılmıştır. Katılımcıların genç yetişkinlik döneminde olmaları nedeniyle bu durum normal kabul edilebilir. Ayrıca, kişilerin kendi kararlarını alabilmesi otonomi kavramı ile bağlantılıdır. Öğrenme süreçlerinde otonomi, uzun süreli başarının temel gerekliliklerinden biri olarak ifade edilmektedir (Little, 1996, 7-10). Öz-yönetimli öğrenenler, öğrenmelerinin kontrolünü ellerinde tutar, sorumluluk alabilirler, öğrenme süreçleriyle ilgili kararlar alabilirler ve öğrenmenin nasıl gerçekleştirileceği ile ilgili seçimlerde bulunabilirler. Bunlar, yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören tüm bireylerin sahip olması gereken niteliklerdir. Günümüzde bilgiye sahip olmak ve

bilgiye nereden ve nasıl erişilebileceğini bilmek başarılı olmanın gerekliliklerindedir.

5.1.2. Mikro-öğrenme yaklaşımına yönelik sonuçlar

- Günümüzde, öğrenenler öğrenme için uzun bir süre ayırmak istememektedir. Öğrenenler günlük hayatlarını aksatmadan öğrenmeyi gerçekleştirebilmeyi tercih etmektedir. Bu bağlamda daha kısa sürede gerçekleşebilecek öğrenme etkinliklerinin öğrenme süreçlerine dahil edilebilmesi önem arz etmektedir. Katılımcıların görüşleri incelendiğinde, öğrenenlerin öğrenmek istediklerine anlık olarak erişebilmeyi istedikleri, bunu akıllı telefonlar ve İnternet ile kolaylıkla başarabildikleri, böylelikle öğrenmeyi hayatlarının bir parçası haline getirebildikleri sonuçlarına ulaşılmıştır. İstenilen yer ve zamanda anlık öğrenme (*ubiquitous learning*) kablosuz İnternet teknolojilerinin gelişmesinin bir sonucu olarak yakın zamanda ortaya çıkan ve bu teknolojileri günlük hayatta kullanımı ile bütünleşmesini ifade etmektedir (Hwang vd., 2008, s. 81).
- Öğrenenlerin, öğrenme sürecine etkili ve verimli bir şekilde katılabilmesi için, öğrenenlere hitap edecek, iyi tasarlanmış, anlamlı, görsel ve işitsel öğeler barındıran içeriklerin hazırlanması ve sunulması önem arz etmektedir. Mikro-öğrenme bağlamında düşünüldüğünde hazırlanan içeriğin erişilebilir, esnek, öğrenen yönlendirmeli, modüler, bütüncül ve tekrar dayalı niteliklere sahip olması gereklidir. İçeriğe akıllı telefon, dizüstü bilgisayar, tablet bilgisayar gibi farklı araçlardan erişilebilmelidir. Öğrenme sürecinde öğrenenlere hız ve öğrenmek istediklerini seçebilme konusunda esneklik sağlanmalıdır. İçerik modüler olarak tasarlanmalıdır. Modüler olma içeriğin güncellenmesi konusunda kolaylık sağlar. Öğrenme içeriği, bir konudaki anlayışı derinleştirebilmek için kapsamlı bir bakış açısı sunmalıdır. Ayrıca, tekrara dayalı olma, öğrenilenlerin pekiştirilebilmesi bakımından faydalıdır. Tüm bu bilgiler ışığında katılımcı görüşleri incelendiğinde, öğrenenlerin uzun ve metine dayalı öğrenme süreçlerini tercih etmedikleri ve kısa-görsel-işitsel öğeler barındıran içerikleri tercih ettikleri sonuçlarına ulaşılmıştır. Kısa, görsel ve işitsel öğelerin öğrenmenin kalıcı, anlaşılabilir ve kolay öğrenilebilir olmasını sağladığı elde

edilen bir diğer sonuçtur. Öğrenenler, zaman kaybetmeyi istememektedir ve bilgiye hızlı ve kolay erişmeyi tercih etmektedirler. Bu sonuçlar, mikro-öğrenme ve yaşamboyu öğrenme ile doğrudan bağlantılıdır. Makro-öğrenme olarak ifade edilebilecek öğrenme süreçleri uzun zaman alırken, mikro-öğrenme süreçleri dakikalar ve hatta saniyeler sürmektedir (Buchem ve Hamellman, 2010, s. 5).

- Günümüzde, istediği yer ve zamanda öğrenmeyi sağlayan, tam-yapılandırılmış olmayan ve öğrenenlerin istekleri, ilgileri, ihtiyaçları, hedefleri, beklentileri ve hazırbulunuşlukları gibi değişkenler doğrultusunda şekillendirilebilecek öğretim programlarının hazırlanması önem arz etmektedir. Mikro-öğrenmede yer ve zaman serbestliği önemlidir ve öğrenen istediği yer-zamanda öğrenmeyi gerçekleştirebilmelidir. Öğrenme süreci genellikle tam-yapılandırılmamıştır. Öğrenen(ler)in ilgileri, istekleri, hedefleri, hazırbulunuşlukları ve beklentileri gibi değişkenler doğrultusunda süreç içerisinde şekillenir. Mikro-öğrenme, öğrenenlerin istedikleri yer ve zamanda öğrenebilmelerine, bilgi parçacıkları ile kısa zamanlı öğrenebilmelerine olanak tanımaktadır. Dolayısıyla, mikro-öğrenme ile öğrenmeyi hayatın bir parçası haline getirebilmek mümkündür. Bu bilgiler ışığında katılımcıların görüşleri incelendiğinde benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırmanın katılımcıları, istedikleri yer-zamanda ve günlük hayatlarını aksatmadan öğrenmeyi tercih etmekte ve ilgileri, istekleri, hedefleri, hazırbulunuşlukları, beklentileri gibi değişkenler doğrultusunda öğrenmelerini yönlendirmek istemektedirler.
- Öğrenenlerin dikkat sürelerinin azaldığı günümüzde, kısa, farklı öğrenme türlerine hitap edebilecek, erişilebilir ve öğrenenleri öğrenme süreci içerisinde tutabilecek bir yapının oluşturulması önem arz etmektedir. Öğrenme içeriklerinin yapısı etkili ve verimli öğrenme için önemlidir. 21. yüzyıl öğrenenleri kısa bilgi parçacıklarını uzun bilgi kütlelerine tercih etmektedir ve bu nedenle mikro-öğrenmede yapı “bilgi lokmaları (*knowledge nuggets*)” şeklinde olmalıdır (Hug, 2005, s. 9). Mikro-öğrenmede yapının iki önemli özelliği vardır: elverişlilik (*convenience*) ve taşınabilirlik (*mobility*) (Golwalkar, 2014, s. 4). Bu bilgiler ışığında katılımcıların görüşleri incelendiğinde, kısa bilgi parçacıklarının anlaşılabilir ve kolay öğrenilebilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ayrıca, uzun ve metine dayalı bilgi kütlelerinin yoğunluğu nedeniyle önemli bilginin gözden kaçırılabilceği sonucuna ulaşılmıştır.

- Mikro-öğrenmede ortam yüz yüze, tekli medya veya çoklu medya araçlarının kullanıldığı ortamlar olabildiği için ve bu yönüyle hayatla daha etkili bir şekilde bütünleştirilebildiği için önem arz etmektedir. Öğrenen yer ve zaman konusunda kısıtlı değildir. Bu durum, öğrenmenin günlük hayatın bir parçası haline getirilmesi açısından önemlidir ve açık ve uzaktan öğrenmenin öğrenme için ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Mikro-öğrenme, öğrenenin günlük hayatına bütünleşik olduğu için ayrı öğrenme seanslarına gerek bırakmayan bir paradigma değişimidir ve mobil araçlara mükemmel derecede uygundur (<https://blog.capterra.com/future-learning/>, Erişim Tarihi: 6 Ağustos 2017). Bu bilgiler ışığında katılımcıların görüşleri incelendiğinde, mobil cihazların bir öğrenme ortamı olarak kabul gördüğü ve 7/24 öğrenme imkanı sağladığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca, mobil cihazların öğrenmeyi daha zahmetsiz hale getirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Web 2.0 araçları, İnternet teknolojileri ve mobil cihazlar öğrenenlerin rolünü farklılaştırmış ve bilginin kaynağı olarak insan dışı ortamların kullanılması sonucunu getirmiştir.
- Mikro-öğrenmenin farklı öğrenme türlerine etkili bir şekilde hitap edebilme özelliğine sahip olması önem arz etmektedir. Öğrenme, eskiden olduğu gibi kitaplardan bilgi edinmekten ibaret değildir. Öğrenenlerin farklı bilgi kaynaklarına erişebilmesi, bu kaynaklardan ihtiyaç duyduğu bilgiyi elde edebilmesi, öğrendiklerini eleştirel bakış açısıyla değerlendirebilmesi, sorun çözme odaklı öğrenmeyi sağlayabilmesi gereklidir. Bütün bunların yanında, öğrenenlerin kendi öğrenme süreçlerini yönetebilmesi ve öğrenme süreçleriyle ilgili kararlar alabilmesi de çağdaş öğrenenlerin sahip olması gereken özellikler arasındadır. Bu bilgiler ışığında katılımcıların görüşleri incelendiğinde, öğrenme süreçlerinin sorumluluklarını almak istedikleri, dayatmalardan hoşlanmadıkları ve ilgileri doğrultusunda kendilerini daha kolay geliştirebileceklerini düşündükleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

5.1.3. Voscreen uygulamasına yönelik sonuçlar

Araştırma katılımcılarının görüşleri incelendiğinde, Voscreen uygulamasına yönelik aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- Voscreen uygulaması İngilizce derslerinin desteklenmesi için kullanılabilir.
- Voscreen uygulaması dinleme, telaffuz ve çeviri becerileri konusunda fayda sağlamaktadır.
- Voscreen uygulamasında videolar kısa olduğu için eğlenerek öğrenmeye olanak sağlamaktadır. Videoların kısa süreli olması ve zaman kısıtının olması dikkat gerektirmektedir ve öğrenenlerin odaklanmasını sağlamaktadır.
- Voscreen uygulaması farklı aksanların duyulması bakımından faydalıdır.
- Voscreen uygulaması, kelime zenginliğini artırmak bakımından da faydalıdır.
- Voscreen uygulaması, öğrenenlerin aktif dil öğrenme süreçlerinin dışında (fakültelerine gittiklerinde) dil becerilerini geliştirmek için kullanabilecekleri faydalı bir uygulamadır.
- 21. yüzyıl öğrenenleri eğlenerek öğrenmeyi tercih etmektedir. Voscreen öğrenenlerin İngilizce becerilerini geliştirmeleri için eğlenceli bir yol sunar.
- Voscreen, istenilen yer-zamanda erişilebilir ve ücretsiz bir uygulama olduğu için İngilizce öğrenmeye ilgiyi artırmaktadır.
- Erişilebilirlik, ara verip-devam edebilme, farklı başlıklar altından videolar izleyebilme, video seviyesinin öğrenen tarafından seçilebilmesi, eğlenceli öğrenme olanağı sağlaması, mobil cihazlarda rahatlıkla kullanılabilmesi Voscreen uygulamasının güçlü yönleri olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- Voscreen uygulamasının, öğrenenleri mümkün olduğu kadar çok öğrenilen dile maruz bırakması, öğrenenlerin İngilizce ile ilgili çıkarımlarda bulunmasını sağlaması ve sonuç olarak İngilizcenin kullanımı ile ilgili tecrübe sahibi olmalarına yardımcı olması gibi nedenlerle görev tabanlı öğrenme ile ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- Voscreen uygulamasında hedef öğrenenlerin İngilizceye mümkün olduğunca çok maruz kalmaları ve sonrasında edindikleri bilgiyi iletişim amaçlı kullanmalarındır. Bu bakımdan Voscreen uygulamasının iletişimsel dil öğreniminin gerçekleştirilmesine yardımcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.2. Öneriler

Çalışmada elde edilen bulgu ve sonuçlar doğrultusunda, şu alt başlıklar altında öneriler sunulmaktadır:

- Öğrenenlere Öneriler
- Öğretenlere Öneriler
- Araştırmacılara Öneriler

5.2.1. Öğrenenlere öneriler

- Günümüz öğrenenleri, Web 2.0 araçlarını, sosyal medyayı, mobil cihazları ve bilgi-iletişim teknolojilerini yaygın olarak kullanmaktadırlar. Bu araç ve ortamlar, yabancı dil öğrenmeyi kolaylaştıracak, dil öğrenirken pratik yapmaya olanak sağlayacak içerik, materyal ve uygulama bakımından oldukça zengindir. Öğrenenler, bu yollardan birini veya birkaçını kullanarak dil öğrenme süreçlerini daha verimli hale getirebilirler. Bu çalışmada faydalanılan Voscreen uygulaması, yabancı dil öğrenenlerin, öğrenenlerin dili etkili, verimli ve eğlenceli bir şekilde öğrenebilecekleri uygulamalardan bir tanesidir. Günümüz öğrenenlerinin, çağa hitap edebilecek araç ve ortamları etkin bir şekilde kullanabilmesi önem arz etmektedir.
- Günümüzde öğrenenler öğrenme sürecinde hem alıcı hem sunucu rollerine sahiptir. Öğrenenlerin, öğrenmenin sadece okul ile sınırlı olmadığını ve hayatın bir parçası olduğunu göz önünde bulundurması önem arz etmektedir.

5.2.2. Öğretenlere öneriler

- Mobil cihazları ve İnterneti, sosyal medyayı yaygın olarak kullanan, ilgi, istek ve ihtiyaçları önceki nesillerden farklılık gösteren 21. yüzyıl öğrenenlerine etkili öğrenme olanakları sağlamak 21. yüzyıl öğretmenlerinin yerine getirmesi gereken görevlerden bir tanesidir. Bunu başarabilmek için, öğretmenlerin güncel öğrenme kuramlarını benimsemesi, Web 2.0 araçlarını etkili bir şekilde kullanabilmesi, çağdaş öğrenenlerin ihtiyaç ve taleplerine karşılık verebilecek becerileri kazanması önem arz etmektedir.

- Günümüz öğrenme süreçlerinde, öğrenen-öğreten rollerinde farklılaşmalar olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Öğrenenler, bilginin pasif alıcısı olmaktan, öğretmenler ise bilginin ana kaynağı olmaktan çıkmıştır. Öğretmenlerin, bilgiyi sunmak yerine, öğrenenleri bilgiye erişim yolları konusunda yönlendirmesi önem arz etmektedir.
- Öğrenme süreçlerinde öğretmenlerin temel aldığı kuram ve yaklaşımların, geliştirilen içeriklerin, hazırlanan materyallerin çağa uygun bir şekilde hazırlanması önem arz etmektedir.
- Öğretmenlerin, yabancı dil öğretimindeki yenilikleri ve gelişmeleri öğrenmeye ve öğrenme süreçlerinde yer vermeye açık ve istekli olmaları önem arz etmektedir.
- Öğretmenlerin, açık ve uzaktan öğrenmenin, öğrenme süreçlerini zenginleştirebilecek ve öğrenenlere yaşamboyu öğrenmeyi benimsetebilecek nitelikte olduğunun bilincinde olmaları önem arz etmektedir.

5.2.3. Araştırmacılara öneriler

- Çalışmada faydalanılan Voscreen uygulamasının, katılımcıları dil öğrenmelerini geliştirmeye yönelik motive ettiği gözlemlenmiştir. Bu bağlamda, yükseköğretim kurumlarının hazırlık sınıflarında, Voscreen özelinde bağlantıcı öğrenme kuramı ve mikro-öğrenme yaklaşımının öğrenme süreçleriyle nasıl bütünleştirilebileceği araştırılmalıdır.
- Bağlantıcı öğrenme kuramının yükseköğretim kurumlarındaki hazırlık eğitimi politikalarına nasıl yansıtılabileceği tartışılmalıdır.
- Mikro-öğrenme yaklaşımının yükseköğretim kurumlarındaki hazırlık eğitimi politikalarına nasıl yansıtılabileceği tartışılmalıdır.
- Yükseköğretim kurumlarındaki hazırlık sınıflarında verilen yabancı dil (İngilizce) öğretimindeki sorunlara yönelik geniş kapsamlı ve derinlemesine çalışmalar yapılmalıdır. Bu sorunların çözümü için alternatif oluşturabilecek ve çağa uygun içeriklerin, etkinliklerin ve materyallerin nasıl ortaya çıkarılabileceği tartışılmalıdır.
- Öğrenenleri, ders harici zaman ve okul harici yerlerde öğrenme sürecinin içinde tutabilmek için mobil cihazların ve uygulamaların daha geniş kapsamlı kullanımı noktasında daha kapsamlı araştırmalar yapılmalıdır.

- Dil öğrenmede açık ve uzaktan öğrenmenin yerini ve önemini tespit edecek araştırmalar yapılmalıdır.
- Öğrenme süreçlerinde öğrenilenlerin değerlendirilmesi öğrenmenin etkililiğini göstermesi açısından önemlidir. Bu bağlamda, tek lokmalık öğrenmenin değerlendirilmesi konusunda araştırmalar yapılabilir.
- Bu çalışma, bir devlet üniversitesinin hazırlık sınıflarında yabancı dil (İngilizce) öğrenen kısıtlı bir grup öğrenen ile gerçekleştirilmiştir. Farklı kademelerdeki (ilköğretim, orta öğretim, yükseköğretimin farklı basamakları) öğrenenler ile uygulandığında nasıl sonuçlar ortaya çıkacağını tespit etmek için çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

Alaszewski, A. (2006) *Using diaries for social research*. London: Sage Publications.

Alkan, C. (1998). *Eğitim teknolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Al-Shehri, S. (2011). Connectivism: A new pathway for theorising and promoting mobile language learning. *International Journal of Innovation and Leadership on the Teaching of Humanities*, 1 (2), 10-31.

Ally, M. (2009). Introduction. Ally, M. (Ed.), *Mobile learning: transforming the delivery of education and training* içinde (s. 1-6): Athabasca, Kanada: AU Press.

Altınay-Aksal, F., Altınay-Gazi, Z. ve Menemenci-Bahçelerli, N. (2013). Practice of connectivism as learning theory: enhancing learning process through social networking site (Facebook). *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 12 (2). 243-252.

Bessenyei, I. (2008). Learning and teaching in the information society. E-learning 2.0 and connectivism. *Information Society, R. Pinter (Ed), Ed. Gondolat*, 9, 1-14.

Bloor, M., ve Wood, F. (2006). *Keywords in qualitative methods: A vocabulary of research concepts*. London: Sage Publications.

Bozkurt, A. (2013). Açık ve uzaktan öğretim: web 2.0 ve sosyal ağların etkileri. *Akademik Bilişim 2013*. Antalya: Akdeniz Üniversitesi. 649-654.

Bozkurt, A. (2014). Ağ toplumu ve öğrenme: bağlantıcılık. *Akademik Bilişim 2014*, Mersin: Mersin Üniversitesi. 601-606.

Bozkurt, A. (2016). *Bağlantıcı kitlesel açık çevrimiçi derslerde etkileşim örüntüleri ve öğreten-öğrenen rollerinin belirlenmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Brown, T. H. (2003). The role of m-learning in the future of e-learning in Africa. In *21st ICDE World Conference*'ta sunulan bildiri. Hong Kong: The Open University of Hong Kong.

Bruck, P. A., Motiwalla, L., Foerster, F. (2012). Mobile learning with micro-content: a framework and evaluation. BLED 2012 Proceedings. <http://aisel.aisnet.org/bled2012/2> (Erişim Tarihi: 06.05.2017)

Buchem, I. & Hamelmann, H. (2010). Microlearning: a strategy for ongoing professional development. *Elearning Papers*, 21 (7). <https://www.openeducationeuropa.eu/> (Erişim Tarihi: 03.08.2017)

Collins, J. M. (2009). Education techniques for lifelong learning: lifelong learning in the 21st century and beyond. *Radiographics*. 29 (2). 613-622.

Cornell, R. (2002). Bridging continents: technology trends today and tomorrow. *Educational Median International*, 39 (1): 3-8.

Creswell, J. W. (2007). Qualitative inquiry and research design: choosing among five traditions

Darrow, S. (2009). Connectivism learning theory: instructional tools for college courses. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Danbury, Connecticut: Western Connecticut State University.

Doğan, M. E. (2012). Bilginin toplumsallaşması s¼recinde teknoloji kullanımı ve ¼nemi: Anadolu niversitesi ¼rneđi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstit¼s¼.

Downes, S. (2012). *Connectivism and connective knowledge: essays on meaning and learning networks*. <https://www.downes.ca/me/mybooks.htm>, Erişim Tarihi: 29 Mart 2017.

Driscoll, M. (2000). *Psychology of learning instruction*. Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.

Duke, B., Harper, G., ve Johnston, M. (2013). Connectivism as a digital age learning theory. *The International HETL Review*. Special Issue 2013, 4-13.

Epignosis LLC. (2014). E-learning concepts, trends and applications (1. baskı). San Francisco.

Gassler, G., Hug, T., ve Glahn, C. (2004). Integrated micro learning - an outline of the basic method and first results. *Interactive Computer Aided Learning*, 4, 1-7.

Georgiev, T., Georgieva, E., ve Smrikarov, A. (2004). M-learning - a new stage of e-learning. *International conference on computer systems and technologies-CompSysTech*'te sunulan bildiri. Bulgaristan.

Golwalkar, A. (2014). Micro-learning: an emerging trend in e-learning. [www.academia.edu/download/39585621/My Paper on Micro learning final 6-11-14.docx](http://www.academia.edu/download/39585621/My_Paper_on_Micro_learning_final_6-11-14.docx) (Erişim Tarihi: 6 Haziran 2017)

Gonzalez, C. (2004). The role of blended learning in the world of technology. <http://www.unt.edu/benchmarks/archives/2004/september04/cis.htm>. Erişim Tarihi: 23 Şubat 2018.

Görü-Doğan, T. ve Eby, G. (2013). *Uzaktan bilgisayar mühendisliği eğitimi: sosyo-teknik kuram çerçevesinde esnek bir model önerisi*. Ankara: Kültür Ajans.

Grovo (2015). Bite size is the right size: how microlearning shrinks the skills gap in higher education. www.trainingindustry.com/content-development/articles/bite-size-is-the-right-size-how-microlearning-shrinks-the-skills-gap.aspx, Erişim Tarihi: 6 Mayıs 2017.

Gündüz, M. (2013). Modern eğitimin doğuşu ve alternatif eğitim paradigmaları. *Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Özel Sayı 1: 66-80.

Hanson, T. L., Drumheller, K., Mallard, J., McKee, C. ve Schlegel, P. (2010). Cell phones, text messaging, and Facebook: competing time demands of today's college students. *College Teaching*, 59 (1), 23-30.

Harari, Y. N. (2016). *Hayvanlardan tanrılara sapiens: insan türünün kısa bir tarihi*. (Çev: E. Genç,). İstanbul: Kolektif Kitap.

Hsia, H. J. (1971). The information processing capacity of modality and channel performance. *AV Communication Review*, 19 (1), 51-75.

http-1: <https://blog.capterra.com/future-learning/>, Erişim Tarihi: 6 Ağustos 2017

http-2: <https://www.aeonprime.net/pdf-bite-size-is-the-right-size.html>, Erişim Tarihi: 14 Nisan 2017

http-3: <https://deviceatlas.com/blog/16-mobile-market-statistics-you-should-know-2016>, Erişim Tarihi: 09.08.2017

http-4: <https://www.ethnologue.com/statistics/size>, Erişim Tarihi: 12 Ocak 2018

Hug, T. (2006). Microlearning: a new pedagogical challenge. T. Hug, M. Lindner ve P. A. Bruck (Editörler), *Microlearning: emerging concepts, practices and Technologies after e-learning* içinde (s. 7-11). Innsbruck University Press.

Hulbert, J. (1975). Information processing capacity and attitude measurement. *Journal of Marketing Research*, 12 (1), 104-106.

Hwang, G. J., Tsai, C. C., ve Yang, S. J. H. (2008). Criteria, strategies and research issues of context-aware ubiquitous learning. *Educational Technology & Society*, 11 (2), 81-91.

Illich, I. (2017). *Okulsuz toplum* (Çev. M. Özay). İstanbul: Şule Yayınları.

Job, M. A., Ogalo, H. S. (2012). Micro-learning as innovative process of knowledge strategy. *International Journal of Scientific & Technology Research*, 1 (11), 92-96.

Jomah, O., Masoud, A. K., Kishore, X. P., & Aurelia, S. (2016). Micro learning: A modernized education system. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*, 7 (1), 103-110.

Kesim, M. (2008). Connectivist approach and restructuring of lifelong learning. *EADTU Conference on Life Long Learning in Higher Education*'da sunulan bildiri. Poitiers, Fransa.

Korucu, A. T. ve Alkan, A. (2011). Differences between m-learning (mobile learning) and e-learning, basic terminology and usage of m-learning in education. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 15 (2011), 1925–1930

Kukulska-Hulme, A., Traxler, J. (2007). Designing for mobile and wireless learning. H. Beetham, R. Sharpe. (Ed.), *Rethinking pedagogy for a digital age* içinde (180-192): Oxon: Taylor & Francis E-Library.

Kukulska-Hulme, A., Norris, L., Donohue, J. (2015). *Mobile pedagogy for English language teaching: a guide for teachers*. London: British Council.

Laouris, Y. ve Eteokleous, N. (2005). We need an educationally relevant definition of mobile learning. In *Proceedings of mLearn* (Vol. 2005)

Little, D. (1996). The politics of learner autonomy. *Learning Learning (Newsletter of the JALT Learner Development N-SIG)*. 2:4, 7-10.

McMillan, J. (2004). *Educational research fundamentals for the consumer*. (4th edition). Hershey: Pearson Education.

MoLeNET (2011). The Mobile Learning Network. (Erişim Tarihi: 2 Mayıs 2012). Aktaran Bruck, P. A., Motiwalla, L., Foerster, F. (2012). Mobile learning with micro-content: a framework and evaluation. BLED-2012 Proceedings. <http://aisel.aisnet.org/bled2012/2> (Erişim tarihi: 06.05.2017)

Okur, M. R. (2012). *Açık ve uzaktan öğrenmede öğretim elemanlarına yönelik çevrimiçi destek sistemi tasarımı*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ozan, Ö. (2013). *Bağlantıcı mobil öğrenme ortamlarında yönlendirici destek*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Paker, T. (2012). Türkiye’de neden yabancı dil (İngilizce) öğretemiyoruz ve neden öğrencilerimiz iletişim kurabilecek düzeyde İngilizce öğrenemiyor?. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 32. 89-94.

Patton, M. Q. (1987). *How to use qualitative methods in evaluation*. Sage Publications.

Patton, M. Q. (2004). *Qualitative research & evaluation methods*. (3rd edition). Hershey: Sage Publications.

Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants part 1. *On the Horizon*, 9 (5), 1-6.

Punch, K. F. (2005). *Sosyal araştırmalara giriş: nicel ve nitel yaklaşımlar*. (Çev. D. Bayrak, H. B. Akyüz ve Z. Akyüz). Ankara: Siyasal Kitabevi.

Scott, J. (1991). *Social network analysis: a handbook*. London, UK: Sage.

Sharma, S. K. ve Kitchens, F. L. (2004). Web services architecture for m-learning. *Electronic Journal on e-Learning*, 2 (1). 203-216.

Siemens, G. (2005). Connectivism: a learning theory for the digital age. *International Journal of Instructional Technology & Distance Learning*, 2 (1), 3-10.

Siemens, G. (2005). *Connectivism: learning as network creation*. <http://www.elearnspace.org/>, Erişim Tarihi: 1 Mart 2017.

Siemens, G. (2006). *Knowing knowledge*. <http://www.elearnspace.org/> , Erişim Tarihi: 1 Mart 2017.

Siemens, G. (2008). Learning and knowing in networks: changing roles for educators and designers. *ITFORUM for Discussion*, 27, 1-26.

Silverman, D. ve Marvasti, A. (2008). *Doing qualitative research: A comprehensive guide*. Sage Publications.

Spodick, E. F. (1995). The evolution of distance learning. *1st Asian Information Meeting*, Hong Kong, s. 77-88.

şahin, M. (2012). Pros and cons of connectivism as a learning theory. *International Journal of Physical and Social Sciences*, 2 (4), 437-454.

Taylan, U. (2018). VoScreen online foreign language learning environment. *Online Learning*, 1 (1). 60-69.

Tonta, Y. (2009). Dijital yerliler, sosyal ağlar ve kütüphanelerin geleceği. *Türk Kütüphaneciliği*. 23 (4). 742-768.

Traxler, J. (2005). Defining mobile learning. *the IADIS International Conference: Mobile Learning*, Malta, s. 261-266.

Veselá, K. (2013). Connectivism in foreign language education. *Education and Languages in Europe / Bildung und Sprachen in Europa*. 25 (17), 320-325.

Virvou, M. ve Alepsis, E. (2005). Mobile educational features in authoring tools for personalized tutoring. *Computer and Education*. 44 (1), 53-68.

VOSCREEN (2016). *Voscreen academic brief*. İstanbul.

Wedemeyer, C. A. (1981). *Learning at the back door reflections on non-traditional learning in the lifespan*. Madison: University of Wisconsin Press.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (10. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, H. (2017). *Mobil öğrenme: meslek yüksekokullarında bilginin yeniden yapılandırılması üzerine bir durum çalışması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yin, R. K. (2009). *Case study research: design and methods*. ABD: Sage Publications.

Yin, R. K. (2011). *Qualitative research from start to finish*. ABD: The Guilford Press.

Yumurtacı, O. (2015). Üniversite öğrencilerinin mobil iletişim teknolojileri hakkındaki algılamaları. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

EKLER

Ek 1: Tez Çalışması Gönüllü Katılım Formu

Ek 2: Bireysel Görüşme Bilgilendirme ve Katılım Formu

Ek 3: Katılımcı Bilgi Anketi

Ek 4: Görüşme Soruları

Ek 1: Tez Çalışması Gönüllü Katılım Formu

Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı Yüksek Lisans tezim için Yüksekokul’umuzda 2016-2017 akademik yılında yabancı dil eğitimi alan öğrenciler ile çalışma yapmak istiyorum. Uygulamam iki aşama içermektedir: 1) Voscreen (www.voscreen.com) yabancı dil uygulamasının öğrenciler tarafından kullanılması, 2) Uygulamayı kullanan öğrenciler arasından seçilen öğrenciler ile görüşme yapılması.

Tez çalışmamı gerçekleştirebilmem için gönüllülük esasına dayalı olarak sizlerin katılımınıza ihtiyaç duymaktayım.

Tez çalışmam konusunda bana yardımcı olmak isterseniz formun altında yer alan ifadeyi dikkatli bir şekilde okuyup doldurmanızı ve imzalamanızı sizlerden rica ederim.

Okutman Güray KARADUMAN

_____ Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu’nda öğrenim gören
_____ öğrenci numaralı ve _____
isimli öğrenciyim. Yukarıda açıklaması sunulan tez çalışmasına kendi isteğim ile katıldığımı beyan ederim.

İsim-Soyisim

Öğrenci Numarası

İmza

Ek 2: Bireysel Görüşme Bilgilendirme ve Katılım Formu

Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı'nda yüksek lisans öğrenimimi sürdürmekteyim. “**Bağlantıcılık Temelli Mikro-Öğrenmenin Yabancı Dil Öğreniminde Uygulanabilirliği: Voscreen Örneği**” başlıklı bir araştırma yürütmekteyim. Araştırma sonucunda elde edilecek veriler, bağlantıcı öğrenme kuramının ve mikro-öğrenme yaklaşımının yabancı dil öğrenme süreçlerinde kullanılabilirliğine ilişkin katkı sağlayacaktır. Siz, görüşme yapmayı amaçladığım örneklem grubu içerisinde yer almaktasınız. Sizinle yapacağımız görüşme tahmini olarak 15-20 dakika sürecektir. Görüşme sürecinde, araştırma verilerini doğru kaydetmek için ses kayıt cihazı kullanılacaktır. Kayıtlar, katılımcının kimliğinin korunması amacıyla hiçbir nedenle 3. kişilerle paylaşılmayacaktır. Yapılan ses kayıtları metine dökülecek ve araştırmanın ileriki süreçlerinde katılımcıya takma isim verilerek kullanılacaktır. Elde edilen veriler, tamamen araştırmanın hedefi dahilinde kullanılacak, araştırma amacı dışında kullanılmayacaktır. Görüşmeye katılmak istiyorsanız, formda bulunan kabul ediyorum ibaresinin altını imzalamanız yeterli olacaktır. Görüşmeye ilişkin sormak ve öğrenmek istediğiniz başka noktalar varsa aşağıdaki iletişim bilgilerini kullanarak benimle ve/veya tez danışmanım Prof. Dr. Mehmet Kesim ile iletişim kurabilirsiniz.

ARAŞTIRMACI

Okt. Güray KARADUMAN
Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Uzaktan Eğitim ABD Yüksek Lisans Öğrencisi

grykrdmn@gmail.com

TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Mehmet KESİM
Anadolu Üniversitesi
Açıköğretim Fakültesi

mkesim@anadolu.edu.tr

0 222 335 05 80 / 2416

Araştırma kapsamında yapılacak görüşmeye katılmayı kabul ediyorum.

Ad-Soyad: _____

Tarih: ___/___/2017

İmza:

Sahip olduğunuz mobil cihazları öğrenme amaçlı kullanıyor musunuz?

Evet

Hayır

Mobil cihazların öğrenme sürecine katkı sağlayacağına inanıyor musunuz?

Evet

Hayır

Cinsiyetiniz

Kadın

Erkek

Ek 4: Görüşme Soruları

Merhaba _____. Seninle, yapmış olduğumuz uygulama hakkındaki görüşlerini almak üzere bir araya geldik. Düşüncelerini ve Voscreen uygulaması konusundaki deneyimlerini benimle paylaşman tez çalışmamın sağlıklı ilerlemesi açısından çok önemli. Uygulama başlangıcında, araştırmaya katılmak için yazılı onay belgesi imzalamıştın. Ancak, görüşmemiz öncesinde tekrar sormak istiyorum:

- Çalışmada gönüllü olarak mı yer alıyorsun?
- Görüşmemizin kaydedilmesini onaylıyor musun?

Teşekkür ederim. Hazırsan, sorularımı sormaya başlayabilirim.

1. Mobil cihazların öğrenme üzerindeki etkisi nedir?
2. Teknoloji insanların bilme kapasitesini nasıl etkiler?
3. Farklı kaynaklarda yer alan bilgi; miktar, doğruluk, güncellik gibi açılardan farklılık gösterebilir. Bu bilgiler arasında bağlantı kurmak ve doğru/güncel bilgiye ulaşmak önemlidir. Bu durum, öğrenme becerilerini nasıl etkiler?
4. Günümüzde doğru ve güncel bilgiye erişebilmek önemlidir. Bu bilgiye ulaşmada aşağıdaki seçeneklerden hangisi daha etkilidir? Neden?
 - a) Uzun, metine dayalı bilgi kütleleri
 - b) Kısa, görsel ve işitsel öğeler içeren bilgi parçacıkları
5. İstenilen yer ve zamanda öğrenebilmek öğrenciyi ve öğrenmeyi nasıl etkiler?
6. Öğrencinin kendi öğrenme sürecinin sorumluluğunu alabilmesi öğrenmeyi nasıl etkiler?
7. Öğrenme sürecinde kişiler arasındaki etkileşim ve deneyim paylaşımının önemi hakkındaki düşüncelerin nedir?
8. Bilginin öğrenciler tarafından güncellenebilmesi/geliştirilebilmesi neden önemlidir?
9. Yabancı dil dersinin Voscreen ile desteklenmesi konusundaki görüşlerin nelerdir?
10. Voscreen uygulamasının, yabancı dil becerilerin üzerinde etkisi oldu mu? Nasıl?
11. Voscreen uygulamasının yabancı dil öğreniminin devam ettirilmesine etkisi hakkında ne düşünüyorsun?
12. Voscreen uygulamasının güçlü ve zayıf yönleri nelerdir?

Görüşmemiz sona ermiştir. Sevgili _____, katılımın ve görüşlerin için teşekkürler.